

ανάγνωση εγγράφων. 2. Το δικαίωμα της παραγράφου 1 έχουν και οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι, οι πληρεξούσιοι και οι τεχνικοί σύμβουλοί τους, αφού ζητήσουν και λάβουν άδεια από το δικαστή που διευθύνει. Η υποβολή των ερωτήσεων μπορεί να γίνει απευθείας ή μέσω του δικαστή που διευθύνει τη Συζήτηση, ο οποίος μπορεί και να τις απαγορεύσει, αν τις κρίνει άσκοπες ή ανεπίτρεπτες. Επίσης μπορεί να απαγορεύει και την ανάγνωση εγγράφων, αν την κρίνει περιττή.	ανάγνωση εγγράφων. 2. Το δικαίωμα της παραγράφου 1 έχουν και οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι, οι πληρεξούσιοι και οι τεχνικοί σύμβουλοί τους, αφού ζητήσουν και λάβουν άδεια από το δικαστή που διευθύνει. Η υποβολή των ερωτήσεων μπορεί να γίνει απευθείας ή μέσω του δικαστή που διευθύνει τη Συζήτηση, ο οποίος μπορεί και να τις απαγορεύσει, αν τις κρίνει άσκοπες ή ανεπίτρεπτες. Επίσης μπορεί να απαγορεύει και την ανάγνωση εγγράφων, αν την κρίνει περιττή.
Αρθρο 235	Αρθρο 235
Στα πολυμελή δικαστήρια, αν η διακοπή που αφορά τη διευκρίνηση της υπόθεσης από το δικαστή ο οποίος διευθύνει τη Συζήτηση ή η ερώτηση που υπέβαλε αυτός ή άλλο μέλος του δικαστηρίου αποκρούεται από κάποιο πρόσωπο που μετέχει στη Συζήτηση ως ανεπίτρεπτη, αποφαίνεται γι' αυτό το δικαστήριο. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που απαγορεύεται ερώτηση ή ανάγνωση εγγράφου.	Στα πολυμελή δικαστήρια, αν η διακοπή που αφορά τη διευκρίνηση της υπόθεσης από το δικαστή ο οποίος διευθύνει τη Συζήτηση ή η ερώτηση που υπέβαλε αυτός ή άλλο μέλος του δικαστηρίου αποκρούεται από κάποιο πρόσωπο που μετέχει στη Συζήτηση ως ανεπίτρεπτη, αποφαίνεται γι' αυτό το δικαστήριο. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που απαγορεύεται ερώτηση ή ανάγνωση εγγράφου.
Αρθρο 236	Αρθρο 236
«Ο δικαστής που διευθύνει τη Συζήτηση πρέπει να φροντίζει με την υποβολή ερωτήσεων ή με άλλο τρόπο να εκφράζονται σαφώς για όλα τα ουσιώδη πραγματικά γεγονότα τα πρόσωπα που μετέχουν στη Συζήτηση, να υποβάλλουν τις αναγκαίες προτάσεις και αιτήσεις, να συμπληρώνουν τους ισχυρισμούς που υποβλήθηκαν ελλιπώς και αορίστως με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά και γενικά να παρέχουν τις αναγκαίες διασαφήσεις για την εξακρίβωση της αλήθειας των προβαλλόμενων ισχυρισμών.»	Ο δικαστής που διευθύνει τη Συζήτηση πρέπει να φροντίζει με την υποβολή ερωτήσεων ή με άλλο τρόπο να εκφράζονται σαφώς για όλα τα ουσιώδη πραγματικά γεγονότα τα πρόσωπα που μετέχουν στη Συζήτηση, να υποβάλλουν τις αναγκαίες προτάσεις και αιτήσεις, να συμπληρώνουν τους ισχυρισμούς που υποβλήθηκαν ελλιπώς και αορίστως με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά και γενικά να παρέχουν τις αναγκαίες διασαφήσεις για την εξακρίβωση της αλήθειας των προβαλλόμενων ισχυρισμών.
*** Το άρθρο 236 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 22 παρ.5 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.	
Αρθρο 237	Αρθρο 237
«1. Ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου	1. Μέσα σε εκατό (100) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής οι διάδικοι οφείλουν να καταθέσουν τις προτάσεις και

οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν το αργότερο είκοσι ημέρες πριν από τη δικάσιμο προτάσεις, επί των οποίων ο γραμματέας σημειώνει τη χρονολογία κατάθεσης. Εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη. Μαζί με τις προτάσεις οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν και α) αντίγραφο των προτάσεων ατελώς, επικυρωμένο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του διάδικου και β) με ποινή απαραδέκτου όλα τα Αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους.

2. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισημείωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με δική του δαπάνη αντίγραφα των προτάσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από το δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από το δικηγόρο αυτόν. Αν ο αντίδικος είναι μόνο ένας, μπορεί να του δοθεί το αντίγραφο των προτάσεων που έχει κατατεθεί.

3. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται το αργότερο δεκαπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο, κατά τους όρους της προηγούμενης παραγράφου, οπότε κλείνει ο φάκελος και ορίζεται ο εισηγητής της υπόθεσης, στον οποίο διαβιβάζεται ο φάκελος. Εκπρόθεσμη προσθήκη δεν λαμβάνεται υπόψη. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις της παραγράφου 1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Οι διάδικοι μπορούν, ως τη δωδέκατη ώρα της όγδοης εργάσιμης ημέρας από τη Συζήτηση ή από την αυτοψία ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, η οποία περιορίζεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων και στην αντίκρουση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν οψίμως κατά το άρθρο 269 παράγραφος 2. Ο γραμματέας

να προσκομίσουν όλα τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές. Μέσα στην ίδια προθεσμία κατατίθενται το αποδεικτικό επίδοσης της αγωγής, καθώς και τα πληρεξούσια έγγραφα προς τους δικηγόρους κατά το άρθρο 96. Το δικαστικό ένσημο κατατίθεται το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης. Η παραπάνω προθεσμία παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες για όλους τους διαδίκους αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής.

2. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται μέσα στις επόμενες δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, με την παρέλευση των οποίων κλείνει ο φάκελος της δικογραφίας. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις. Εκπρόθεσμες προτάσεις και προσθήκες δεν λαμβάνονται υπόψη.

3. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισημείωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων και των αντικρούσεων. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με δική του δαπάνη αντίγραφα των προτάσεων και των αντικρούσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από το δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από το δικηγόρο αυτόν.

4. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από το κλείσιμο του φακέλου της δικογραφίας με πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστή, ορίζεται, σύμφωνα με τον κανονισμό του δικαστηρίου, ο δικαστής και για τις υποθέσεις αρμοδιότητας του πολυμελούς πρωτοδικείου η σύνθεση του δικαστηρίου για την εκδίκαση της υπόθεσης. Στην τελευταία περίπτωση ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου ορίζει τον εισηγητή. Συγχρόνως ορίζεται ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροστήριο σε χρόνο όχι μεγαλύτερο από τριάντα (30) ημέρες από την παρέλευση της αμέσως πιο πάνω

το αργότερο την τέταρτη εργάσιμη ημέρα από τη Συζήτηση υποχρεούται να χορηγεί στους διαδίκους αντίγραφα των πρακτικών της δίκης.

5. Το αντίγραφο της αγωγής που οφείλει να προσκομίσει ο ενάγων, οι προτάσεις και τα αποδεικτικά και διαδικαστικά έγγραφα αποτελούν τη δικογραφία.

6. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφα τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου ότι ανέλαβε τα έγγραφα του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του δικαστηρίου επιτρέπει στο διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου.»
«7. Η κατάθεση των προτάσεων μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 119. Επίσης με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να υποβάλλονται και τα σχετικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους οι διάδικοι.»

*** Το άρθρο 237 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 23 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011 και η παράγραφος 7 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρου 8 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51. Σύμφωνα δε με την παρ.3 άρθρου 110 του αυτού νόμου (4055) "Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό δάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τον τρόπο και τη διαδικασία κατάθεσης των προτάσεων και υποβολής των σχετικών εγγράφων ηλεκτρονικά".

*** Βλ. σχετ. και ΠΔ 150/2013, ΦΕΚ Α 234/1.11.2013 "Ηλεκτρονική κατάθεση προτάσεων και σχετικών εγγράφων (αποδεικτικών μέσων και διαδικαστικών εγγράφων) ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων".

δεκαπενθήμερης προθεσμίας. Κατ' εξαίρεση, αν ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό του δικαστηρίου αριθμός υποθέσεων, που ανατίθεται σε κάθε δικαστή, καλυφθεί, ο ορισμός δικαστή και χρόνου συζήτησης της υπόθεσης γίνεται στον απόλυτως αναγκαίο χρόνο. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων. Κατά την ορισμένη δικάσιμο μπορεί να μην εξετασθούν μάρτυρες και η υπόθεση συζητείται και χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξόντιων δικηγόρων τους. Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 δεν επιτρέπεται. Αν πρόκειται να εξεταστούν μάρτυρες και ο χρόνος δεν επαρκεί για την εξέταση μαρτύρων σε όλες τις υποθέσεις του πινακίου, διακόπτεται η συζήτησή τους για να εξετασθούν οι μάρτυρες ενώπιον των αυτών δικαστών κατά την αμέσως επόμενη δικάσιμο του δικαστηρίου ή σε εμβόλιμη δικάσιμο εντός του επόμενου μήνα. Οι εμβόλιμες δικάσιμοι ορίζονται με ευθύνη του διευθύνοντος το δικαστήριο στην αρχή κάθε μήνα για τον επόμενο μήνα και είναι μια για κάθε δικαστή μονομελούς σύνθεσης ή εισηγητή πολυμελούς σύνθεσης, ενώπιον του οποίου εξετάζονται στην περίπτωση αυτή οι μάρτυρες σε υποθέσεις αρμοδιότητας πολυμελούς πρωτοδικείου και αυτός είναι που αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα. Όταν η συζήτηση διακόπτεται, κατά τα ανωτέρω, για να εξετασθούν μάρτυρες, η ανακοίνωση του χρόνου και του τόπου της εξέτασής τους γίνεται προφορικά κατά την αρχική δικάσιμο από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου ή από τον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου ή ειρηνοδίκη, καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται. Η συζήτηση ολοκληρώνεται με την εξέταση των μαρτύρων στη δικάσιμο που ορίστηκε, έστω και χωρίς

	<p>την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.</p> <p>5. Μέσα σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες από την εξέταση των μαρτύρων οι διάδικοι δικαιούνται με προσθήκη να προβούν σε αξιολόγηση των αποδείξεων αυτών. Νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα δεν λαμβάνονται υπόψη και δεν κατατίθενται νέες προτάσεις.</p> <p>6. Μετά τη συζήτηση εκδίδεται η οριστική απόφαση με βάση τα στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας.</p> <p>7. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφά τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου ότι ανέλαβε τα έγγραφά του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του δικαστηρίου επιτρέπει στο διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου.</p> <p>8. Η κατάθεση των προτάσεων, καθώς και της προσθήκης, μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 119. Επίσης με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να υποβάλλονται και τα σχετικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους οι διάδικοι.</p> <p>9. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης να παρίστανται σε άλλο τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.</p> <p>10. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασης του, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτοχρόνως με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και</p>
--	---

	<p>στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.</p> <p>Άρθρο 238</p> <p>1. Παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις, ανακοινώσεις και ανταγωγές στην περίπτωση του άρθρου 237 κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής. Παρεμβάσεις μετά από προσεπικληση ή ανακοίνωση κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους, μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής. Οι παραπάνω προθεσμίες παρατείνονται κατά τριάντα (30) ημέρες για όλους τους διάδικους αν ο αρχικός εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης σε αυτές, γίνεται και στην τελευταία περίπτωση μέσα στις προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 237.</p> <p>2. Μέσα στην προθεσμία της κατάθεσης των προτάσεων προσκομίζονται και όλα τα επικαλούμενα με αυτές αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα.</p> <p>Άρθρο 239</p>
--	---

<p>διατάξεις των παραγράφων 1 εδάφια β΄ και γ΄, 2, 5 και 6 του άρθρου 237.»</p> <p>*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 238 προστέθηκε με το άρθρο 24 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>(Το αρχικό άρθρο 238, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 3 Ν.2207/1994, ΦΕΚ Α 65, καταργήθηκε με την παρ.8 άρθρ.6 Ν.2479/1997, ΦΕΚ Α 67).</p>	<p>(Το άρθρο 239 έχει καταργηθεί)</p>
<p>Άρθρο 239</p> <p>Καθυστερημένη κατάθεση προτάσεων - Συνέπειες</p> <p>Ο διάδικος, που δεν κατέθεσε εμπρόθεσμα τις προτάσεις του ή δεν κατέθεσε καθόλου σύμφωνα με το άρθρο 237 παρ. 1, δικαιούται μια μόνο φορά να εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση και να ζητήσει προφορικά αναβολή λόγω σοβαρού κωλύματος που δικαιολογεί τη μη κατάθεση ή μη εμπρόθεσμη κατάθεση των προτάσεων του. Η Συζήτηση αναβάλλεται μόνο αν το κώλυμα πιθανολογηθεί. Η αναβολή γίνεται με επισημείωση στο Πινάκιο και δεν μπορεί να υπερβεί τους δύο μήνες. Αν αυτό είναι απολύτως αδύνατο, η αναβολή γίνεται στη συντομότερη δικάσιμο. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο διάδικος που δεν κατέθεσε καθόλου ή εμπρόθεσμα τις προτάσεις που δικάζεται ερήμην."</p> <p>*** Το άρθρο 239 που είχε αντικατασταθεί με την παρ.3 του άρθρου 3 του Ν.1649/1986 αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω με την παρ.9 άρθρ.6 Ν.2479/1997 (ΦΕΚ Α 67/6-5-97).</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Το άρθρο 239 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.8 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>*** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Άρθρο 240</p> <p>Για την επαναφορά ισχυρισμών που υποβλήθηκαν σε προηγούμενη συζήτηση στο ίδιο ή ανώτερο δικαστήριο, αρκεί η επανυποβολή τους με σύντομη περίληψη και αναφορά στις σελίδες των προτάσεων της προηγούμενης συζήτησης που τους περιέχουν. Οι προτάσεις της προηγούμενης συζήτησης προσκομίζονται απαραιτήτως σε επικυρωμένο αντίγραφο.</p>
<p>Άρθρο 240</p> <p>Για την επαναφορά ισχυρισμών που υποβλήθηκαν σε προηγούμενη Συζήτηση στο ίδιο ή ανώτερο δικαστήριο, αρκεί η επανυποβολή τους με σύντομη περίληψη και αναφορά στις σελίδες των προτάσεων της</p>	<p>Άρθρο 241</p> <p>1. Ύστερα από αίτηση του διαδίκου και αν</p>

<p>προηγούμενης Συζήτησης που τους περιέχουν. Οι προτάσεις της προηγούμενης Συζήτησης προσκομίζονται απαραιτήτως σε επικυρωμένο αντίγραφο.</p>	<p>ακόμη δεν κατατέθηκαν προτάσεις ή αυτές κατατέθηκαν εκπρόθεσμα, μπορεί να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης μόνο μία φορά, ανά βαθμό δικαιοδοσίας, σε μεταγενέστερη δικάσιμο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος κατά την κρίση του δικαστηρίου λόγος, με απλή σημείωση στο Πινάκιο. «Σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά σε δικάσιμο που ανακοινώνει το δικαστήριο εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών ή σε άλλη εμβόλιμη δικάσιμο.»</p>
<p>1. Ύστερα από αίτηση του διαδίκου και αν ακόμη δεν κατατέθηκαν προτάσεις ή αυτές κατατέθηκαν εκπρόθεσμα, μπορεί να αναβληθεί η Συζήτηση της υπόθεσης μόνο μία φορά, ανά βαθμό δικαιοδοσίας, σε μεταγενέστερη δικάσιμο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος κατά την κρίση του δικαστηρίου λόγος, με απλή σημείωση στο Πινάκιο. «Σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά σε δικάσιμο που ανακοινώνει το δικαστήριο εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών ή σε άλλη εμβόλιμη δικάσιμο.»</p>	<p>2. Το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει, με απόφαση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά, δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου που ζήτησε την αναβολή, με αίτηση του αντιδίκου του, 70 έως 400 ευρώ.</p>
<p>*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 προστίθεται από 16 Σεπτεμβρίου 2012 με την παράγραφο 2 άρθρου 8 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012.</p>	
<p>"2. Το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει, με απόφαση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά, δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου που ζήτησε την αναβολή, με αίτηση του αντιδίκου του, 70 έως 400 ευρώ."</p>	
<p>*** Το άρθρο 241 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109.</p>	
<p>*** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203,ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	
<p>*** Η παρ.2 αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω με την παρ.3 άρθρου 7 Ν.3043/2002, ΦΕΚ Α 192/21.8.2002.</p>	
<p>Άρθρο 242</p>	
<p>1. Η Συζήτηση αρχίζει μετά την εκφώνηση των ονομάτων των διαδίκων και τη δήλωση των παραστάσεών τους. Οι διάδικοι που παρίστανται νόμιμα έχουν δικαίωμα να αναπτύξουν στο ακροατήριο προφορικά τους ισχυρισμούς τους. (ακόμη και όπου η προφορική Συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική κατά το άρθρο 115 παρ. 2)</p>	<p>1. Η συζήτηση αρχίζει μετά την εκφώνηση των ονομάτων των διαδίκων και τη δήλωση των παραστάσεών τους. Οι διάδικοι που παρίστανται νόμιμα έχουν δικαίωμα να αναπτύξουν στο ακροατήριο προφορικά τους ισχυρισμούς τους.</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Η φράση "ακόμη και όπου η προφορική Συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική</p>	<p>2. Στις περιπτώσεις που η προφορική συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν με κοινή δήλωση,</p>

κατά το άρθρο 115 παρ. 2" ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ με την παρ.3 άρθρ.8 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

*** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

2. "Στις περιπτώσεις που η προφορική Συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν με κοινή δήλωση, που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους ότι δε θα παραστούν κατά την εκφώνηση. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξούσιους. Η δήλωση αυτή παραδίνεται στην περίπτωση κοινής δήλωσης από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο και στην περίπτωση μονομερούς δήλωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικασίου και σημειώνεται αμέσως στο Πινάκιο.

Στις παραπάνω περιπτώσεις η Συζήτηση περατώνεται με μόνη την εκφώνηση της υπόθεσης. Μόνο δήλωση βίαιης διακοπής της δίκης είναι παραδεκτή. Μπορεί όμως το δικαστήριο, αν προβάλλονται άλλοι διαδικαστικοί ισχυρισμοί, να αναβάλει την υπόθεση σε σύντομη δικάσιμο με πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται και οι ισχυρισμοί αυτοί. Στη δικάσιμο αυτή καλούνται όσοι διάδικοι δεν ήταν παρόντες κατά την αναβολή, ενώ οι παρόντες οφείλουν να εμφανιστούν χωρίς κλήτευση και αν δεν παραστούν κατά τη νέα δικάσιμο δικάζονται εξαρχής ερήμην."

*** Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.4 του άρθρου 3 Ν.1649/1986 (ΦΕΚ Α 149)

Άρθρο 243

Όλες οι συζητήσεις στο ακροατήριο γίνονται ενώπιον του ίδιου ειρηνοδίκη ή δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου που εκδίδει και την οριστική απόφαση. Αν ο δικαστής αυτός κωλύνεται πρόσκαιρα, η Συζήτηση αναβάλλεται για άλλη σύντομη δικάσιμο. Αν ο δικαστής έπαψε να υπηρετεί στο δικαστήριο ή βρίσκεται με άδεια που πρόκειται να διαρκέσει περισσότερο από ένα μήνα, ορίζεται αναπληρωτής και η Συζήτηση γίνεται ενώπιον του.

που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους ότι δε θα παραστούν κατά την εκφώνηση. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξούσιους. Η δήλωση αυτή παραδίνεται στην περίπτωση κοινής δήλωσης από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο και στην περίπτωση μονομερούς δήλωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικασίου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο.

Στις παραπάνω περιπτώσεις η συζήτηση περατώνεται με μόνη την εκφώνηση της υπόθεσης. Μόνο δήλωση βίαιης διακοπής της δίκης είναι παραδεκτή. Μπορεί όμως το δικαστήριο, αν προβάλλονται άλλοι διαδικαστικοί ισχυρισμοί, να αναβάλει την υπόθεση σε σύντομη δικάσιμο με πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται και οι ισχυρισμοί αυτοί. Στη δικάσιμο αυτή καλούνται όσοι διάδικοι δεν ήταν παρόντες κατά την αναβολή, ενώ οι παρόντες οφείλουν να εμφανιστούν χωρίς κλήτευση και αν δεν παραστούν κατά τη νέα δικάσιμο δικάζονται εξαρχής ερήμην.

Άρθρο 243

Όλες οι συζητήσεις στο ακροατήριο γίνονται ενώπιον του ίδιου ειρηνοδίκη ή δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου που εκδίδει και την οριστική απόφαση. Αν ο δικαστής αυτός κωλύνεται πρόσκαιρα, η συζήτηση αναβάλλεται για άλλη σύντομη δικάσιμο. Αν ο δικαστής έπαψε να υπηρετεί στο δικαστήριο ή βρίσκεται με άδεια που πρόκειται να διαρκέσει περισσότερο από ένα μήνα, ορίζεται αναπληρωτής και η συζήτηση γίνεται ενώπιον του.

Άρθρο 244

Το άρθρο 244 καταργείται

Άρθρο 244

1. Ο ειρηνοδίκης ύστερα από αίτηση του εναγομένου, που υποβάλλεται κατά την "Συζήτηση" στο ακροατήριο, μπορεί να παραπέμψει την εκδίκαση διαφοράς που αφορά ενοχική απαίτηση στο μονομελές ή το πολυμελές πρωτοδικείο της περιφέρειάς του, αν εκκρεμεί σ' αυτό αγωγή του εναγομένου και του ενάγοντος για απαίτηση που επιδέχεται συμψηφισμό με εκείνη που παραπέμπεται.
2. Ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου μπορεί με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, να παραπέμψει τις διαφορές που δικάζει στο πολυμελές πρωτοδικείο.
*** Οι λέξεις "πρώτη Συζήτηση" αντικαταστάθηκαν με την λέξη "Συζήτηση" με την παρ. 1 άρθρ. 1 Ν.2915/2001.

Άρθρο 245

1. Το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει οτιδήποτε μπορεί να συντελέσει στη διάγνωση της διαφοράς και ιδιαίτερα την αυτοπρόσωπη εμφάνιση των διαδίκων ή των νόμιμων αντιπροσώπων τους στο ακροατήριο για την υποβολή ερωτήσεων και την παροχή διασαφήσεων σχετικών με την υπόθεση.
2. Για την περίπτωση της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο η κλήση επιδίδεται πάντοτε προς το διάδικο ή το νόμιμο αντιπρόσωπό του προσωπικά και όχι προς τον αντίκλητο, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 143 παρ. 4.

Άρθρο 246

Το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει την ένωση και συνεκδίκαση περισσότερων εκκρεμών ενώπιον του δικών ανάμεσα στους ίδιους ή διαφορετικούς διαδίκους, αν υπάγονται στην ίδια διαδικασία και κατά την κρίση του διευκολύνεται ή επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης ή επέρχεται μείωση των εξόδων.

Άρθρο 245

Το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει οτιδήποτε μπορεί να συντελέσει στη διάγνωση της διαφοράς και ιδιαίτερα την αυτοπρόσωπη εμφάνιση των διαδίκων ή των νόμιμων αντιπροσώπων τους στο ακροατήριο για την υποβολή ερωτήσεων και την παροχή διασαφήσεων σχετικών με την υπόθεση.
(Η παρ. 2 καταργείται)

Άρθρο 246

Το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει την ένωση και συνεκδίκαση περισσότερων εκκρεμών ενώπιον του δικών ανάμεσα στους ίδιους ή διαφορετικούς διαδίκους, αν υπάγονται στην ίδια διαδικασία και κατά την κρίση του διευκολύνεται ή επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης ή επέρχεται μείωση των εξόδων.

Άρθρο 247

1. Το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου να διατάξει να συζητηθούν χωριστά περισσότερες αιτήσεις που

της δίκης ή επέρχεται μείωση των εξόδων.	υποβλήθηκαν με το ίδιο δικόγραφο. 2. Αν ο εναγόμενος ασκεί ανταγωγή, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να γίνει χωριστή συζήτηση της αγωγής και της ανταγωγής, αν κατά την κρίση του διευκολύνεται η επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης.
Άρθρο 247	
1. Το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου να διατάξει να συζητηθούν χωριστά περισσότερες αιτήσεις που υποβλήθηκαν με το ίδιο δικόγραφο. 2. Αν ο εναγόμενος ασκεί Ανταγωγή, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να γίνει χωριστή Συζήτηση της αγωγής και της Ανταγωγής, αν κατά την κρίση του διευκολύνεται η επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης.	Άρθρο 248
Άρθρο 248	
Το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει στην περίπτωση περισσότερων αυτοτελών μέσων επίθεσης ή άμυνας που αφορούν την ίδια αίτηση, η συζήτηση να γίνει διαδοχικά ή να περιοριστεί σε ένα ή ορισμένα μόνο από αυτά, αν κατά την κρίση του διευκολύνεται η επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης.	Άρθρο 249
Άρθρο 249	
Αν η διάγνωση της διαφοράς εξαρτάται ολικά ή εν μέρει από την ύπαρξη ή ανυπαρξία μιας έννομης σχέσης ή την ακυρότητα ή τη διάρρηξη μιας δικαιοπραξίας που συνιστά αντικείμενο άλλης δίκης εκκρεμούς σε πολιτικό ή διοικητικό δικαστήριο ή από ζήτημα που πρόκειται να κριθεί ή κρίνεται από διοικητική αρχή, το δικαστήριο μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου να διατάξει την Αναβολή της Συζήτησης εωσότου περατωθεί τελεσδίκα ή αμετάκλητα η άλλη δίκη ή εωσότου εκδοθεί από τη διοικητική αρχή απόφαση που δεν θα μπορεί να προσβληθεί. Αν η διοικητική αρχή δεν έχει ακόμη ασχοληθεί με την υπόθεση, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία, μέσα στην οποία ο διάδικος οφείλει να προκαλέσει με αίτηση την ενέργεια της αρχής.	Άρθρο 249 Αν η διάγνωση της διαφοράς εξαρτάται ολικά ή εν μέρει από την ύπαρξη ή ανυπαρξία μιας έννομης σχέσης ή την ακυρότητα ή τη διάρρηξη μιας δικαιοπραξίας που συνιστά αντικείμενο άλλης δίκης εκκρεμούς σε πολιτικό ή διοικητικό δικαστήριο ή από ζήτημα που πρόκειται να κριθεί ή κρίνεται από διοικητική αρχή, το δικαστήριο μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου να διατάξει την Αναβολή της Συζήτησης εωσότου περατωθεί τελεσδίκα ή αμετάκλητα η άλλη δίκη ή εωσότου εκδοθεί από τη διοικητική αρχή απόφαση που δεν θα μπορεί να προσβληθεί. Αν η διοικητική αρχή δεν έχει ακόμη ασχοληθεί με την υπόθεση, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία, μέσα στην οποία ο διάδικος οφείλει να προκαλέσει με αίτηση την ενέργεια της αρχής. Άρθρο 250 Αν είναι εκκρεμής ποινική αγωγή που επηρεάζει τη διάγνωση της διαφοράς, το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει την αναβολή της συζήτησης εωσότου περατωθεί αμετάκλητα η ποινική διαδικασία.

<p>Άρθρο 250</p> <p>Αν είναι εκκρεμής ποινική αγωγή που επηρεάζει τη διάγνωση της διαφοράς, το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκουν, να διατάξει την Αναβολή της Συζήτησης εωσότου περατώθει αμετάκλητα η ποινική διαδικασία.</p> <p>Άρθρο 251</p> <p>Ο ειρηνοδίκης κατά την ενώπιόν του διαδικασία οφείλει να καθοδηγεί, όταν υπάρχει ανάγκη, τους διαδίκους, που παρίστανται χωρίς δικηγόρο ή δικολάβο, στην επιχείρηση των διαδικαστικών πράξεων και να τους καλεί να προσέξουν τις συνέπειες από την παρέλευση των προθεσμών, ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν την άσκηση των ένδικων μέσων.</p> <p>Άρθρο 252</p> <p>1. Αν μάρτυρας, πραγματογνώμονας ή κάποιος από τους παριστάμενους διαδίκους ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους που εμφανίζεται αυτοπροσώπως στη Συζήτηση ή την επιχείρηση διαδικαστικής πράξης αγνοεί την ελληνική γλώσσα, προσλαμβάνεται διερμηνέας. Αν πρόκειται για γλώσσα ελάχιστα γνωστή, μπορεί να προσληφθεί διερμηνέας του διερμηνέα. 2. Η κατάθεση του μάρτυρα γράφεται στα Πρακτικά ή στην έκθεση σε μετάφραση. 3. Οι διερμηνείς διορίζονται από το δικαστή και στα πολυμελή δικαστήρια από τον πρόεδρο του δικαστηρίου και εφόσον δεν έχουν ορκιστεί ως διερμηνείς, ορκίζονται σύμφωνα με το άρθρο 407 ότι θα ασκήσουν το καθήκον τους πιστά και με ακρίβεια και μπορούν να εξαιρεθούν για τους ίδιους λόγους που μπορούν να εξαιρεθούν και οι πραγματογνώμονες.</p> <p>Άρθρο 253</p> <p>1. Αν μάρτυρας ή πραγματογνώμονας ή</p>	<p>Άρθρο 251</p> <p>(το άρθρο 251 καταργείται)</p> <p>Άρθρο 252</p> <p>1. Αν μάρτυρας, πραγματογνώμονας ή κάποιος από τους διαδίκους ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους που παρίστανται στη Συζήτηση ή την επιχείρηση διαδικαστικής πράξης είναι κουφός, άλαλος ή κωφάλαλος, η συνεννόηση μαζί του γίνεται ως εξής: οι ερωτήσεις και οι τυχόν παρατηρήσεις υποβάλλονται προς τον κουφό εγγράφως και οι απαντήσεις δίνονται προφορικά. Προς τον άλαλο οι ερωτήσεις και οι παρατηρήσεις υποβάλλονται προφορικά και αυτός απαντά</p>
---	---

κάποιος από τους διαδίκους ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους που παρίστανται στη Συζήτηση ή την επιχείρηση διαδικαστικής πράξης είναι κουφός, άλαλος ή κωφάλαλος, η συνεννόηση μαζί του γίνεται ως εξής οι ερωτήσεις και οι τυχόν παρατηρήσεις υποβάλλονται προς τον κουφό εγγράφως και οι απαντήσεις δίνονται προφορικά. Προς τον άλαλο οι ερωτήσεις και οι παρατηρήσεις υποβάλλονται προφορικά και αυτός απαντά εγγράφως. Προς τον κωφάλαλο οι ερωτήσεις και οι παρατηρήσεις υποβάλλονται εγγράφως και εγγράφως επίσης απαντά αυτός.

Οι γραπτές ερωτήσεις, παρατηρήσεις και απαντήσεις καταχωρίζονται στα Πρακτικά ή στην έκθεση.

2. Αν ο κουφός, ο άλαλος ή ο κωφάλαλος δεν ξέρει να διαβάζει και να γράφει, ο δικαστής διορίζει έναν ή δύο διερμηνείς, που εκλέγονται κατά προτίμηση ανάμεσα στα πρόσωπα που είναι συνηθισμένα να συνεννοούνται μαζί του.

Άρθρο 254

"1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης, η οποία έχει κηρυχθεί περατωμένη, όταν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη παρουσιάζονται κενά ή αμφίβολα σημεία που χρειάζονται συμπλήρωση ή επεξήγηση. Η απόφαση μνημονεύει απαραιτήτως τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο της επαναλαμβανόμενης Συζήτησης. Η Συζήτηση αυτή θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης.

«Εξέταση νέων μαρτύρων επιτρέπεται μόνο για την Απόδειξη των ισχυρισμών του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 269.»

*** Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 προστέθηκε με το άρθρο 25 παρ.1 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

«2. Στην επαναλαμβανόμενη Συζήτηση οι διάδικοι κλητεύονται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτήν, με την εξαίρεση των περιπτώσεων ειδικών διαδικασιών, στις οποίες προβλέπεται συντομότερη προθεσμία κλητεύσεως. Οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν σημείωμα πέντε ημέρες πριν

εγγράφως. Προς τον κωφάλαλο οι ερωτήσεις και οι παρατηρήσεις υποβάλλονται εγγράφως και εγγράφως επίσης απαντά αυτός.

Οι γραπτές ερωτήσεις, παρατηρήσεις και απαντήσεις καταχωρίζονται στα πρακτικά ή στην έκθεση.

2. Αν ο κουφός, ο άλαλος ή ο κωφάλαλος δεν ξέρει να διαβάζει και να γράφει, ο δικαστής διορίζει έναν ή δύο διερμηνείς, που εκλέγονται κατά προτίμηση ανάμεσα στα πρόσωπα που είναι συνηθισμένα να συνεννοούνται μαζί του.

Άρθρο 254

1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης, η οποία έχει κηρυχθεί περατωμένη, όταν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη παρουσιάζονται κενά ή αμφίβολα σημεία που χρειάζονται συμπλήρωση ή επεξήγηση. Η επεξήγηση ή όταν επιβάλλεται η διενέργεια αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης ή εξέτασης των διαδίκων στο ακροατήριο. Η απόφαση μνημονεύει απαραιτήτως τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο της επαναλαμβανόμενης συζήτησης. Η συζήτηση αυτή θεωρείται συνέχεια της προηγουμένης. Στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 με την απόφαση για την επανάληψη της συζήτησης μπορεί επιπλέον, να διαταχθεί και η εξέταση ενός μάρτυρα από κάθε πλευρά κατά την επαναλαμβανόμενη συζήτηση.

2. Στην επαναλαμβανόμενη συζήτηση, η οποία ορίζεται το συντομότερο δυνατό, οι διάδικοι κλητεύονται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτήν.

3. Η υπόθεση εκδικάζεται από τον ίδιο δικαστή και από την ίδια σύνθεση επί πολυμελούς δικαστηρίου, εκτός αν αυτό είναι για φυσικούς ή νομικούς λόγους αδύνατο.

από τη δικάσιμο μόνο για τα θέματα που θα συζητηθούν. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 237 εφαρμόζεται ανάλογα και για την επαναλαμβανόμενη Συζήτηση.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο επαναλαμβανόμενη Συζήτηση πρέπει να ορίζεται σε μία από τις πρώτες δικάσιμους μετά την πάροδο της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών από την κλήτευση. Η υπόθεση εκδικάζεται από τον ίδιο δικαστή και από την ίδια σύνθεση δικαστών επί πολυμελών δικαστηρίων, εκτός αν τούτο είναι για φυσικούς ή νομικούς λόγους αδύνατο.»

*** Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 254, όπως αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 9 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109, αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 25 παρ.3 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 255

Αν για να τηρηθεί η τάξη διατάχθηκε η απομάκρυνση προσώπου που μετέχει στη Συζήτηση ή τη διαδικαστική πράξη από τον τόπο όπου διεξάγεται, η διαδικασία συνεχίζεται σαν να ήταν η αποχώρηση εκούσια.

Άρθρο 256

1. Για την προφορική Συζήτηση στο ακροατήριο συντάσσονται από το γραμματέα και με τις οδηγίες του δικαστή που διευθύνει τη Συζήτηση Πρακτικά, που πρέπει να περιέχουν α) τον τόπο και το χρόνο της Συζήτησης, β) τα ονοματεπώνυμα των δικαστών, του εισαγγελέα, του γραμματέα, του διερμηνέα, των διαδίκων που εμφανίστηκαν, των νόμιμων αντιπροσώπων και των πληρεξουσίων τους, γ) αν η Συζήτηση έγινε δημόσια ή κεκλεισμένων των θυρών, δ) όσα έγιναν κατά τη Συζήτηση και ιδίως τις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν και τις απαντήσεις σ' αυτές, τους ισχυρισμούς, τις αιτήσεις και τις δηλώσεις των διαδίκων εκτός αν είναι υποχρεωτική η υποβολή εξετάστηκαν, εφόσον δεν εξετάστηκαν προηγουμένως ή απομακρύνονται από την προηγούμενη κατάθεσή τους, τις γνωμοδοτήσεις των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν υποβλήθηκαν εγγράφως, οπότε αρκεί η αναφορά σ' αυτές, το πόρισμα της αυτοψίας και ε) τη δημοσίευση των αποφάσεων.

2. Τα πρακτικά μπορούν να τηρηθούν και στενογραφικά. Το στενογραφημένο πρωτότυπο μεταφράζεται από αυτόν που το τίρησε και πρασαρτάται στα πρακτικά.

3. Ενώπιον των δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των ειρηνοδικείων, μπορεί να εφαρμοστεί και το σύστημα τήρησης πρακτικών των

Άρθρο 255

Αν για να τηρηθεί η τάξη διατάχθηκε η απομάκρυνση προσώπου που μετέχει στη Συζήτηση ή τη διαδικαστική πράξη από τον τόπο όπου διεξάγεται, η διαδικασία συνεχίζεται σαν να ήταν η αποχώρηση εκούσια.

Άρθρο 256

1. Για την προφορική Συζήτηση στο ακροατήριο συντάσσονται από το γραμματέα και με τις οδηγίες του δικαστή που διευθύνει τη Συζήτηση πρακτικά, που πρέπει να περιέχουν α) τον τόπο και το χρόνο της Συζήτησης, β) τα ονοματεπώνυμα των δικαστών, του εισαγγελέα, του γραμματέα, του διερμηνέα, των διαδίκων που εμφανίστηκαν, των νόμιμων αντιπροσώπων και των πληρεξουσίων τους, γ) αν η Συζήτηση έγινε δημόσια ή κεκλεισμένων των θυρών, δ) όσα έγιναν κατά τη Συζήτηση και ιδίως τις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν και τις απαντήσεις σ' αυτές, τους ισχυρισμούς, τις αιτήσεις και τις δηλώσεις των διαδίκων εκτός αν είναι υποχρεωτική η υποβολή εξετάστηκαν, εφόσον δεν εξετάστηκαν προηγουμένως ή απομακρύνονται από την προηγούμενη κατάθεσή τους, τις γνωμοδοτήσεις των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν υποβλήθηκαν εγγράφως, οπότε αρκεί η αναφορά σ' αυτές, το πόρισμα της αυτοψίας και ε) τη δημοσίευση των αποφάσεων.

2. Τα πρακτικά μπορούν να τηρηθούν και στενογραφικά. Το στενογραφημένο πρωτότυπο μεταφράζεται από αυτόν που το τίρησε και πρασαρτάται στα πρακτικά.

3. Ενώπιον των δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των ειρηνοδικείων, μπορεί να εφαρμοστεί και το σύστημα τήρησης πρακτικών των

<p>προηγουμένως ή απομακρύνονται από την προηγούμενη κατάθεσή τους, τις γνωμοδοτήσεις των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν υποβλήθηκαν εγγράφως, οπότε αρκεί η αναφορά σ' αυτές, το πόρισμα της αυτοψίας και ε) τη δημοσίευση των αποφάσεων.</p>	συζητήσεων με φωνοληψία.
<p>2. Τα Πρακτικά μπορούν να τηρηθούν και στενογραφικά. Το στενογραφημένο πρωτότυπο μεταφράζεται από αυτόν που το τήρησε και πρασαρτάται στα Πρακτικά.</p>	Αρθρο 257
<p>«3. Ενώπιον των δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των ειρηνοδικείων, μπορεί να εφαρμοστεί και το σύστημα τήρησης πρακτικών των συζητήσεων με φωνοληψία.»</p>	<p>Το σχέδιο των πρακτικών διαβάζεται στους διαδίκους ή τους πληρεξουσίους τους ύστερα από αίτησή τους υποχρεωτικά αν περιλαμβάνουν αναγνώριση, συμβιβασμό, παραίτηση ή ομολογία και σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την κρίση του δικαστηρίου. Η ανάγνωση αυτή αναφέρεται στα Πρακτικά.</p>
<p>*** Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ΑΠΟ 16 Σεπτεμβρίου 2012, ως άνω, με την παρ. 3 άρθρου 8 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012.</p>	Αρθρο 258
Αρθρο 257	<p>1. Τα πρακτικά υπογράφονται από το δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση και από το γραμματέα. 2. Αν ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση κωλύεται ή έπαψε να είναι μέλος του δικαστηρίου, υπογράφει αντί γι' αυτόν ο αρχαιότερος κατά το διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση και αν όλοι αυτοί κωλύονται, υπογράφει μόνο ο γραμματέας. Τα κωλύματα αναφέρονται στα Πρακτικά. 3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως και σε μονομελή δικαστήρια.</p>
Αρθρο 258	Αρθρο 259
<p>1. Τα Πρακτικά υπογράφονται από το δικαστή που διευθύνει τη Συζήτηση και από το γραμματέα. 2. Αν ο δικαστής που διευθύνει τη Συζήτηση κωλύεται ή έπαψε να είναι μέλος του δικαστηρίου, υπογράφει αντί γι' αυτόν ο αρχαιότερος κατά το διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη Συζήτηση και αν όλοι αυτοί κωλύονται, υπογράφει μόνο ο γραμματέας. Τα κωλύματα αναφέρονται στα Πρακτικά. 3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως και σε μονομελή δικαστήρια.</p>	<p>1. Τα πρακτικά αποτελούν πλήρη απόδειξη ως προς τη συζήτηση και το περιεχόμενό της. 2. Αν κατά την ανάγνωση των πρακτικών διατυπώθηκε από την πλευρά των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων ή των πληρεξουσίων τους αντίρρηση για την ακρίβεια της διατύπωσης των αναγνωρίσεων, συμβιβασμών, παραίτησεων, ομολογιών ή άλλων δηλώσεων, το μέρος αυτό των πρακτικών εκτιμάται ελεύθερα από το δικαστή. 3. Η τήρηση των διατυπώσεων της</p>

<p>Άρθρο 259</p> <p>1. Τα Πρακτικά αποτελούν πλήρη Απόδειξη ως προς τη Συζήτηση και το περιεχόμενό της.</p> <p>2. Αν κατά την ανάγνωση των πρακτικών διατυπώθηκε από την πλευρά των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων ή των πληρεξουσίων τους αντίρρηση για την ακρίβεια της διατύπωσης των αναγνωρίσεων, συμβιβασμών, παραιτήσεων, ομολογιών ή άλλων δηλώσεων, το μέρος αυτό των πρακτικών εκτιμάται ελεύθερα από το δικαστή.</p> <p>3. Η τήρηση των διατυπώσεων της προφορικής Συζήτησης μπορεί να αποδειχθεί μόνο με τα Πρακτικά.</p>	<p>προφορικής συζήτησης μπορεί να αποδειχθεί μόνο με τα πρακτικά.</p> <p>Άρθρο 260</p> <p>1. Αν κατά την εκφώνηση της υπόθεσης δεν εμφανίζονται όλοι οι διάδικοι ή εμφανίζονται, αλλά δεν μετέχουν κανονικά στη συζήτηση, η συζήτηση ματαιώνεται.</p> <p>2. Στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 αν οι διάδικοι δεν λάβουν κανονικά μέρος στη δίκη η συζήτηση της υπόθεσης ματαιώνεται. Αν παρέλθουν εξάντα (60) ημέρες από τη ματαίωση χωρίς να ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης, η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο και η αγωγή θεωρείται ως μη ασκηθείσα. Για τη νέα συζήτηση εφαρμόζονται αναλόγως οι προθεσμίες των άρθρων 215 παρ. 2 και 237 παρ. 1 και 2.</p> <p>3. Η με οποιονδήποτε τρόπο ματαίωση της συζήτησης της υπόθεσης αποτελεί διαδικαστική πράξη του δικαστηρίου.</p>
<p>Άρθρο 260</p> <p>1. Αν κατά την εκφώνηση της υπόθεσης δεν εμφανίζονται όλοι οι διάδικοι ή εμφανίζονται, αλλά δεν μετέχουν κανονικά στη Συζήτηση, η Συζήτηση ματαιώνεται.</p> <p>«2. Η για οποιονδήποτε τρόπο ματαίωση της συζήτησης της υπόθεσης αποτελεί διαδικαστική πράξη του δικαστηρίου.»</p> <p>*** Η παρ.2,η οποία είχε προστεθεί με την παρ.5 του άρθρου 8 Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88) αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 102 παρ.4 Ν.4139/2013, ΦΕΚ Α 74/20.3.2013.</p>	<p>Άρθρο 261</p> <p>Κάθε διάδικος οφείλει να απαντά με σαφήνεια γενικά ή ειδικά για την αλήθεια ή όχι των πραγματικών ισχυρισμών του αντιδίκου του. Εφόσον δεν αμφισβητήθηκε η αλήθεια κάποιου πραγματικού ισχυρισμού, απόκειται στο δικαστή να κρίνει σε συνδυασμό με την τυχόν γενική άρνηση και το σύνολο των ισχυρισμών των διαδίκων, αν συνάγεται ομολογία ή άρνηση.</p>
<p>Άρθρο 261</p> <p>Κάθε διάδικος οφείλει να απαντά με σαφήνεια γενικά ή ειδικά για την αλήθεια ή όχι των πραγματικών ισχυρισμών του αντιδίκου του. Εφόσον δεν αμφισβητήθηκε η αλήθεια κάποιου πραγματικού ισχυρισμού, απόκειται στο δικαστή να κρίνει σε συνδυασμό με την τυχόν γενική άρνηση και το σύνολο των ισχυρισμών των διαδίκων, αν συνάγεται ομολογία ή άρνηση.</p>	<p>Άρθρο 262</p> <p>1. Η ένσταση πρέπει να περιλαμβάνει ορισμένη αίτηση και σαφή έκθεση των γεγονότων που τη θεμελιώνουν.</p> <p>Ο ενιστάμενος μπορεί να συμπληρώσει, να διευκρινίσει ή να διορθώσει τους ισχυρισμούς του με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά.</p> <p>2. Ενστάσεις από δικαίωμα τρίτου</p>

<p>Άρθρο 262</p> <p>1. Η ένσταση πρέπει να περιλαμβάνει ορισμένη αίτηση και σαφή έκθεση των γεγονότων που τη θεμελιώνουν. «Ο ενιστάμενος μπορεί να συμπληρώσει, να διευκρινίσει ή να διορθώσει τους ισχυρισμούς του με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά.» *** Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 προστέθηκε με το άρθρο 25 παρ.3 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>2. Ενστάσεις από δικαίωμα τρίτου επιτρέπονται μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος.</p> <p>Άρθρο 263</p> <p>Κατά την "Συζήτηση" πρέπει να προτείνονται, με ποινή απαραδέκτου α) η ανΑρμοδιότητα, εκτός αν δεν επιτρέπεται παρέκταση, β) η υπαγωγή της διαφοράς σε διαιτησία, γ) η έλλειψη εγγυοδοσίας, δ) η μη καταβολή των εξόδων της προηγούμενης δίκης, ε) η ύπαρξη προθεσμίας για την αποποίηση κληρονομίας, στ) η προσεπίκληση ομοδίκων ή υπόχρεων για Αποζημίωση.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Με την παρ.1 άρθρ.1 Ν.2915/2001, ορίζεται ότι " 1. `Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναφέρονται οι λέξεις "πρώτη Συζήτηση" αντικαθίστανται με τη λέξη "Συζήτηση".</p> <p>Άρθρο 264</p> <p>Αν η διαφορά υπάγεται σε διαιτησία, το δικαστήριο παραπέμπει την υπόθεση στη διαιτησία, διατηρούνται όμως οι συνέπειες της άσκησης της αγωγής. Αν πάψει να ισχύει η συμφωνία της διαιτησίας, η υπόθεση επαναφέρεται στο δικαστήριο με κλήση.</p> <p>Άρθρο 265</p> <p>Ο κληρονόμος που ενάγεται για απαίτηση</p>	<p>επιτρέπονται μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος.</p> <p>Άρθρο 263</p> <p>Κατά τη συζήτηση και στις περιπτώσεις των άρθρων 237 και 238 με τις προτάσεις πρέπει να προτείνονται, με ποινή απαραδέκτου α) η αναρμοδιότητα, εκτός αν δεν επιτρέπεται παρέκταση, β) η υπαγωγή της διαφοράς σε διαιτησία, γ) η έλλειψη εγγυοδοσίας, δ) η μη καταβολή των εξόδων της προηγούμενης δίκης, ε) η ύπαρξη προθεσμίας για την αποποίηση κληρονομίας, στ) η προσεπίκληση ομοδίκων ή υπόχρεων για αποζημίωση.</p> <p>Άρθρο 264</p> <p>Αν η διαφορά υπάγεται σε διαιτησία, το δικαστήριο παραπέμπει την υπόθεση στη διαιτησία, διατηρούνται όμως οι συνέπειες της άσκησης της αγωγής. Αν πάψει να ισχύει η συμφωνία της διαιτησίας, η υπόθεση επαναφέρεται στο δικαστήριο με κλήση.</p> <p>Άρθρο 265</p> <p>Ο κληρονόμος που ενάγεται για απαίτηση κατά της κληρονομίας, εφόσον έχει ακόμη το δικαίωμα να την αποποιηθεί, μπορεί να ζητήσει Αναβολή της Συζήτησης. Αν το δικαστήριο δεχτεί την αίτηση αναβάλλει τη Συζήτηση εωσότου περάσει η προθεσμία για την αποποίηση της κληρονομίας.</p> <p>Άρθρο 266</p> <p>Αν ο εναγόμενος προσεπικάλεσε τους ομοδίκους ή τους υπόχρεους για αποζημίωση ή το νομέα και αυτοί δεν εμφανίστηκαν κατά την συζήτηση, μπορεί να ζητήσει την αναβολή της συζήτησης εωσότου περάσει η</p>
---	---

κατά της κληρονομίας, εφόσον έχει ακόμη το δικαίωμα να την αποποιηθεί, μπορεί να ζητήσει Αναβολή της Συζήτησης. Αν το δικαστήριο δεχτεί την αίτηση αναβάλλει τη Συζήτηση εωσότου περάσει η προθεσμία για την αποποίηση της κληρονομίας.

Άρθρο 266

Αν ο εναγόμενος προσεπικάλεσε τους ομοδίκους ή τους υπόχρεους για Αποζημίωση ή το νομέα και αυτοί δεν εμφανίστηκαν κατά την "πρώτη Συζήτηση", μπορεί να ζητήσει την Αναβολή της Συζήτησης εωσότου περάσει η προθεσμία για εμφάνιση που παρέχεται σ' αυτόν που έχει προσεπικληθεί. Αν το δικαστήριο δεχτεί την αίτηση, αναβάλλει τη Συζήτηση εωσότου περάσει η προθεσμία.

***οι λέξεις "πρώτη Συζήτηση" αντικαταστάθηκαν με την λέξη "Συζήτηση" με την παρ.1 άρθρ.1 Ν.2915/2001.

Άρθρο 267

Στις περιπτώσεις του άρθρου 263 το δικαστήριο, αν κρίνει ότι διευκολύνεται ή επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης, μπορεί να προχωρήσει σε ιδιαίτερη απόφαση πριν εξετάσει την ουσία της υπόθεσης. Το ίδιο ισχύει και ως προς την έλλειψη δικαιοδοσίας, την εκκρεμοδικία, την Ικανότητα διαδίκου ή την ικανότητα διεξαγωγής της δίκης στο όνομα του διαδίκου ή τη νόμιμη παράσταση ή την εξουσιοδότηση του νόμιμου αντιπροσώπου.

Άρθρο 268

1. Μετά την εκκρεμοδικία ο εναγόμενος μπορεί να ασκήσει ανταγωγή.
2. Στην περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας επιτρέπεται Ανταγωγή μόνο όταν ασκείται από όλους ή εναντίον όλων των ομοδίκων.
3. Δεν μπορεί να ασκηθεί ανταγωγή για υπόθεση που υπάγεται σε ειδική διαδικασία, αν η αγωγή δικάζεται κατά τη γενική ή άλλη ειδική διαδικασία και αντίστροφα.
4. Η ανταγωγή ασκείται με χωριστό δικόγραφο. Μετά την άσκηση της ανταγωγής, η δωσιδικία της διατηρείται και αν η κύρια αγωγή απορριφθεί ή ο ενάγων την ανακαλέσει ή παραιτηθεί από αυτήν.

προθεσμία για εμφάνιση που παρέχεται σ' αυτόν που έχει προσεπικληθεί. Αν το δικαστήριο δεχτεί την αίτηση, αναβάλλει τη συζήτηση εωσότου περάσει η προθεσμία.

Άρθρο 267

Στις περιπτώσεις του άρθρου 263 το δικαστήριο, αν κρίνει ότι διευκολύνεται ή επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης, μπορεί να προχωρήσει σε ιδιαίτερη απόφαση πριν εξετάσει την ουσία της υπόθεσης. Το ίδιο ισχύει και ως προς την έλλειψη δικαιοδοσίας, την εκκρεμοδικία, την Ικανότητα διαδίκου ή την ικανότητα διεξαγωγής της δίκης στο όνομα του διαδίκου ή τη νόμιμη παράσταση ή την εξουσιοδότηση του νόμιμου αντιπροσώπου.

Άρθρο 268

1. Μετά την εκκρεμοδικία ο εναγόμενος μπορεί να ασκήσει Ανταγωγή.
2. Στην περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας επιτρέπεται Ανταγωγή μόνο όταν ασκείται από όλους ή εναντίον όλων των ομοδίκων.
3. Δεν μπορεί να ασκηθεί Ανταγωγή για υπόθεση που υπάγεται σε ειδική διαδικασία, αν η αγωγή δικάζεται κατά τη γενική ή άλλη ειδική διαδικασία και αντίστροφα.
4. Η ανταγωγή ασκείται με χωριστό δικόγραφο. Μετά την άσκηση της ανταγωγής, η δωσιδικία της διατηρείται και αν η κύρια αγωγή απορριφθεί ή ο ενάγων την ανακαλέσει ή παραιτηθεί από αυτήν.

τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Συζήτηση ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου και οκτώ τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου. Ασκείται επίσης με τις προτάσεις, που κατατίθενται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Συζήτηση ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου και οκτώ εργάσιμες ημέρες πριν από τη Συζήτηση ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου. Οπου η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, η Ανταγωγή ασκείται και με τις τυχόν υποβαλλόμενες προτάσεις, ή και προφορικά κατά τη Συζήτηση, οπότε και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.»

*** Η παράγραφος 4 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 26 παρ.1 N.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

(5. Η Συζήτηση της Ανταγωγής που ασκήθηκε με τις προτάσεις είναι, σε περίπτωση απουσίας ή μη νόμιμης παράστασης του ενάγοντος, απαράδεκτη, εκτός αν οι προτάσεις αυτές έχουν επιδοθεί στον ενάγοντα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου.»)

*** Η παράγραφος 5 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 25 παρ.3 N.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

6. Μετά την άσκηση της Ανταγωγής, η δωσιδικία της διατηρείται και αν η κύρια αγωγή απορριφθεί ή ο ενάγων την ανακαλέσει ή παραιτηθεί από αυτήν.

*** Η παράγραφος 5 του άρθρου 268 αναριθμήθηκε σε παρ.6 και η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου αντικαταστάθηκε ως άνω με τις παραγράφους 4 και 5 με το άρθρο 10 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

Άρθρο 269

Το άρθρο 269 καταργείται.

Άρθρο 269

"Άρθρο 269

1. Μέσα επίθεσης και άμυνας προβάλλονται με τις προτάσεις, διαφορετικά είναι απαράδεκτα. Το απαράδεκτο αυτό δεν ισχύει για τους ισχυρισμούς που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτων ή που μπορεί να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης.

«2. Μέσα επίθεσης και άμυνας μπορεί να προβληθούν παραδεκτά έως και τη Συζήτηση με προτάσεις ή και προφορικά α) αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις από

Άρθρο 270

δικαιολογημένη αυτία` αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, β) αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα και γ) αν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου.»

*** Η παρ.2 του άρθρου 269, όπως αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 11 N.2915/2001, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 25 παρ.3 N.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

** Με το άρθρο 15 N.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του N.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Το άρθρο 270 καταργείται.

Άρθρο 270

«1. Ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων η Συζήτηση είναι προφορική. Ο δικαστής οφείλει πριν από τη Συζήτηση να έχει ενημερωθεί επί της αγωγής και επί των εκατέρωθεν ισχυρισμών και αποδεικτικών μέσων και ιδίως ως προς τα θέματα και το βάρος Απόδειξης των ισχυρισμών. Οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποι τους οφείλουν κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο να εμφανισθούν αυτοπροσώπως. Η μη εμφάνιση του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο, αν είναι αδικαιολόγητη, εκτιμάται από το δικαστήριο ελεύθερα.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα Αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Συμπληρωματικά μπορεί να λαμβάνει υπόψη και να εκτιμά ελεύθερα και Αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394. Ενορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη το πολύ τρεις για κάθε πλευρά και μόνον αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Για την αντίκρουση ένορκων βεβαιώσεων επιτρέπεται η προσκομιδή, μέσα στις προθεσμίες της παραγράφου 3 του άρθρου 237 και του γ' εδαφίου του άρθρου 238, πρόσθετων βεβαιώσεων, το πολύ ίσου αριθμού προς τις αντικρουούμενες.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες

<p>πληροφορίες και διασαφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του σύμφωνα με τα άρθρα 415 επόμενα. Οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κρίθει απαραίτητο λόγω διαφορετικών συμφερόντων.</p> <p>4. Το δικαστήριο, αν είναι αναγκαίο, διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά. Στην ανακοίνωση αυτή προσδιορίζεται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.</p> <p>«5. Οι υποθέσεις εκφωνούνται με τη σειρά τους από το πινάκιο και συζητούνται αμέσως αυτές για τις οποίες δεν θα διεξαχθεί εμμάρτυρη απόδειξη. Αν πρόκειται να εξεταστούν μάρτυρες η συζήτηση μπορεί να διακόπτεται και για την αμέσως επόμενη δικάσιμο της ίδιας σύνθεσης, κατά την οποία και ολοκληρώνεται η συζήτηση χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, αφού προηγηθεί η εξέταση των μαρτύρων. Οι μάρτυρες εξετάζονται ξεχωριστά για κάθε υπόθεση ενώπιον του ορισμένου από τον πρόεδρο εισηγητή δικαστή «χωρίς την παρουσία γραμματέα». Ο ακριβής τόπος και χρόνος διεξαγωγής των εμμάρτυρων αποδείξεων καθορίζεται κατά την αρχική δικάσιμο αμέσως μετά την εκφώνηση και τη διακοπή της συζήτησης με ανακοίνωση του προέδρου, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται. Ο εισηγητής αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα.»</p> <p>*** Η παράγραφος 5 αντικαταστάθηκε από 13.5.2012, ως άνω, δυνάμει των άρθρων 9 και 110 παρ.20 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012.</p> <p>*** Οι λέξεις «χωρίς την παρουσία γραμματέα» προστέθηκαν στο τέλος του εδαφίου γ` της παρ.5 με το άρθρο 102 παρ.3 Ν.4139/2013, ΦΕΚ Α 74/20.3.2013.</p> <p>6. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα</p>	
---	--

<p>Αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο.</p> <p>7. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους κατά τη διάρκεια της Συζήτησης να παρίστανται σε άλλο τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η Συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.</p> <p>8. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασης του, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.»</p> <p>*** Το άρθρο 270, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 12 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 28 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>Με το άρθρο 72 παρ.9 του αυτού νόμου ορίζεται ότι "Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα τεθούν σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και στο οποίο θα ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της και ειδικότερα η διεξαγωγή της Συζήτησης και η εξέταση προσώπων από το δικαστήριο με τεχνολογικά μέσα, όταν τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται εκτός της αίθουσας του δικαστηρίου και σε άλλο τόπο".</p> <p>*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Β.Λ. ΚΑΙ ΠΔ 142/2013, ΦΕΚ Α 227/22.10.2013, "Εφαρμογή της τηλεοπτικής συνεδρίασης σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠολΔ".</p> <p style="text-align: center;">Άρθρο 270Α</p> <p>***Το άρθρο 270Α, το οποίο είχε προστεθεί</p>	<p style="text-align: right;">Άρθρο 271</p> <ol style="list-style-type: none">1. Αν ο εναγόμενος δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν νόμιμα και εμπρόθεσμα, η υπόθεση συζητείται ερήμην του
--	--

με την παρ.6 του άρθρου 8 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88), Καταργήθηκε από την παρ.11 του άρθρου 3 του Ν.2207/1994 (Α 65).	εναγομένου. Διαφορετικά κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση και στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 θεωρείται ως μη ασκηθείσα η αγωγή.
Άρθρο 271	3. Στην περίπτωση ερημοδικίας του εναγομένου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.
«1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για Συζήτηση επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.	2. Αν η αγωγή και η κλήση για Συζήτηση δεν επιδόθηκαν εμπρόθεσμα, το δικαστήριο κηρύσσει απαράδεκτη τη Συζήτηση. Διαφορετικά συζητεί την υπόθεση ερήμην του εναγομένου.
3. Στην περίπτωση Ερημοδικίας του εναγομένου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.»	*** Το άρθρο 271 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 29 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.
Άρθρο 272	1. Αν η συζήτηση γίνεται με επιμέλεια του ενάγοντος και αυτός δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την αγωγή.
2. Αν η συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του εναγόμενου ή εκείνου που άσκησε κύρια ή Πρόσθετη παρέμβαση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271, και σε περίπτωση Ερημοδικίας του ενάγοντος απορρίπτεται η αγωγή.	3. Αν ο εναγόμενος άσκησε ανταγωγή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271.
3. Αν ο εναγόμενος άσκησε Ανταγωγή με ίδιαίτερο δικόγραφο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271. Αν η Ανταγωγή ασκήθηκε με τις προτάσεις κηρύσσεται απαράδεκτη η Συζήτηση της.»	*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 272 τέθηκε (στη
	Άρθρο 273
	Αν εκείνος που άσκησε κύρια παρέμβαση δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 272.

θέση του καταργηθέντος άρθρου 272) με το
άρθρο 30 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α
165/25.7.2011.

Άρθρο 273

«Άρθρο 273

Ερημοδικία κυρίως παρεμβαίνοντος.
Αν εκείνος που άσκησε Κύρια παρέμβαση δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 272.»

*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 273 τέθηκε (στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 273) με το άρθρο 31 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 274

«Άρθρο 274

Ερημοδικία ή εμφάνιση του προσθέτως παρεμβαίνοντος.

1. Αν εκείνος που άσκησε Πρόσθετη παρέμβαση δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η Πρόσθετη παρέμβαση. Οποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να παρίσταται στις επόμενες στάσεις της δίκης και στις επόμενες διαδικαστικές πράξεις, πρέπει δε να καλείται νόμιμα γι' αυτό.

2. Αν εκείνος που άσκησε Πρόσθετη παρέμβαση εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση, τότε α) αν λείπουν και οι δύο αρχικοί διάδικοι ή ο αντίδικος εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272, β) αν δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη μόνο εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272, γ) αν λείπει μόνο εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση.

3. Αν εκείνος που άσκησε Πρόσθετη παρέμβαση, λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος και δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, επέρχονται ως προς αυτόν οι συνέπειες της απουσίας του διαδίκου τη θέση του οποίου ανέλαβε.»

Άρθρο 274

1. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση. Όποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να παρίσταται στις επόμενες στάσεις της δίκης και στις επόμενες διαδικαστικές πράξεις, πρέπει δε να καλείται νόμιμα γι' αυτό.

2. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, τότε α) αν δεν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη και οι δύο αρχικοί διάδικοι ή ο αντίδικος εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272, β) αν δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη μόνο εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση.

3. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση, συμμετάσχει στη δίκη ως κύριος διάδικος αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, επέρχονται ως προς αυτόν οι συνέπειες της απουσίας του διαδίκου τη θέση του οποίου ανέλαβε.

Άρθρο 275

Αν δεν έλαβαν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί κατά το άρθρο 86 ή εκείνος που προσεπικάλεσε, αλλά έλαβαν μέρος κανονικά οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 76. Αν δεν έλαβαν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που

<p>*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 274 τέθηκε (στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 274) με το άρθρο 32 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p>	<p>προσεπικάλεσε, οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν υπόκεινται στις ίδιες συνέπειες στις οποίες υπόκειται και εκείνος που προσεπικάλεσε.</p>	
<p>Άρθρο 275</p>		
<p>Αν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί κατά το άρθρο 86 δεν εμφανίστηκαν κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο ή αν απουσίασε εκείνος που προσεπικάλεσε, αλλά εμφανίστηκαν οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 76. Αν δεν εμφανίστηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που προσεπικάλεσε, οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν υπόκεινται στις ίδιες συνέπειες στις οποίες υπόκειται και εκείνος που προσεπικάλεσε.</p>	<p>Άρθρο 276</p>	
<p>1. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο ή εμφανιστεί αλλά δεν κάνει δήλωση για τη σχέση του με το επίδικο ή αμφισβητήσει τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε ο τελευταίος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή. 2. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 αναγνωρίσει ως αληθείς τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε, έχει δικαίωμα, αν εκείνος συναινεί να λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος, στη θέση του εναγομένου. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος τίθεται εκτός δίκης, η απόφαση όμως που θα εκδοθεί ισχύει και εναντίον του.</p>	<p>1. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη ή λάβει αλλά δεν κάνει δήλωση για τη σχέση του με το επίδικο ή αμφισβητήσει τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε ο τελευταίος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή. 2. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 αναγνωρίσει ως αληθείς τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε, έχει δικαίωμα, αν εκείνος συναινεί να λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος, στη θέση του εναγομένου. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος τίθεται εκτός δίκης, η απόφαση όμως που θα εκδοθεί ισχύει και εναντίον του.</p>	
<p>Άρθρο 276</p>		
<p>1. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο ή εμφανιστεί αλλά δεν κάνει δήλωση για τη σχέση του με το επίδικο ή αμφισβητήσει τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε ο τελευταίος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή. 2. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 αναγνωρίσει ως αληθείς τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε, έχει δικαίωμα, αν εκείνος συναινεί να λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος, στη θέση του εναγομένου. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος τίθεται εκτός δίκης, η απόφαση όμως που θα εκδοθεί ισχύει και εναντίον του.</p>	<p>Άρθρο 277</p>	
<p>«Αν ο ενάγων, ο εναγόμενος ή εκείνος που έχει ασκήσει Κύρια παρέμβαση προσεπικάλεσε τους υπόχρεους σε Αποζημίωση, τότε 1) αν δεν εμφανίστηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που έχει προσεπικαλέσει δικάζονται ερήμην, 2) αν οι κύριοι διάδικοι εμφανισθούν και απουσιάζουν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα</p>		

των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν εμφανιστούν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα διάδικο, 4) αν εμφανιστούν οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπικληση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.»

*** Το άρθρο 277 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 33 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 278

«Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 277 αυτοί που έχουν προσεπικληθεί λάβουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε, χάνουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν την υποχρέωση για Αποζημίωση και η υπόθεση συζητείται μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων διαδίκων, ενώ εκείνος που προσεπικάλεσε τίθεται εκτός δίκης. Η απόφαση ισχύει και εναντίον του προσεπικαλούντος που τέθηκε εκτός της δίκης, ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να μετέχει στη δίκη σαν να έχει ασκήσει Πρόσθετη παρέμβαση.»

*** Το άρθρο 278 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 33 παρ.2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 279

1. Αν μετά την πρώτη ερήμην ή κατ' αντιμωλίαν Συζήτηση σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας δεν εμφανιστεί κάποιος διάδικος ή εμφανιστεί, αλλά δεν λάβει μέρος κανονικά στη Συζήτηση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν όλοι οι διάδικοι παρόντες. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης, όλες τις προτάσεις που υποβλήθηκαν από το διάδικο

διάδικο, 4) αν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπικληση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.

Άρθρο 278

Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 277 αυτοί που έχουν προσεπικληθεί λάβουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε, χάνουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν την υποχρέωση για αποζημίωση και η υπόθεση συζητείται μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων διαδίκων, ενώ εκείνος που προσεπικάλεσε τίθεται εκτός δίκης. Η απόφαση ισχύει και εναντίον του προσεπικαλούντος που τέθηκε εκτός της δίκης, ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να μετέχει στη δίκη σαν να έχει ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.

Άρθρο 279

Το άρθρο 279 έχει καταργηθεί

που δεν εμφανίστηκε κατά τις προηγούμενες συζητήσεις της υπόθεσης στο ίδιο δικαστήριο και τα Πρακτικά που συντάχθηκαν γι' αυτές. Ο γραμματέας έχει την υποχρέωση να επισυνάψει όλα αυτά στη δικογραφία μέσα σε τρεις ημέρες από τη Συζήτηση. Το δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη και αντίγραφα των εκθέσεων για την εξέταση μαρτύρων Απόδειξης και αντΑπόδειξης, πραγματογνωμοσύνης ή αυτοψίας, που έχουν συνταχθεί, και τα οποία είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει μέσα στην ίδια προθεσμία ο παριστάμενος διάδικος.

2. Ο διάδικος που δεν εμφανίστηκε ή δεν έλαβε κανονικά μέρος στη Συζήτηση έχει το δικαίωμα να εμφανίζεται και να μετέχει σε όλες τις μεταγενέστερες συζητήσεις και διαδικαστικές πράξεις και πρέπει να καλείται πάντοτε με τις νόμιμες διατυπώσεις και προθεσμίες.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 272 έως 274 και 279 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ με το άρθρ.13 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

Άρθρο 280

1. Αν διάδικος που δεν εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης, προσέλθει κατά τη διάρκεια της Συζήτησης και λάβει μέρος κανονικά σ' αυτήν θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν και είναι υποχρεωμένος να δεχτεί τη Συζήτηση στο σημείο που βρίσκεται.
2. Θεωρείται ότι δεν εμφανίζεται ο διάδικος που ζητεί μόνο αναβολή, η οποία δεν έγινε δεκτή από το δικαστήριο.
3. Αν διάδικος που εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης υποβάλει αίτηση αναβολής της Συζήτησης, η οποία απορρίφθηκε από το δικαστήριο, χωρίς να έχει απαντήσει στην ουσία, θεωρείται ότι δεν μετέχει κανονικά στην παραπέρα συζήτηση.
4. Ο διάδικος που αποχωρεί εκούσια μετά την έναρξη της κατ' ουσίαν Συζήτησης θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν.

Άρθρο 281

"Συζήτηση" θεωρείται εκείνη κατά την οποία εκφωνήθηκε η υπόθεση και άρχισε η εκδίκασή της, ανεξάρτητα από το αν το δικαστήριο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της.

Άρθρο 280

1. Αν διάδικος που δεν εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης, προσέλθει κατά τη διάρκεια της συζήτησης και λάβει μέρος κανονικά σ' αυτήν θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν και είναι υποχρεωμένος να δεχτεί τη συζήτηση στο σημείο που βρίσκεται.
2. Θεωρείται ότι δεν εμφανίζεται ο διάδικος που ζητεί μόνο αναβολή, η οποία δεν έγινε δεκτή από το δικαστήριο.
3. Αν διάδικος που εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης υποβάλει αίτηση αναβολής της Συζήτησης, η οποία απορρίφθηκε από το δικαστήριο, χωρίς να έχει απαντήσει στην ουσία, θεωρείται ότι δεν μετέχει κανονικά στην παραπέρα συζήτηση.
4. Ο διάδικος που αποχωρεί εκούσια μετά την έναρξη της κατ' ουσίαν Συζήτησης θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν.

Άρθρο 281

Συζήτηση θεωρείται εκείνη κατά την οποία εκφωνήθηκε η υπόθεση και άρχισε η εκδίκασή της, ανεξάρτητα από το αν το δικαστήριο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΑ

Άρθρο 282

1. Παρεμπίπτον ζήτημα είναι οτιδήποτε μπορεί να εμποδίσει, διακόψει ή καταργήσει ή οπωσδήποτε επηρεάζει την τακτική

<p>εκδίκασή της, ανεξάρτητα από το αν το δικαστήριο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της.</p> <p>***Οι λέξεις "πρώτη Συζήτηση" αντικαταστάθηκαν με την λέξη "Συζήτηση" με την παρ.1 άρθρ.1 N.2915/2001.</p>	<p>πρόοδο της κύριας δίκης, στην οποία περιλαμβάνεται και η εκτέλεση.</p> <p>2. Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα προϋποθέτουν κύρια διαφορά και ένα τουλάχιστον διάδικο τον οποίο ενδιαφέρει η απόφαση για την κύρια διαφορά και το παρεμπίπτον ζήτημα.</p>
<p style="text-align: center;">ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΑ</p> <p>Άρθρο 282</p> <p>1. Παρεμπίπτον ζήτημα είναι οτιδήποτε μπορεί να εμποδίσει, διακόψει ή καταργήσει ή οπωδήποτε επηρεάζει την τακτική πρόοδο της κύριας δίκης, στην οποία περιλαμβάνεται και η εκτέλεση.</p> <p>2. Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα προϋποθέτουν κύρια διαφορά και ένα τουλάχιστον διάδικο τον οποίο ενδιαφέρει η απόφαση για την κύρια διαφορά και το παρεμπίπτον ζήτημα.</p>	<p>Άρθρο 283</p> <p>1. Η παρεμπίπτουσα αγωγή ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους στο ίδιο δικαστήριο πρέπει να περιέχει μεταγενέστερη αίτηση του ενός ή του άλλου διαδίκου.</p> <p>2. Οι παρεμπίπτουσες αγωγές μπορούν να ασκηθούν σε κάθε στάση της δίκης και κατ' έφεση, εκτός αν περιέχουν αυτοτελή αίτηση".</p>
<p>1. Η παρεμπίπτουσα αγωγή ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους στο ίδιο δικαστήριο πρέπει να περιέχει μεταγενέστερη αίτηση του ενός ή του άλλου διαδίκου.</p> <p>"2. Οι παρεμπίπτουσες αγωγές μπορούν να ασκηθούν σε κάθε στάση της δίκης και κατ' έφεση, εκτός αν περιέχουν αυτοτελή αίτηση".</p> <p>***Η παρ.2,η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ.8 του άρθρου 8 του N.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88), αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την παρ.11 του άρθρου 3 του N.2207/1994 (Α 65).</p>	<p>Άρθρο 284</p> <p>Το δικαστήριο, με οποιαδήποτε διαδικασία και αν δικάζει, εξετάζει τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ακόμη και όταν είναι αναρμόδιο να τα εκδικάσει.</p>
<p>Άρθρο 284</p> <p>Το δικαστήριο, με οποιαδήποτε διαδικασία και αν δικάζει, εξετάζει τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ακόμη και όταν είναι αναρμόδιο να τα εκδικάσει.</p> <p>Άρθρο 285</p> <p>Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ή οι παρεμπίπτουσες αγωγές συνεκδικάζονται με την κύρια δίκη. Αν ο δικαστής κρίνει ότι η κύρια δίκη είναι ώριμη για να εκδοθεί οριστική απόφαση, ενώ το παρεμπίπτον ζήτημα πρέπει να εξεταστεί, εκδίδει απόφαση για την κύρια δίκη και παραπέμπει το παρεμπίπτον σε ιδιαίτερη συζήτηση.</p>	<p>ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ</p> <p>Άρθρο 286</p>

την κύρια δίκη. Αν ο δικαστής κρίνει ότι η κύρια δίκη είναι ώριμη για να εκδοθεί οριστική απόφαση, ενώ το παρεμπίπτον ζήτημα πρέπει να εξεταστεί, εκδίδει απόφαση για την κύρια δίκη και παραπέμπει το παρεμπίπτον σε ιδιαίτερη Συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 286

Η δίκη διακόπτεται αν, εωσότου τελειώσει η προφορική Συζήτηση, μετά την οποία εκδίδεται η οριστική απόφαση, α) πεθάνει κάποιος διάδικος ή νόμιμος αντιπρόσωπός του ή συμβεί άλλη μεταβολή στο πρόσωπο κάποιου από αυτούς, η οποία επηρεάζει την ικανότητα της δικαστικής παράστασής του ή την εξουσία εκπροσώπησης του νόμιμου αντιπροσώπου, εκτός αν πρόκειται για θάνατο ή άλλες μεταβολές στο πρόσωπο του νόμιμου αντιπροσώπου ανώνυμης εταιρίας, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σωματείου ή ιδρύματος, β) επέλθει περίπτωση αποκατάστασης κληρονομίας ή κληροδοσίας, γ) πτωχεύσει κάποιος διάδικος, εφόσον η δίκη αφορά την πτωχευτική περιουσία ή πεθάνει ή αντικατασταθεί ο σύνδικος ή εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για επικύρωση του πτωχευτικού συμβιβασμού ή για αποκατάσταση, εφόσον έχουν ως αποτέλεσμα την ανάληψη της διαχείρισης της περιουσίας από τον πτωχό που συμβιβάστηκε ή αποκαταστάθηκε, δ) πεθάνει, απολυθεί, εκπέσει, παραιτηθεί από το λειτούργημά του ή χάσει γενικά την ικανότητα για εκπροσώπηση και υπεράσπιση του διαδίκου ο δικαστικός πληρεξούσιος κάποιου διαδίκου ή νόμιμου αντιπροσώπου διαδίκου, εκτός αν ο διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του έχει στη δίκη περισσότερους δικαστικούς πληρεξούσιους που έλαβαν μέρος σ' αυτήν.

Άρθρο 287

1. Η διακοπή επέρχεται από τη γνωστοποίηση προς τον αντίδικο του λόγου της διακοπής με επίδοση δικογράφου ή με τις προτάσεις ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά την επιχείρηση της διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση γίνεται από πρόσωπο που έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη.

Η δίκη διακόπτεται αν, εωσότου τελειώσει η συζήτηση, μετά την οποία εκδίδεται η οριστική απόφαση, α) πεθάνει κάποιος διάδικος ή νόμιμος αντιπρόσωπός του ή συμβεί άλλη μεταβολή στο πρόσωπο κάποιου από αυτούς, η οποία επηρεάζει την ικανότητα της δικαστικής παράστασής του ή την εξουσία εκπροσώπησης του νόμιμου αντιπροσώπου, εκτός αν πρόκειται για θάνατο ή άλλες μεταβολές στο πρόσωπο του νόμιμου αντιπροσώπου ανώνυμης εταιρίας, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σωματείου ή ιδρύματος, β) επέλθει περίπτωση αποκατάστασης κληρονομίας ή κληροδοσίας, γ) πτωχεύσει κάποιος διάδικος, εφόσον η δίκη αφορά την πτωχευτική περιουσία ή πεθάνει ή αντικατασταθεί ο σύνδικος ή εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για επικύρωση του πτωχευτικού συμβιβασμού ή για αποκατάσταση, εφόσον έχουν ως αποτέλεσμα την ανάληψη της διαχείρισης της περιουσίας από τον πτωχό που συμβιβάστηκε ή αποκαταστάθηκε, δ) πεθάνει, απολυθεί, εκπέσει, παραιτηθεί από το λειτούργημά του ή χάσει γενικά την ικανότητα για εκπροσώπηση και υπεράσπιση του διαδίκου ο δικαστικός πληρεξούσιος κάποιου διαδίκου ή νόμιμου αντιπροσώπου διαδίκου, εκτός αν ο διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του έχει στη δίκη περισσότερους δικαστικούς πληρεξούσιους που έλαβαν μέρος σ' αυτήν.

Άρθρο 287

1. Η διακοπή επέρχεται από τη γνωστοποίηση προς τον αντίδικο του λόγου της διακοπής με επίδοση δικογράφου ή με τις προτάσεις ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά την επιχείρηση της διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση γίνεται από πρόσωπο που έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη.
2. Τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1 μπορεί να κάνει και αυτός που ήταν κατά τη στιγμή που επήλθε ο λόγος της διακοπής πληρεξούσιος του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου, στο πρόσωπο του οποίου επήλθε ο λόγος αυτός.

<p>της διακοπής με επίδοση δικογράφου ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά την επιχείρηση της διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση γίνεται από πρόσωπο που έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη.</p>	Άρθρο 288
<p>2. Τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1 μπορεί να κάνει και αυτός που ήταν κατά τη στιγμή που επήλθε ο λόγος της διακοπής πληρεξούσιος του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου, στο πρόσωπο του οποίου επήλθε ο λόγος αυτός.</p>	Άρθρο 289
Άρθρο 288	<p>Στην περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας ο θάνατος ενός από τους ομοδίκους ή άλλο γεγονός του άρθρου 286 που επέρχεται στο πρόσωπο ενός ομοδίκου, έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή της δίκης ως προς όλους τους διαδίκους.</p>
Άρθρο 289	<p>Κάθε διαδικαστική πράξη, εκτός από την έκδοση της απόφασης, αν γίνει μετά τη διακοπή της δίκης και πριν από την επανάληψή της, είναι άκυρη εκτός αν την ενεργήσει ο διάδικος υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή.</p>
Άρθρο 290	<p>Η επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί μπορεί να γίνει εκούσια με ρητή ή σιωπηρή δήλωση του διαδίκου υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή.</p>
Άρθρο 291	<p>1. Ο αντίδικος του διαδίκου υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή της δίκης και ο ομόδικός του μπορούν να προκαλέσουν την επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί προσκαλώντας τον για το σκοπό αυτό με κοινοποίηση δικογράφου. Μπορούν να κοινοποιήσουν την πρόσκληση και πριν από τη γνωστοποίηση του γεγονότος που προκάλεσε τη διακοπή θεωρώντας ότι αυτή επήλθε.</p>
Άρθρο 292	<p>2. Η δίκη επαναλαμβάνεται αυτοδικαίως τριάντα ημέρες μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ως έξι το πολύ μήνες από το δικαστή, και στην περίπτωση πολυμελούς δικαστηρίου από τον πρόεδρο, που δικάζουν κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.</p>

κοινοποίηση δικογράφου. Μπορούν να κοινοποιήσουν την πρόσκληση και πριν από τη γνωστοποίηση του γεγονότος που προκάλεσε τη διακοπή θεωρώντας ότι αυτή επήλθε.

2. Η δίκη επαναλαμβάνεται αυτοδικαίως τριάντα ημέρες μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ως έξι το πολύ μήνες από το δικαστή, και στην περίπτωση πολυμελούς δικαστηρίου από τον πρόεδρο, που δικάζουν κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.

Άρθρο 292

Ο κληρονόμος, ο κληροδόχος ή ο καταπιστευματοδόχος δεν μπορούν να κληθούν για να επαναληφθεί η δίκη που έχει διακοπεί πριν περάσει η προθεσμία της αποποίησης ή πριν χάσουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο το δικαίωμα της αποποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 293

1. Οι διάδικοι μπορούν σε κάθε στάση της δίκης να συμβιβάζονται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου. Ο συμβιβασμός γίνεται με δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή ή συμβολαιογράφου και επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης. «Ο δικαστικός συμβιβασμός που περιλήφθηκε στα πρακτικά του δικαστηρίου, καθώς και στα πρακτικά των παραγράφων 3 του άρθρου 214Α και 5 του άρθρου 214Β υποκαθιστά τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης.»

*** Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 προστέθηκε με το άρθρο 33 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165, και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 10 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012. Εναρξη ισχύος από 2 Απριλίου 2012.

2. Συμβιβασμός που έγινε με άλλο τρόπο δεν επιφέρει κατάργηση της δίκης και κρίνεται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Ο κληρονόμος, ο κληροδόχος ή ο καταπιστευματοδόχος δεν μπορούν να κληθούν για να επαναληφθεί η δίκη που έχει διακοπεί πριν περάσει η προθεσμία της αποποίησης ή πριν χάσουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο το δικαίωμα της αποποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 293

1. Οι διάδικοι μπορούν σε κάθε στάση της δίκης να συμβιβάζονται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου. Ο συμβιβασμός γίνεται με δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή δικαστή ή συμβολαιογράφου και επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης. Ο συμβιβασμός αυτός, καθώς και εκείνος που περιέχεται στα πρακτικά των παραγράφων 3 του άρθρου 214Α και 5 του άρθρου 214Β, καλύπτει τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης.

2. Συμβιβασμός που έγινε με άλλο τρόπο δεν επιφέρει κατάργηση της δίκης και κρίνεται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Άρθρο 294

Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αγωγής χωρίς συναίνεση του εναγομένου πριν αυτός προχωρήσει στη συζήτηση της ουσίας της υπόθεσης και στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 πριν από την κατάθεση προτάσεων από τον εναγόμενο. Η παραίτηση που γίνεται αργότερα είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρηση και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη

<p>Άρθρο 294</p> <p>Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αγωγής χωρίς συναίνεση του εναγομένου πριν αυτός προχωρήσει στην προφορική Συζήτηση της ουσίας της υπόθεσης. Η παραίτηση που γίνεται αργότερα είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρηση και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>	<p>να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p> <p>Άρθρο 295</p> <p>1. Η παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής έχει ως αποτέλεσμα ότι η αγωγή θεωρείται πως δεν ασκήθηκε. Ο περιορισμός του αιτήματος θεωρείται ως μερική παραίτηση από το δικόγραφο. 2. Αν η αγωγή ασκηθεί πάλι, ο εναγόμενος μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στην αγωγή εωσότου καταβληθούν τα έξοδα της πρώτης δίκης, εκτός αν για την πρώτη δίκη έχει παραχωρηθεί στον ενάγοντα το ευεργέτημα της πενίας.</p>
<p>Άρθρο 296</p> <p>1. Η Παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής έχει ως αποτέλεσμα ότι η αγωγή θεωρείται πως δεν ασκήθηκε. Ο περιορισμός του αιτήματος θεωρείται ως μερική παραίτηση από το δικόγραφο. 2. Αν η αγωγή ασκηθεί πάλι, ο εναγόμενος μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στην αγωγή εωσότου καταβληθούν τα έξοδα της πρώτης δίκης, εκτός αν για την πρώτη δίκη έχει παραχωρηθεί στον ενάγοντα το ευεργέτημα της πενίας.</p>	<p>Άρθρο 296</p> <p>Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμα που ασκήθηκε με την αγωγή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου, χωρίς συναίνεση του εναγομένου. Η παραίτηση είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρησεις και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>
<p>Άρθρο 296</p> <p>Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμα που ασκήθηκε με την αγωγή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου, χωρίς συναίνεση του εναγομένου. Η παραίτηση είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρησεις και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>	<p>Άρθρο 297</p> <p>Η παραίτηση κατά τα άρθρα 294 και 296 γίνεται ή με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικο του παραιτουμένου ή με δήλωση στις προτάσεις.</p> <p>Άρθρο 298</p> <p>Ο εναγόμενος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή αναγνωρίζοντας ολικά ή εν μέρει το δικαίωμα που έχει ασκηθεί με αυτήν, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατά το ουσιαστικό δίκαιο. Η αποδοχή γίνεται είτε κατά το άρθρο 297 είτε σιωπηρά με πράξεις από τις οποίες συνάγεται σαφώς. Αν γίνει αποδοχή, εκδίδεται απόφαση σύμφωνα με</p>

<p>Πρακτικά ή με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικο του παραίτουμένου.</p>	αυτήν.
Άρθρο 298	Άρθρο 299
<p>Ο εναγόμενος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή αναγνωρίζοντας ολικά ή εν μέρει το δικαίωμα που έχει ασκηθεί με αυτήν, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατά το ουσιαστικό δίκαιο. Η αποδοχή γίνεται είτε κατά το άρθρο 297 είτε σιωπηρά με πράξεις από τις οποίες συνάγεται σαφώς. Αν γίνει αποδοχή, εκδίδεται απόφαση σύμφωνα με αυτήν.</p>	<p>Οι διατάξεις των άρθρων 294 έως 298 εφαρμόζονται και στην ανταγωγή, την κύρια και πρόσθετη παρέμβαση, την προσεπίκληση, την ανακοίνωση, τα ένδικα μέσα, την ανακοπή κατά εξώδικων και δικαστικών πράξεων, την τριτανακοπή και σε οποιαδήποτε άλλη διαδικαστική πράξη.</p>
Άρθρο 299	ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' ΑΠΟΦΑΣΗ
<p>Οι διατάξεις των άρθρων 294 έως 298 εφαρμόζονται και στην Ανταγωγή, την κύρια και πρόσθετη παρέμβαση, την προσεπίκληση, την ανακοίνωση, τα ένδικα μέσα, την ανακοπή κατά εξώδικων και δικαστικών πράξεων, την τριτανακοπή και σε οποιαδήποτε άλλη διαδικαστική πράξη.</p>	Άρθρο 300
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' ΑΠΟΦΑΣΗ	Άρθρο 301
Άρθρο 300	<p>Η απόφαση εκδίδεται μόνο από το δικαστή που έλαβε μέρος στη σύνθεση του δικαστηρίου κατά τη συζήτηση, ύστερα από την οποία εκδίδεται, και στα πολυμελή δικαστήρια ύστερα από διάσκεψη και ψηφοφορία όλων των δικαστών που έλαβαν μέρος στη συζήτηση.</p>
Άρθρο 301	<p>1. Τη διάσκεψη τη διευθύνει ο πρόεδρος και την εισήγηση κάνει ο δικαστής που ο πρόεδρος όρισε εισηγητή. Η διάσκεψη γίνεται είτε αμέσως μετά τη συζήτηση, είτε αργότερα, σε ημέρα που ορίζει ο πρόεδρος.</p> <p>2. Τη σειρά της συζήτησης και της ψηφοφορίας ορίζει ο πρόεδρος.</p> <p>3. Στην ψηφοφορία πρώτος ψηφίζει ο νεότερος κατά το διορισμό δικαστής, ύστερα ο αμέσως αρχαιότερος και τελευταίος ο πρόεδρος.</p>
Άρθρο 302	<p>1. Σε περίπτωση διαφωνίας επικρατεί η γνώμη της πλειοψηφίας. Αν το ζητήσει η μειοψηφία, η γνώμη της καταχωρίζεται στο αιτιολογικό της απόφασης με τόπο της αμφιβολίας, καθώς και στο πρακτικό της</p>

ψηφοφορίας ορίζει ο πρόεδρος.

3. Στην ψηφοφορία πρώτος ψηφίζει ο νεότερος κατά το διορισμό δικαστής, ύστερα ο αμέσως αρχαιότερος και τελευταίος ο πρόεδρος.

Άρθρο 302

1. Σε περίπτωση διαφωνίας επικρατεί η γνώμη της πλειοψηφίας. Αν το ζητήσει η μειοψηφία, η γνώμη της καταχωρίζεται στο αιτιολογικό της απόφασης με τον τύπο της αμφιβολίας, καθώς και στο πρακτικό της διάσκεψης. Στην απόφαση του Αρείου Πάγου καταχωρίζεται μόνο η γνώμη της πλειοψηφίας και στο πρακτικό της διάσκεψης η γνώμη της μειοψηφίας.

2. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, εκείνοι που αποτελούν την ασθενέστερη μειοψηφία οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώνουν ισοψηφία, γίνεται ψηφοφορία για να αποκλειστεί η μία από αυτές και τότε εκείνοι που την ακολουθούν οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες εωσότου σχηματιστεί πλειοψηφία.

3. Αν επέλθει ισοψηφία, προσλαμβάνεται και άλλος δικαστής και η υπόθεση συζητείται πάλι στο ακροατήριο.

Άρθρο 303

Αν στη διάσκεψη διχαστούν οι ψήφοι, συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον πρόεδρο, εκείνους που μειοψήφισαν και το γραμματέα. Αν κάποιος από αυτούς πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή έχει άδεια, αυτό αναφέρεται στο πρακτικό και υπογράφουν οι υπόλοιποι.

Άρθρο 304

«1. Αφού περατωθεί η ψηφοφορία, ο εισηγητής δικαστής συντάσσει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή. Αν πρόκειται για αποφάσεις του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωση της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

διάσκεψης. Στην απόφαση του Αρείου Πάγου καταχωρίζεται μόνο η γνώμη της πλειοψηφίας και στο πρακτικό της διάσκεψης η γνώμη της μειοψηφίας.

2. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, εκείνοι που αποτελούν την ασθενέστερη μειοψηφία οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώνουν ισοψηφία, γίνεται ψηφοφορία για να αποκλειστεί η μία από αυτές και τότε εκείνοι που την ακολουθούν οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες εωσότου σχηματιστεί πλειοψηφία.

3. Αν επέλθει ισοψηφία, προσλαμβάνεται και άλλος δικαστής και η υπόθεση συζητείται πάλι στο ακροατήριο.

Άρθρο 303

Αν στη διάσκεψη διχαστούν οι ψήφοι, συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον πρόεδρο, εκείνους που μειοψήφισαν και το γραμματέα. Αν κάποιος από αυτούς πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή έχει άδεια, αυτό αναφέρεται στο πρακτικό και υπογράφουν οι υπόλοιποι.

Άρθρο 304

1. Αφού περατωθεί η ψηφοφορία, ο εισηγητής δικαστής συντάσσει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή. Αν πρόκειται για αποφάσεις του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωση της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστής που παραδίδει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή, παραδίδει ομοίως και το πρωτότυπο της απόφασης με πλήρες το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 305.

και του Ειρηνοδικείου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωση της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστής που παραδίδει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή, παραδίδει ομοίως και το πρωτότυπο της απόφασης με πλήρες το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 305.»

*** Το άρθρο 304,όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ.10 άρθρ.6 Ν.2479/1997 (ΦΕΚ Α 67) και τροποποιηθεί με το άρθρο 35 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 11 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012. Εναρξη ισχύος από 2 Απριλίου 2012.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Με την παρ. 4 άρθρ.4 Ν.2479/1997 ορίζεται ότι " Η παράγραφος 3 του άρθρου 304 Κ.Πολ.Δ., η οποία προστίθεται με την παρ. 10 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, ισχύει και για τις αποφάσεις των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων".

Άρθρο 305

Το πρωτότυπο της απόφασης πρέπει να αναφέρει 1) τη σύνθεση του δικαστηρίου και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, το όνομα του εισηγητή δικαστή, 2) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου των διαδίκων και των νόμιμων αντιπροσώπων και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα την επωνυμία τους, τη διεύθυνση της έδρας τους και τον αριθμό φορολογικού μητρώου τους και αναφέρεται αν αυτοί έχουν παραστεί και αν υπέβαλαν προτάσεις, 3) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση των δικαστικών πληρεξουσίων τους, 4) σύντομη περίληψη του αντικειμένου και της πορείας της δίκης, 5) το αιτιολογικό και το διατακτικό της απόφασης και 6) ότι η απόφαση δημοσιεύθηκε.

Άρθρο 305

Το πρωτότυπο της απόφασης πρέπει να αναφέρει: 1) τη σύνθεση του δικαστηρίου και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, το όνομα του εισηγητή δικαστή, 2) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου των διαδίκων και των νόμιμων αντιπροσώπων και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα την επωνυμία τους, τη διεύθυνση της έδρας τους και τον αριθμό φορολογικού μητρώου τους και αναφέρεται αν αυτοί έχουν παραστεί και αν υπέβαλαν προτάσεις, 3) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση των δικαστικών πληρεξουσίων τους, 4) σύντομη περίληψη του αντικειμένου και της πορείας της δίκης, 5) το αιτιολογικό και το διατακτικό της απόφασης και 6) ότι η απόφαση δημοσιεύθηκε.

Άρθρο 306

1. Όποιος είχε διευθύνει τη συζήτηση και ο γραμματέας υπογράφουν το πρωτότυπο της απόφασης.
2. Αν όποιος είχε διευθύνει τη συζήτηση πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή βρίσκεται σε άδεια, υπογράφει στη θέση του ο αρχαιότερος κατά το διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση. Αν όλοι τους κωλύονται, υπογράφει ο προϊστάμενος του δικαστηρίου και, αν ούτε αυτός υπάρχει, υπογράφει μόνο ο γραμματέας.

<p>Άρθρο 306</p> <p>1. Οποιος είχε διευθύνει τη Συζήτηση και ο γραμματέας υπογράφουν το πρωτότυπο της απόφασης.</p> <p>2. Αν όποιος είχε διευθύνει τη Συζήτηση πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή βρίσκεται σε άδεια, υπογράφει στη θέση του ο αρχαιότερος κατά το διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη Συζήτηση. Αν όλοι τους κωλύονται, υπογράφει ο προϊστάμενος του δικαστηρίου και, αν ούτε αυτός υπάρχει, υπογράφει μόνο ο γραμματέας.</p> <p>3. Τα κωλύματα της παραγράφου 2 αναφέρονται στο πρωτότυπο της απόφασης.</p>	<p>Άρθρο 307</p> <p>3. Τα κωλύματα της παραγράφου 2 αναφέρονται στο πρωτότυπο της απόφασης.</p> <p>Άρθρο 307</p> <p>Αν για οποιοδήποτε λόγο που παρουσιάστηκε μετά το τέλος της Συζήτησης είναι αδύνατο να εκδοθεί η απόφαση, η Συζήτηση επαναλαμβάνεται αφού οριστεί νέα δικάσιμος και κοινοποιηθεί κλήση. Ο ορισμός της δικασίμου μπορεί να γίνει και η κλήση για τη Συζήτηση μπορεί να κοινοποιηθεί με την επιμέλεια είτε κάποιου διαδίκου, είτε της γραμματείας του δικαστηρίου. Το ίδιο εφαρμόζεται και όταν το δικαστήριο διατάξει να επαναληφθεί η Συζήτηση. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, οι κλήσεις για Συζήτηση και τα αποδεικτικά της επίδοσης συντάσσονται ατελώς.</p> <p>«Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στην περίπτωση, που για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε οκτώ μήνες από τη Συζήτηση πολιτικής υπόθεσης. Μόλις συμπληρωθεί οκτάμηνο, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης.»</p> <p>*** Το τελευταίο εδάφιο του άρθρ.307 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.3 N.3327/2005, ΦΕΚ Α 70/11.3.2005.Ισχύς από 16.9.2005.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Με την παρ.2 άρθρου 81 N.3659/2008, ΦΕΚ Α 77/7.5.2008,ο οποίος αρχίζει να ισχύει από 8.6.2008, ορίζεται ότι "2. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 307 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο</p>
--	--

<p>προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 3327/2005 (ΦΕΚ 70 Α'), αντικαθίσταται ως κατωτέρω. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου προστίθενται και στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), ως εξής "Μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων επιλαμβάνεται και ερευνά αν είναι δικαιολογημένη ή μη η καθυστέρηση. Στη διοικητική δίκη, η ανωτέρω προθεσμία διακόπτεται μέχρι τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου της δικογραφίας από τη διοίκηση, εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά αναλόγως της παραγράφου 2 του άρθρου 139 Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Όταν αυτή κριθεί δικαιολογημένη, παρέχεται στον δικαστή προθεσμία δύο μηνών για τη δημοσίευση των αποφάσεων που καθυστερούν πέραν του οκταμήνου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, όπως και όταν παρέλθει η προθεσμία των δύο μηνών που χορηγήθηκε, κατά το προηγούμενο εδάφιο, χωρίς να έχουν δημοσιευθεί οι αποφάσεις που καθυστερούν, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης αυτού. Για τις υποθέσεις αυτές ορίζεται δικάσμιος για νέα Συζήτηση, υποχρεωτικώς, εντός τριών μηνών για τις υποθέσεις ειδικών διαδικασιών και έξι μηνών για τις υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, από τη συμπλήρωση των παραπάνω προθεσμιών των οκτώ ή των δέκα μηνών. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις της διοικητικής δικαιοσύνης. Επιφυλλασσομένων των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων, εάν διαπιστωθεί μετά το τέλος της Συζήτησης ότι η διάσκεψη δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός ευλόγου χρόνου για λόγους ανωτέρας βίας, όπως μεταξύ άλλων αναρρωτικής άδειας δικαστικού λειτουργού, μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη της Συζήτησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων</p>	<p>Άρθρο 308</p> <ol style="list-style-type: none">Το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση, αν κρίνει πως η υπόθεση είναι ώριμη γι' αυτό.Σε περίπτωση που σωρεύονται αγωγές ή που συνεκδικάζονται υποθέσεις, το δικαστήριο μπορεί, είτε να εκδώσει οριστική
--	--

σχετικά με τον ορισμό δικασίμου, την κλήση προς Συζήτηση και τα αποδεικτικά επίδοσης."

Άρθρο 308

1. Το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση, αν κρίνει πως η υπόθεση είναι ώριμη γι' αυτό.
2. Σε περίπτωση που σωρεύονται αγωγές ή που συνεκδικάζονται υποθέσεις, το δικαστήριο μπορεί, είτε να εκδώσει οριστική απόφαση για τις ώριμες υποθέσεις, είτε να αναβάλει να αποφασίσει οριστικά, εωσότου γίνουν όλες ώριμες, αν το κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη διάγνωση της διαφοράς.

Άρθρο 309

Οι αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά σε κύρια ή παρεμπίπτουσα αίτηση δεν μπορούν μετά τη δημοσίευσή τους να ανακαλούνται από το δικαστήριο που τις εξέδωσε. Όσες δεν κρίνουν οριστικά μπορούν είτε αυτεπαγγέλτως είτε με πρόταση κάποιου διαδίκου που υποβάλλεται μόνο στη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης και όχι αυτοτελώς, να ανακληθούν σε κάθε στάση της δίκης από το δικαστήριο που τις εξέδωσε εωσότου εκδοθεί οριστική απόφαση. Το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να απαντά σε πρόταση για ανάκληση και όταν ακόμη αυτό υποβάλλεται με τρόπο παραδεκτό.

Άρθρο 310

1. Οι αποφάσεις επιδίδονται με επιμέλεια των διαδίκων.
2. Οταν πρόκειται για μη οριστικές αποφάσεις, η παρουσία κατά τη δημοσίευση των διαδίκων ή των νόμιμων αντιπροσώπων τους που διεξάγουν τη δίκη ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους ισοδυναμεί με επίδοση.

Άρθρο 311

απόφαση για τις ώριμες υποθέσεις, είτε να αναβάλει να αποφασίσει οριστικά, εωσότου γίνουν όλες ώριμες, αν το κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη διάγνωση της διαφοράς.

Άρθρο 309

Οι αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά σε κύρια ή παρεμπίπτουσα αίτηση δεν μπορούν μετά τη δημοσίευσή τους να ανακαλούνται από το δικαστήριο που τις εξέδωσε. Όσες δεν κρίνουν οριστικά μπορούν είτε αυτεπαγγέλτως είτε με πρόταση κάποιου διαδίκου που υποβάλλεται μόνο στη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης και όχι αυτοτελώς, να ανακληθούν σε κάθε στάση της δίκης από το δικαστήριο που τις εξέδωσε εωσότου εκδοθεί οριστική απόφαση. Το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να απαντά σε πρόταση για ανάκληση και όταν ακόμη αυτό υποβάλλεται με τρόπο παραδεκτό.

Άρθρο 310

1. Οι αποφάσεις επιδίδονται με επιμέλεια των διαδίκων.
2. Όταν πρόκειται για μη οριστικές αποφάσεις, η παρουσία κατά τη δημοσίευση των διαδίκων ή των νόμιμων αντιπροσώπων τους που διεξάγουν τη δίκη ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους ισοδυναμεί με επίδοση.

Άρθρο 311

(Το άρθρο 311 καταργείται)

Άρθρο 312

1. Το περιεχόμενο της απόφασης αποτελεί

<p>Αν οι διάδικοι παρίστανται χωρίς δικηγόρο ή δικολάβο, ο ειρηνοδίκης οφείλει να υποδεικνύει στην απόφαση τα τακτικά ένδικα μέσα, με τα οποία μπορούν να προσβάλουν την απόφαση. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής δεν αποτελεί λόγο για να προσβληθεί η απόφαση με ένδικο μέσο.</p>	<p>πλήρη απόδειξη για ό,τι αφορά την εμφάνιση και την εκπροσώπηση των διαδίκων, για την προβολή προφορικά στο ακροατήριο ισχυρισμών και την υποβολή αιτήσεων καθώς και για τη γνώμη που έχει εκφέρει το δικαστήριο.</p> <p>2. Η κατά την παράγραφο 1 αποδεικτική δύναμη του περιεχομένου της απόφασης μπορεί να ανατραπεί με το πρακτικό της συζήτησης ή με την προσβολή της απόφασης ως πλαστής.</p>
<p>Άρθρο 312</p> <p>1. Το περιεχόμενο της απόφασης αποτελεί πλήρη Απόδειξη για ό,τι αφορά την εμφάνιση και την εκπροσώπηση των διαδίκων, για την προβολή προφορικά στο ακροατήριο ισχυρισμών και την υποβολή αιτήσεων καθώς και για τη γνώμη που έχει εκφέρει το δικαστήριο.</p> <p>2. Η κατά την παράγραφο 1 αποδεικτική δύναμη του περιεχομένου της απόφασης μπορεί να ανατραπεί με το πρακτικό της Συζήτησης ή με την προσβολή της απόφασης ως πλαστής.</p>	<p>Άρθρο 313</p> <p>1. Μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας μιας δικαστικής απόφασης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις α) αν την εξέδωσαν πρόσωπα που δεν είχαν δικαστική ιδιότητα, β) αν πολιτικό δικαστήριο αποφάσισε για αντικείμενο που δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, γ) αν δεν δημοσιεύθηκε, δ) αν εκδόθηκε σε δίκη που είχε διεξαχθεί κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου, ε) αν εκδόθηκε κατά προσώπου που έχει το προνόμιο της ετεροδικίας.</p> <p>2. Η αγωγή της παραγράφου 1 αποκλείεται, αν η απόφαση έχει προσβληθεί με ένδικα μέσα.</p> <p>3. Η αγωγή της παραγράφου 1 υπάγεται στο πολυμελές πρωτοδικείο της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου.</p>
<p>Άρθρο 313</p> <p>1. Μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας μιας δικαστικής απόφασης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις α) αν την εξέδωσαν πρόσωπα που δεν είχαν δικαστική ιδιότητα, β) αν πολιτικό δικαστήριο αποφάσισε για αντικείμενο που δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, γ) αν δεν δημοσιεύθηκε, δ) αν εκδόθηκε σε δίκη που είχε διεξαχθεί κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου, ε) αν εκδόθηκε κατά προσώπου που έχει το προνόμιο της ετεροδικίας.</p> <p>2. Η αγωγή της παραγράφου 1 αποκλείεται, αν η απόφαση έχει προσβληθεί με ένδικα μέσα.</p> <p>3. Η αγωγή της παραγράφου 1 υπάγεται στο πολυμελές πρωτοδικείο της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου.</p>	<p>Άρθρο 314</p> <p>Το δικαστήριο που δικάζει την αγωγή του άρθρου 313 μπορεί ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, που μπορεί να υποβληθεί και με τις προτάσεις, να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της απόφασης, ολικά ή εν μέρει. Το δικαστήριο μπορεί, αν ένας διάδικος το ζητήσει με τον ίδιο τρόπο, να ανακαλέσει αυτή την απόφαση εωσύτου εκδοθεί η οριστική απόφαση.</p>

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΟΡΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ**

Το δικαστήριο που δικάζει την αγωγή του άρθρου 313 μπορεί ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, που μπορεί να υποβληθεί και με τις προτάσεις, να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της απόφασης, ολικά ή εν μέρει. Το δικαστήριο μπορεί, αν ένας διάδικος το ζητήσει με τον ίδιο τρόπο, να ανακαλέσει αυτή την απόφαση εωσότου εκδοθεί η οριστική απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 315

Αν από παραδρομή κατά τη σύνταξη της απόφασης περιέχονται λάθη γραφικά ή λογιστικά ή το διατακτικό της διατυπώθηκε κατά τρόπο ελλειπή ή ανακριβώς, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος ή και αυτεπαγγέλτως, να τη διορθώσει με νέα απόφασή του.

Άρθρο 316

Αν απόφαση είναι διατυπωμένη με τρόπο που γεννά αμφιβολίες ή είναι ασαφής, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος, να την ερμηνεύσει με νέα του απόφαση έτσι που η έννοιά της γίνει αναμφίβολη, η ερμηνεία όμως δεν μπορεί ποτέ να αλλάξει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 317

1. Η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας μιας απόφασης πρέπει, εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 118, να αναφέρει με σαφήνεια και τα λάθη ή τις παραλείψεις ή τις ανακρίβειες που ζητείται να διορθωθούν ή τα αμφίβολα σημεία ή τις ασάφειες που ζητείται να ερμηνευθούν.
2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση και συντάσσεται σχετική έκθεση.
3. Αν ο πρόεδρος ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης θεωρούν αναγκαίο να διορθωθεί η απόφαση, **κινούν αυτεπαγγέλτως την διαδικασία διόρθωσης.**

Άρθρο 315

Αν από παραδρομή κατά τη σύνταξη της απόφασης περιέχονται λάθη γραφικά ή λογιστικά ή το διατακτικό της διατυπώθηκε κατά τρόπο ελλειπή ή ανακριβώς, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος ή και αυτεπαγγέλτως, να τη διορθώσει με νέα απόφασή του.

Άρθρο 316

Αν απόφαση είναι διατυπωμένη με τρόπο που γεννά αμφιβολίες ή είναι ασαφής, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος, να την ερμηνεύσει με νέα του απόφαση έτσι που η έννοιά της γίνει αναμφίβολη, η ερμηνεία όμως δεν μπορεί ποτέ να αλλάξει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 317

1. Η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας μιας απόφασης πρέπει, εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 118, να αναφέρει με σαφήνεια και τα λάθη ή τις παραλείψεις ή τις ανακρίβειες που ζητείται να διορθωθούν ή τα αμφίβολα σημεία ή τις ασάφειες που ζητείται να ερμηνευθούν.
2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση και συντάσσεται σχετική έκθεση.
3. Αν ο πρόεδρος ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης θεωρούν αναγκαίο να διορθωθεί η απόφαση, **κινούν αυτεπαγγέλτως την διαδικασία διόρθωσης.**

Άρθρο 318

1. **Η συζήτηση γίνεται κατά τη διαδικασία με την οποία εκδόθηκε η απόφαση που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και αφού κληθούν οκτώ (8) τουλάχιστον**

μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης θεωρούν αναγκαίο να διορθωθεί η απόφαση, ορίζουν αυτεπαγγέλτως δικάσιμο για τη Συζήτηση.

Άρθρο 318

1. Η Συζήτηση στο ακροατήριο γίνεται κατά τη διαδικασία με την οποία εκδόθηκε η απόφαση που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και αφού κληθούν οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Συζήτηση όλοι οι διάδικοι που αναφέρονται στην απόφαση. Αν τη διόρθωση την προκαλεί το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, η κλήση των διαδίκων γίνεται με την επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου.

2. Αν κατά τη Συζήτηση της αίτησης δεν εμφανίζεται κάποιος διάδικος που κλητεύθηκε νόμιμα, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι και, αν δεν κλητεύθηκε νόμιμα, η Συζήτηση αναβάλλεται και το δικαστήριο διατάζει να κλητευθεί.

Άρθρο 319

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε αιτήσεις για διόρθωση ή ερμηνεία μιας απόφασης μπορούν να προσβληθούν με όλα τα ένδικα μέσα με τα οποία θα μπορούσε να προσβληθεί η απόφαση που ζητήθηκε να διορθωθεί ή να ερμηνευθεί, εκτός από την Ανακοπή Ερημοδικίας.

Άρθρο 320

Η διορθωτική ή ερμηνευτική απόφαση σημειώνεται στο πρωτότυπο της απόφασης που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και πρέπει στα αντίγραφα, τα απόγραφα ή τα αποσπάσματά της να αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία της διορθωτικής ή ερμηνευτικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ημέρες πριν από τη συζήτηση όλοι οι διάδικοι που αναφέρονται στην απόφαση. Αν τη διόρθωση την προκαλεί το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, η κλήση των διαδίκων γίνεται με την επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου.

2. Αν κατά τη συζήτηση της αίτησης δεν εμφανίζεται κάποιος διάδικος που κλητεύθηκε νόμιμα, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι και, αν δεν κλητεύθηκε νόμιμα, η συζήτηση αναβάλλεται και το δικαστήριο διατάζει να κλητευθεί.

Άρθρο 319

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε αιτήσεις για διόρθωση ή ερμηνεία μιας απόφασης μπορούν να προσβληθούν με όλα τα ένδικα μέσα με τα οποία θα μπορούσε να προσβληθεί η απόφαση που ζητήθηκε να διορθωθεί ή να ερμηνευθεί, εκτός από την ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 320

Η διορθωτική ή ερμηνευτική απόφαση σημειώνεται στο πρωτότυπο της απόφασης που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και πρέπει στα αντίγραφα, τα απόγραφα ή τα αποσπάσματά της να αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία της διορθωτικής ή ερμηνευτικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ

Άρθρο 321

Όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο.

Άρθρο 322

1. Το δεδικασμένο εκτείνεται στο

δεσικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του αλλοδαπού δικαστηρίου και 5) δεν είναι αντίθετη προς τα χρηστά ή θηή ή προς τη δημόσια τάξη.

Άρθρο 324

Δεδικασμένο υπάρχει μεταξύ των ίδιων προσώπων με την ίδια ιδιότητα μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο και την ίδια ιστορική και νομική αιτία.

Άρθρο 325

Το Δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά

- 1) των διαδίκων,
- 2) εκείνων που έγιναν διάδοχοί τους όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της,
- 3) εκείνων που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο πράγμα στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέσεις εμπράγματες ή ενοχικές.

Το Δεδικασμένο δεν ισχύει απέναντι σε εκείνον που απέκτησε δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου με μεταβίβαση από μη δικαιούχο.

Άρθρο 326

1. Η απόφαση που εκδόθηκε υπέρ του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και εναντίον ενός τρίτου, η οποία αφορά την περιουσία που υπόκειται σε αποκατάσταση ή κάποιο αντικείμενό της αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του καταπιστευματοδόχου.

2. Η απόφαση που εκδόθηκε κατά του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και υπέρ ενός τρίτου, η οποία αφορά αντικείμενο της περιουσίας που υπόκειται σε αποκατάσταση αποτελεί Δεδικασμένο και κατά του καταπιστευματοδόχου μόνο αν εκείνος που έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει έχει εξουσία να διαθέσει το επίδικο αντικείμενο χωρίς τη συναίνεση του καταπιστευματοδόχου.

Άρθρο 325

Το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά

- 1) των διαδίκων,
- 2) εκείνων που έγιναν διάδοχοί τους όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της,
- 3) εκείνων που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο πράγμα στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέσεις εμπράγματες ή ενοχικές.

Το δεδικασμένο δεν ισχύει απέναντι σε εκείνον που απέκτησε δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου με μεταβίβαση από μη δικαιούχο.

Άρθρο 326

1. Η απόφαση που εκδόθηκε υπέρ του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και εναντίον ενός τρίτου, η οποία αφορά την περιουσία που υπόκειται σε αποκατάσταση ή κάποιο αντικείμενό της αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του καταπιστευματοδόχου.

2. Η απόφαση που εκδόθηκε κατά του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και υπέρ ενός τρίτου, η οποία αφορά αντικείμενο της περιουσίας που υπόκειται σε αποκατάσταση αποτελεί Δεδικασμένο και κατά του καταπιστευματοδόχου μόνο αν εκείνος που έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει έχει εξουσία να διαθέσει το επίδικο αντικείμενο χωρίς τη συναίνεση του καταπιστευματοδόχου.

Άρθρο 327

1. Η απόφαση που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ του κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας ή του εκκαθαριστή κληρονομίας ή του εκτελεστή διαθήκης που έχει δικαίωμα να διεξάγει τη δίκη και τρίτου, η οποία αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί δεδικασμένο και απέναντι στους κληρονόμους.

2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ των κληρονόμων που έχουν δικαίωμα διεξαγωγής της δίκης και τρίτου, η οποία αφορά

<p>Άρθρο 327</p> <p>1. Η απόφαση που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ του κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας ή του εκκαθαριστή κληρονομίας ή του εκτελεστή διαθήκης που έχει δικαίωμα να διεξάγει τη δίκη και τρίτου, η οποία αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στους κληρονόμους.</p> <p>2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ των κληρονόμων που έχουν δικαίωμα διεξαγῆς της δίκης και τρίτου, η οποία αφορά δικαιώματα και υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στον εκτελεστή της διαθήκης.</p>	<p>δικαιώματα και υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί δεδικασμένο και απέναντι στον εκτελεστή της διαθήκης.</p>
<p>Άρθρο 328</p> <p>1. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του πρωτοφειλέτη και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του εγγυητή.</p> <p>2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του εγγυητή και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του πρωτοφειλέτη.</p>	<p>Άρθρο 328</p> <p>1. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του πρωτοφειλέτη και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του εγγυητή.</p> <p>2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του εγγυητή και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του πρωτοφειλέτη.</p>
<p>Άρθρο 329</p> <p>Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ νομικού προσώπου και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του νομικού προσώπου αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου.</p>	<p>Άρθρο 329</p> <p>Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ νομικού προσώπου και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του νομικού προσώπου αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου.</p>
<p>Άρθρο 330</p> <p>Το Δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαιώματα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.</p>	<p>Άρθρο 330</p> <p>Το Δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαιώματα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.</p>
<p>Άρθρο 330</p> <p>Το Δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαιώματα που</p>	<p>Άρθρο 331</p> <p>Το Δεδικασμένο εκτείνεται και στα ζητήματα που κρίθηκαν παρεμπιπτόντως και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του κυρίου ζητήματος, αν το δικαστήριο ήταν καθ' ύλην αρμόδιο να αποφασίσει για τα παρεμπίπτοντα αυτά ζητήματα.</p>
	<p>Άρθρο 332</p>

<p>μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.</p> <p>Άρθρο 331</p> <p>Το Δεδικασμένο εκτείνεται και στα ζητήματα που κρίθηκαν παρεμπιπτόντως και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του κυρίου ζητήματος, αν το δικαστήριο ήτων καθ' ύλην αρμόδιο να αποφασίσει για τα παρεμπίπτοντα αυτά ζητήματα.</p> <p>Άρθρο 332</p> <p>Το Δεδικασμένο λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.</p> <p>Άρθρο 333</p> <p>1. Οι διάδικοι και οι διάδοχοί τους δεν μπορούν να προσβάλουν την απόφαση για δόλο κάποιου διάδικου ή τρίτου παρά μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται Αναψηλάφηση. 2. Τρίτοι απέναντι στους οποίους ισχύει το Δεδικασμένο μπορούν να το προσβάλουν μόνο εξαιτίας δόλου των διαδίκων.</p> <p>Άρθρο 334</p> <p>1. Κάθε διάδικος έχει δικαίωμα να ζητήσει να μεταρρυθμιστεί τελεσίδικη ή ανέκλητη απόφαση, που καταδικάζει σε καταβολή περιοδικών παροχών, οι οποίες οφείλονται κατά το νόμο από οποιαδήποτε αιτία και γίνονται απαιτητές στο μέλλον, αν μεσολάβησε ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών επάνω στις οποίες βασίστηκε η απαγγελία της καταδίκης. Το ίδιο ισχύει και για περιοδικές παροχές που οφείλονται σύμφωνα με κάποια δικαιοπραξία εφόσον το ποσό ή η διάρκεια της καταβολής τους ορίστηκε από το δικαστήριο, και μόνο για το ποσό ή τη διάρκειά της. 2. Μεταβολή των συνθηκών θεωρείται και η ουσιώδης μετά την απόφαση αυξομείωση του τιμαρίθμου της ζωής. 3. Η μεταβολή των συνθηκών λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον έγινε σε χρόνο στον οποίο εκείνος που ζητεί να μεταρρυθμιστεί η απόφαση δεν μπορούσε να προβάλει τη μεταβολή στην αρχική δίκη. 4. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί μόνο με αγωγή και εισάγεται στο αρμόδιο δικαστήριο. 5. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί και να απαγγελθεί μόνο για το χρόνο μετά την έγερση της αγωγής.</p>

<p>3. Η μεταβολή των συνθηκών λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον έγινε σε χρόνο στον οποίο εκείνος που ζητεί να μεταρρυθμιστεί η απόφαση δεν μπορούσε να προβάλει τη μεταβολή στην αρχική δίκη.</p> <p>4. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί μόνο με αγωγή και εισάγεται στο αρμόδιο δικαστήριο.</p> <p>5. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί και να απαγγελθεί μόνο για το χρόνο μετά την έγερση της αγωγής.</p>	<p style="text-align: center;">ΤΙΤΛΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</p> <p>Άρθρο 335</p> <p>Αντικείμενο της απόδειξης είναι μόνο τα πραγματικά γεγονότα που έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.</p>
<p style="text-align: center;">ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ' ΑΠΟΔΕΙΞΗ</p> <p style="text-align: center;">ΤΙΤΛΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</p> <p>Άρθρο 335</p> <p>Αντικείμενο Απόδειξης είναι μόνο τα πραγματικά γεγονότα που έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.</p>	<p>Άρθρο 336</p> <p>1. Πραγματικά γεγονότα τα οποία είναι τόσο πασίγνωστα ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς απόδειξη.</p> <p>2. Πραγματικά γεγονότα γνωστά στο δικαστήριο από άλλη δικαστική ενέργεια του λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς απόδειξη, αν η αλήθεια τους ισχύει απέναντι σε όλους.</p> <p>3. Με βάση αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα το δικαστήριο μπορεί να βγάλει συμπεράσματα για άλλα γεγονότα.</p> <p>4. Το δικαστήριο λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα διδάγματα της κοινής πείρας και χωρίς απόδειξη.</p>
<p>Άρθρο 336</p> <p>1. Πραγματικά γεγονότα τα οποία είναι τόσο πασίγνωστα ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη.</p> <p>2. Πραγματικά γεγονότα γνωστά στο δικαστήριο από άλλη δικαστική ενέργεια του, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη, αν η αλήθεια τους ισχύει απέναντι σε όλους.</p> <p>3. Με βάση αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα το δικαστήριο μπορεί να βγάλει συμπεράσματα για άλλα γεγονότα.</p> <p>4. Το δικαστήριο λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα διδάγματα της κοινής πείρας και χωρίς Απόδειξη.</p>	<p>Άρθρο 337</p> <p>Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς απόδειξη το δίκαιο που ισχύει σε αλλοδαπή πολιτεία, τα έθιμα και τα συναλλακτικά ήθη και, αν δεν τα γνωρίζει, μπορεί να διατάξει απόδειξη ή να χρησιμοποιήσει όποιο μέσο κρίνει κατάλληλο χωρίς να περιορίζεται στις αποδείξεις που προσάγουν οι διάδικοι.</p>
<p>Άρθρο 337</p> <p>Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη το δίκαιο που ισχύει σε αλλοδαπή πολιτεία, τα έθιμα και τα συναλλακτικά ήθη και, αν δεν τα</p>	<p>Άρθρο 338</p> <p>1. Κάθε διάδικος οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που είναι αναγκαία για να υποστηρίζει την αυτοτελή αίτηση ή ανταίτηση του.</p> <p>2. Όταν ο νόμος ορίζει κάποιο τεκμήριο για</p>

<p>γνωρίζει, μπορεί να διατάξει Απόδειξη ή να χρησιμοποιήσει όποιο μέσο κρίνει κατάλληλο χωρίς να περιορίζεται στις αποδείξεις που προσάγουν οι διάδικοι.</p>	<p>την ύπαρξη ενός πραγματικού γεγονότος, επιτρέπεται αντίθετη απόδειξη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά.</p>
<p>Άρθρο 338</p>	<p>Άρθρο 339</p>
<p>1. Κάθε διάδικος οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που είναι αναγκαία για να υποστηρίξει την αυτοτελή αίτηση ή ανταίτησή του. 2. Οταν ο νόμος ορίζει κάποιο τεκμήριο για την ύπαρξη ενός πραγματικού γεγονότος, επιτρέπεται αντίθετη Απόδειξη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά.</p>	<p>Αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η αυτοψία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες, τα δικαστικά τεκμήρια και οι ένορκες βεβαιώσεις.</p>
<p>Άρθρο 339</p>	<p>Άρθρο 340</p>
<p>«Αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η αυτοψία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες, τα δικαστικά τεκμήρια και οι ένορκες βεβαιώσεις.» *** Το άρθρο 339 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 36 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p>	<p>1. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Λαμβάνει επίσης υπόψη και εκτιμά ελεύθερα και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394. 2. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζει ρητά ο νόμος, το δικαστήριο κρίνει ελεύθερα τα αποδεικτικά μέσα και αποφασίζει κατά συνείδηση αν οι ισχυρισμοί είναι αληθινοί. Στην απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν το δικαστή να σχηματίσει την πεποίθησή του.</p>
<p>Άρθρο 340</p>	<p>Άρθρο 341</p>
<p>Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζει ρητά ο νόμος, το δικαστήριο κρίνει ελεύθερα τα Αποδεικτικά μέσα και αποφασίζει κατά συνείδηση αν οι ισχυρισμοί είναι αληθινοί. Στην απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν το δικαστή να σχηματίσει την πεποίθησή του.</p>	<p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>

Άρθρο 341

"1. Στην περίπτωση του άρθρου 226 παράγραφος 2 εδ. α οι διάδικοι οφείλουν να προσκομίσουν προαποδεικτικώς όλα τα αποδεικτικά τους έγγραφα. Αν δεν υπάρχει περίπτωση να διαταχθεί Απόδειξη με αυτοψία, πραγματογνωμοσύνη, μάρτυρες και εξέταση των διαδίκων, το πολυμελές δικαστήριο εκδίδει αμέσως οριστική απόφαση με βάση τα έγγραφα που έχουν προσκομιστεί προαποδεικτικώς. Στις λοιπές περιπτώσεις το δικαστήριο εκδίδει απόφαση, με την οποία τάσσει αποδείξεις. Η απόφαση αυτή περιέχει συνοπτική αιτιολογία για το παραδεκτό και το νόμιμο της αγωγής ή άλλου εισαγωγικού δικογράφου, και των εκατέρωθεν ισχυρισμών, με μνεία των σχετικών διατάξεων. Αν στην απόφαση αυτή περιέχονται και οριστικές διατάξεις, ως προς αυτές διαλαμβάνεται πλήρης αιτιολογία.

2. Η απόφαση με την οποία τάσσεται Απόδειξη ορίζει α) το θέμα που πρέπει να αποδειχθεί, β) το διάδικο που βαρύνεται με την Απόδειξη και τα Αποδεικτικά μέσα που επιτρέπονται, γ) την αρχή ενώπιον της αποίας θα γίνει η διεξαγωγή και δ) το χρόνο της διεξαγωγής.

3. Η απάδειξη διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου. Αν η διεξαγωγή απαιτεί πολύ χρόνο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να γίνει ενώπιον μέλους του, που ορίζεται ως εισηγητής. Η διεξαγωγή γίνεται στο ακροατήριο, εκτός αν η απόφαση ορίζει άλλο τόπο. Αν συντρέχει ειδικός λόγος, μπορεί με την απόφαση να ανατεθεί η διεξαγωγή ορισμένων αποδείξεων σε εντεταλμένο δικαστή ή στην αρμόδια προξενική αρχή. Ο χρόνος διεξαγωγής δεν επιτρέπεται να υπερβεί τους έξι μήνες. Αν η Απόδειξη πράκειται να διεξαχθεί στο εξωτερικό, έστω και κατά ένα μέρος, η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τους δέκα μήνες. Για την ενώπιον του δικαστηρίου Απόδειξη ως χρόνος διεξαγωγής μπορεί να οριστεί και ρητή δικάσμιος μετά ορισμένο χρόνο από την επίδοση της απόφασης".

***Οι παρ.1, 2 και 3, όπως είχαν αντικατασταθεί με τα εδάφια α και β' της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του ν. 2145/1993, (ΦΕΚ Α' 88) αντικαταστάθηκαν ως άνω από την περ.α' της παρ.13 του άρθρου 3 του Ν. 2207/1994 (Α 65).

<p>4. Η απόφαση χρονολογείται, υπογράφεται κατά το άρθρο 306 και σημειώνεται σε ειδικό βιβλίο, που τηρείται στη γραμματεία μαζί με αλφαριθμητικό ευρετήριο. Με τη σημείωση αυτή ολοκληρώνεται η έκδοση της απόφασης.</p> <p>5. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να ορίσει εισηγητή ή αν ανέκυψε ανάγκη να αντικατασταθεί ο εισηγητής, ο πρόεδρος του δικαστηρίου είτε αυτεπαγγέλτως είτε ίστερα από αίτηση διαδίκου, ορίζει χωρίς κλήτευση των διαδίκων ως εισηγητή ένα από τα μέλη της σύνθεσης ή αντικαθιστά τον εισηγητή με άλλον δικαστή, έστω και μη μέλος της σύνθεσης. Αντικατάσταση του εισηγητή επιτρέπεται αν έπαψε να υπηρετεί στο δικαστήριο ή βρίσκεται με άδεια που πρόκειται να διαρκέσει περισσότερο από ένα μήνα.</p> <p>6. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να ορίσει τόπο και χρόνο διεξαγωγής, εντεταλμένο δικαστή ή πρόξενο ή πραγματογνώμονα ή αν η πράξη έχει άλλες ελλείψεις, ο εισηγητής δικαιούται να συμπληρώσει τα στοιχεία αυτά. Η απόφαση γνωστοποιείται στους διαδίκους είτε από τον εισηγητή πριν από την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας, οπότε γίνεται μνεία στα Πρακτικά ή στην έκθεση, είτε με επίδοση από ένα διάδικο στους λοιπούς. Αν η γνωστοποίηση δεν γίνει πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας, κάθε διάδικος δικαιούται να ζητήσει αναβολή της διεξαγωγής.</p> <p>***Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ.6,όπως είχαν αντικατασταθεί με το άρθρο 9 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88) αντικαταστάθηκαν ως άνω από την περ.β' της παρ.13 του άρθρου 3 του Ν. 2207/1994 (Α 65).</p> <p>7. Ο εισηγητής αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την Απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα. Ιδίως α) διευθύνει τη διεξαγωγή των αποδείξεων, β) εξετάζει τους μάρτυρες και αποφασίζει για κάθε ένσταση μη εξέτασης ή αμφισβήτησης της ταυτότητας των μαρτύρων και γ) διορίζει ή αντικαθιστά τους διερμηνείς, αν υπάρχει νόμιμο κώλυμα. Οι αποφάσεις αυτές του εισηγητή καταχωρίζονται στα Πρακτικά ή στην έκθεση.</p> <p>8. Ο εισηγητής μετέχει στη σύνθεση κατά τη μετά την Απόδειξη Συζήτηση, εκτός αν έπαψε να υπηρετεί στο δικαστήριο ή έχει τοποθετηθεί σε άλλο τμήμα του δικαστηρίου ή βρίσκεται σε άδεια.</p>	
--	--

9. Το δικαστήριο δεν δεσμεύται από τις πράξεις του προέδρου και του εισηγητή ούτε από τις κατά την παρ. 7 αποφάσεις του εισηγητή και δικαιούται να τις ανακαλεί ελεύθερα, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από πρόταση διαδίκου που υποβάλλεται κατά τη Συζήτηση. Η ανάκληση γίνεται είτε με πράξη του δικαστηρίου, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4, σε κάθε στάση δίκης έως την έκδοση της οριστικής απόφασης, είτε με την απόφαση αυτή. Κατά τον ίδιο τρόπο το δικαστήριο μπορεί να ανακαλεί την πράξη με την οποία είχε τάξει Απόδειξη.

10. Αν η Απόδειξη διατάσσεται με πράξη εφετείου ή του Αρείου Πάγου, ως εισηγητής μπορεί να οριστεί και πρωτοδίκης ή πάρεδρος.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Κατά το εδάφ. δ` της παρ. 13 του Ν. 2207/1994 (Α 65) "Οπου σε διατάξεις σχετικές με την Απόδειξη προβλέπεται η έκδοση "πράξης", νοείται εφεξής "απόφαση".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Κατά την παρ.30 άρθρου 3 του Ν.2207/1994 (Α 65) " Οι διατάξεις των άρθρων 149, 341 και 406 παρ.1 του Κ.Πολ.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το νόμο αυτόν, εφαρμόζονται και στη διεξαγωγή αποδείξεων που διατάχθηκαν υπό την ισχύ του ν.2145/1993. Διαδικαστικές πράξεις που έγιναν όσο ίσχυε η καταργούμενη ρύθμιση διατηρούν την ισχύ τους. Αποδείξεις για τις οποίες ορίστηκε δικάσιμος σε ρητή ημέρα, αν έχουν ματαιωθεί ή δεν έχουν ακόμη διεξαχθεί, μπορεί να επισπευσθούν από οποιονδήποτε διάδικο μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα σε έξι το πολύ μήνες από την επίσπευση".

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ (από 16.9.2001) με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 342.

Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001

Άρθρο 342

<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να παρίστανται στην αποδεικτική διαδικασία και καλούνται για το σκοπό αυτό από το διάδικο που διεξάγει την Απόδειξη τρεις ημέρες πριν από τη διεξαγωγή και, αν κάποιος από τους διαδίκους μένει στο εξωτερικό, ή είναι άγνωστη η διαμονή του, καλείται πριν από είκοσι ημέρες. Αν εκείνος που κλητεύθηκε δεν παραστεί, η διαδικασία διεξάγεται χωρίς αυτόν. *** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. ** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p> <p>Άρθρο 344</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ</p>	<p>Άρθρο 343.</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p> <p>Άρθρο 344.</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>
---	---

<p>ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Το δικαστήριο έχει δικαίωμα και μετά τη διεξαγωγή των αποδείξεων να διατάξει νέες αποδείξεις. *** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. ** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	Άρθρο 345	<p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Μέσα στην προθεσμία της Απόδειξης ο αντίδικος εκείνου τον οποίο βαρύνει η Απόδειξη έχει δικαίωμα να ανταποδείξει, έστω και αν η απόφαση δεν το ανέφερε. *** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. ** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	Άρθρο 346	<p>Τα αποδεικτικά μέσα που έχει προσκομίσει ένας διάδικος λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο και για την απόδειξη των ισχυρισμών άλλου διαδίκου.</p>
Άρθρο 346	Άρθρο 347	<p>Όπου ο νόμος θεωρεί αρκετή την πιθανολόγηση το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις που ισχύουν για την αποδεικτική διαδικασία, τα αποδεικτικά μέσα και τη δύναμη τους, αλλά λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε μέσα κρίνει κατάλληλα για να σχηματιστεί πιθανότητα σχετικά με την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών.</p>
Άρθρο 347	Άρθρο 348	<p>Αν συμφωνούν οι διάδικοι ή υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση</p>
Οπου ο νόμος θεωρεί αρκετή την		

Πιθανολόγηση το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις που ισχύουν για την αποδεικτική διαδικασία, τα Αποδεικτικά μέσα και τη δύναμη τους, αλλά λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε μέσα κρίνει κατάλληλα για να σχηματιστεί πιθανότητα σχετικά με την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών.

Άρθρο 348

Αν συμφωνούν οι διάδικοι ή υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση κάποιου αποδεικτικού μέσου ή πρόκειται να διαπιστωθεί η τωρινή κατάσταση ενός πράγματος ή έργου, μπορεί να ζητηθεί να γίνει συντηρητική Απόδειξη για συγκεκριμένο ισχυρισμό και πριν ακόμη αρχίσει η δίκη.

Άρθρο 349

1. Η αίτηση για συντηρητική Απόδειξη υποβάλλεται στο δικαστήριο το αρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη, αν ο κίνδυνος είναι άμεσος, μπορεί να υποβληθεί και σε κάθε άλλο δικαστήριο που μπορεί να αποφασίσει γρηγορότερα. Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. όταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.

2. Η αίτηση πρέπει να περιέχει
α) το όνομα και την κατοικία του αντιδίκου,
β) τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα γίνει η συντηρητική Απόδειξη,
γ) το αποδεικτικό μέσο με το οποίο θα διεξαχθεί,
δ) το λόγο για τον οποίο υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση του αποδεικτικού μέσου. Ο λόγος αυτός αρκεί να πιθανολογείται.

Άρθρο 350

1. Αν το δικαστήριο επιτρέψει τη συντηρητική απόδειξη, ορίζει με την απόφασή του τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα διεξαχθεί, τα αποδεικτικά μέσα και χρόνο μεσά στον οποίο πρέπει να περατωθεί, και, αν κρίνει ότι η κλήτευση του αντιδίκου είναι δυνατή, ορίζει και την προθεσμία της.

κάποιου αποδεικτικού μέσου ή πρόκειται να διαπιστωθεί η τωρινή κατάσταση ενός πράγματος ή έργου, μπορεί να ζητηθεί να γίνει συντηρητική απόδειξη για συγκεκριμένο ισχυρισμό και πριν ακόμη αρχίσει η δίκη.

Άρθρο 349

1. Η αίτηση για συντηρητική απόδειξη υποβάλλεται στο δικαστήριο το αρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη, αν ο κίνδυνος είναι άμεσος, μπορεί να υποβληθεί και σε κάθε άλλο δικαστήριο που μπορεί να αποφασίσει γρηγορότερα. Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. όταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.
2. Η αίτηση πρέπει να περιέχει
 - α) το όνομα και την κατοικία του αντιδίκου,
 - β) τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα γίνει η συντηρητική Απόδειξη,
 - γ) το αποδεικτικό μέσο με το οποίο θα διεξαχθεί,
 - δ) το λόγο για τον οποίο υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση του αποδεικτικού μέσου. Ο λόγος αυτός αρκεί να πιθανολογείται.

Άρθρο 350

1. Αν το δικαστήριο επιτρέψει τη συντηρητική απόδειξη, ορίζει με την απόφασή του τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα διεξαχθεί, τα αποδεικτικά μέσα και χρόνο μεσά στον οποίο πρέπει να περατωθεί, και, αν κρίνει ότι η κλήτευση του αντιδίκου είναι δυνατή, ορίζει και την προθεσμία της.
2. Αν η αίτηση έχει υποβληθεί σε δικαστήριο αναρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη, το δικαστήριο αυτό μπορεί, αν ο κίνδυνος δεν είναι άμεσος, να παραπέμψει την αίτηση στο δικαστήριο το αρμόδιο για την κύρια δίκη.

Άρθρο 351

Όταν δικάζει τη διαφορά, το δικαστήριο έχει

<p>το χρόνο μέσα στον οποίον πρέπει να πρατωθεί, και αν κρίνει ότι η κλήτευση του αντιδίκου είναι δυνατή, ορίζει και την προθεσμία της.</p> <p>2. Αν η αίτηση έχει υποβληθή σε δικαστήριο αναρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη το δικαστήριο αυτό μπορεί, αν ο κίνδυνος δεν είναι άμεσος, να παραπέμψει την αίτηση στο δικαστήριο το αρμόδιο για την κύρια δίκη.</p>	<p>υποχρέωση να λάβει υπόψη του τη συντηρητική απόδειξη που έχει διεξαχθεί, ανεξάρτητα από το αν ο κίνδυνος πραγματοποιήθηκε. Η κατανομή του βάρους της απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική απόδειξη.</p>
<p>Άρθρο 351</p>	
<p>Οταν δικάζει τη διαφορά, το δικαστήριο έχει υποχρέωση να λάβει υπόψη του τη συντηρητική Απόδειξη που έχει διεξαχθεί, ανεξάρτητα από το αν ο κίνδυνος πραγματοποιήθηκε. (Η κατανομή του βάρους της Απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική Απόδειξη).</p>	<p>Τίτλος II Ομολογία</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>	<p>Άρθρο 352</p>
<p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>1. Η ομολογία του διαδίκου, προφορική η γραπτή, ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει τη δίκη ή του εντεταλμένου δικαστή, αποτελεί πλήρη Απόδειξη εναντίον εκείνου που ομολόγησε.</p> <p>2. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την εξώδικη ομολογία.</p>
<p>ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑ</p>	<p>Άρθρο 353</p>
<p>Άρθρο 352</p>	
<p>1. Η ομολογία του διαδίκου, προφορική η γραπτή, ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει τη δίκη ή του εντεταλμένου δικαστή, αποτελεί πλήρη Απόδειξη εναντίον εκείνου που ομολόγησε.</p> <p>2. Το δικάστηριο εκτιμά ελεύθερα την εξώδικη ομολογία.</p>	<p>Η αποδεικτική δύναμη της ομολογίας δεν επηρεάζεται από το ότι, εκτός από το επιζήμιο πραγματικό γεγονός για εκείνον που ομολογεί, περιέχει και άλλο πραγματικό γεγονός που τον ωφελεί και αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό. Αν το πραγματικό γεγονός, το ωφέλιμο για εκείνον που ομολογεί, δεν είναι αυτοτελές, το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την ομολογία.</p>
<p>Άρθρο 353</p>	<p>Άρθρο 354</p>
<p>Η αποδεικτική δύναμη της ομολογίας δεν επηρεάζεται από το ότι, εκτός από το επιζήμιο πραγματικό γεγονός για εκείνον</p>	<p>Όποιος ομολόγησε μπορεί να ανακαλέσει την ομολογία του μόνο αν αυτός αποδείξει ότι δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια.</p>

<p>που ομολογεί, περιέχει και άλλο πραγματικό γεγονός, που τον ωφελεί και αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό. Αν το πραγματικό γεγονός, το ωφέλιμο για εκείνον που ομολογεί, δεν είναι αυτοτελές, το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την ομολογία.</p>	<p>Τίτλος III Αυτοψία</p>
<p>Άρθρο 354</p>	<p>Άρθρο 355</p>
<p>Οποιος ομολογήσει μπορεί να ανακαλέσει την ομολογία του μόνο αν αυτός αποδείξει ότι δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια.</p>	<p>Το δικαστήριο διατάζει αυτοψία αν θεωρεί αναγκαία την αντίληψη του αντικειμένου της απόδειξης με τις δικές του αισθήσεις.</p>
<p>ΤΙΤΛΟΣ III ΑΥΤΟΨΙΑ</p>	<p>Άρθρο 356</p>
<p>Άρθρον 355</p>	<p>1. Το δικαστήριο που αποφασίζει να ενεργήσει αυτοψία μπορεί να διατάξει να γίνει ταυτόχρονα και πραγματογνωμοσύνη ή και εξέταση μαρτύρων. 2. Αν μαζί με την αυτοψία διατάχθηκε και πραγματογνωμοσύνη, ο διορισμός και η όρκιση των πραγματογνωμόνων μπορούν να γίνουν και κατά την αυτοψία από εκείνον που την ενεργεί.</p>
<p>Άρθρο 356</p>	<p>Άρθρο 357</p>
<p>1. Το δικαστήριο που αποφασίζει να ενεργήσει αυτοψία μπορεί να διατάξει να γίνει ταυτόχρονα και πραγματογνωμοσύνη ή και εξέταση μαρτύρων. 2. Αν μαζί με την αυτοψία διατάχθηκε και πραγματογνωμοσύνη, ο διορισμός και η όρκιση των πραγματογνωμόνων μπορούν να γίνουν και κατά την αυτοψία από εκείνον που την ενεργεί.</p>	<p>Ο δικαστής που θα ενεργήσει την αυτοψία ορίζει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της διεξαγωγής της. Αν ο δικαστής που ενεργεί την αυτοψία ή αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, ο πρόεδρός του, κρίνει πως είναι αδύνατο ή δύσκολο να μεταφερθεί το αντικείμενο της αυτοψίας στον τόπο των συνεδριάσεων, ορίζει τόπο κατάλληλο για τη διεξαγωγή της, όπου πηγαίνει εκείνος που την ενεργεί.</p>
<p>Άρθρο 357</p>	<p>Άρθρο 358</p>
<p>Ο δικαστής που θα ενεργήσει την αυτοψία ορίζει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα διεξαγωγής της. Αν ο δικαστής που ενεργεί την αυτοψία ή αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, ο πρόεδρός του, κρίνει πως είναι αδύνατο ή δύσκολο να μεταφερθεί το αντικείμενο της αυτοψίας στον τόπο των συνεδριάσεων, ορίζει τόπο κατάλληλο για τη διεξαγωγή της, όπου πηγαίνει εκείνος που την ενεργεί.</p>	<p>Οποιος ενεργεί την αυτοψία μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, κατά την ενέργειά της να καταρτίσει σχέδια ή ιχνογραφήματα, να πάρει φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να εφαρμόσει επιτόπου τίτλους ή να προβεί σε τεχνικές ενέργειες, είτε ο ίδιος είτε διαμέσου ενός υπαλλήλου της γραμματείας του δικαστηρίου ή του πραγματογνώμονα που είναι ήδη διορισμένος ή που διορίζεται γι' αυτό το σκοπό. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί</p>

<p>Άρθρο 358</p> <p>Οποιος ενεργεί την αυτοψία μπορεί αν το κρίνει σκόπιμο, κατά την ενέργειά της να καταρτίσει σχέδιο ή ιχνογραφήματα, να πάρει φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να εφαρμόσει επιτόπου τίτλους ή να προβεί σε τεχνικές ενέργεις, είτε ο ίδιος είτε διαμέσου ενός υπαλλήλου της γραμματείας του δικαστηρίου ή του πραγματογνώμονα που είναι ήδη διορισμένος ή που διορίζεται γι' αυτό το σκοπό. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να κάνει και αναπαράσταση του αποδεικτέου γεγονότος και ενδεχομένως φωτογράφιση ή άλλη απεικόνιση της αναπαράστασης.</p>	<p>Άρθρο 359</p> <p>1. Η αυτοψία, αν γίνεται στο ακροατήριο, αναφέρεται στα πρακτικά, ενώ, αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, συντάσσεται σχετική έκθεση. Στα πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να αναφέρεται το αντικείμενο της αυτοψίας, καθώς και η αντίληψη που σχημάτισε από την αυτοψία το δικαστήριο ή ο δικαστής.</p> <p>2. Αν διορίστηκαν πραγματογνώμονες, πρέπει στα πρακτικά ή την έκθεση να αναγράφονται τα ονόματά τους, καθώς και αν αυτοί ενήργησαν την πραγματογνωμοσύνη. Επίσης πρέπει να αναφέρεται η γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν την επέβαλαν εγγράφως, οπότε αρκεί να γίνει αναφορά σε αυτήν.</p> <p>3. Αν εξετάστηκαν μάρτυρες, οι καταθέσεις τους πρέπει να περιλαμβάνονται στα πρακτικά ή την έκθεση.</p> <p>4. Η γραπτή γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων καθώς και τα τυχόν σχέδια, ιχνογραφήματα, φωτογραφίες, αναπαραστάσεις και γενικά τα βοηθήματα που το δικαστήριο ή ο δικαστής είχε υπόψη ενεργώντας την αυτοψία, επισυνάπτονται στα πρακτικά ή την έκθεση.</p>
<p>Άρθρο 359</p> <p>1. Η αυτοψία, αν γίνεται στο ακροατήριο, αναφέρεται στα Πρακτικά, ενώ, αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, συντάσσεται σχετική έκθεση. Στα Πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να αναφέρεται το αντικείμενο της αυτοψίας, καθώς και η αντίληψη που σχημάτισε από την αυτοψία το δικαστήριο ή ο δικαστής.</p> <p>2. Αν διορίστηκαν πραγματογνώμονες, πρέπει στα Πρακτικά ή την έκθεση να αναγράφονται τα ονόματά τους, καθώς και αν αυτοί ενήργησαν την πραγματογνωμοσύνη. Επίσης πρέπει να αναφέρεται η γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν την επέβαλαν εγγράφως, οπότε αρκεί να γίνει αναφορά σε αυτήν.</p> <p>3. Αν εξετάστηκαν μάρτυρες, οι καταθέσεις τους πρέπει να περιλαμβάνονται στα Πρακτικά ή την έκθεση.</p> <p>4. Η γραπτή γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων καθώς και τα τυχόν σχέδια, ιχνογραφήματα, φωτογραφίες, αναπαραστάσεις και γενικά τα βοηθήματα που το δικαστήριο ή ο δικαστής είχε υπόψη ενεργώντας την αυτοψία, επισυνάπτονται στα Πρακτικά ή την έκθεση.</p>	<p>Άρθρο 359</p> <p>1. Η αυτοψία, αν γίνεται στο ακροατήριο, αναφέρεται στα πρακτικά, ενώ, αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, συντάσσεται σχετική έκθεση. Στα πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να αναφέρεται το αντικείμενο της αυτοψίας, καθώς και η αντίληψη που σχημάτισε από την αυτοψία το δικαστήριο ή ο δικαστής.</p> <p>2. Αν διορίστηκαν πραγματογνώμονες, πρέπει στα πρακτικά ή την έκθεση να αναγράφονται τα ονόματά τους, καθώς και αν αυτοί ενήργησαν την πραγματογνωμοσύνη. Επίσης πρέπει να αναφέρεται η γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν την επέβαλαν εγγράφως, οπότε αρκεί να γίνει αναφορά σε αυτήν.</p> <p>3. Αν εξετάστηκαν μάρτυρες, οι καταθέσεις τους πρέπει να περιλαμβάνονται στα πρακτικά ή την έκθεση.</p> <p>4. Η γραπτή γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων καθώς και τα τυχόν σχέδια, ιχνογραφήματα, φωτογραφίες, αναπαραστάσεις και γενικά τα βοηθήματα που το δικαστήριο ή ο δικαστής είχε υπόψη ενεργώντας την αυτοψία, επισυνάπτονται στα πρακτικά ή την έκθεση.</p>
<p>Άρθρο 360</p>	<p>Αν η αυτοψία γίνεται στο ακροατήριο, η υπόθεση συζητείται αμέσως κατόπιν. Αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, η έκθεση που συντάσσεται για την αυτοψία κατατίθεται ή αποστέλλεται μαζί με τα συνημμένα της στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p>
<p>Άρθρο 360</p>	<p>Άρθρο 361</p> <p>Οι διάδικοι οφείλουν να βοηθούν για την ενέργεια της αυτοψίας και να κάνουν ό,τι είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή της.</p>

<p>Αν η αυτοψία γίνεται στο ακροατήριο, η υπόθεση συζητείται αμέσως κατόπιν. Αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, η έκθεση που συντάσσεται για την αυτοψία κατατίθεται ή αποστέλλεται μαζί με τα συνημμένα της στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p>	<p>Άρθρο 362</p>
<p>Άρθρο 361</p>	<p>Οι διάδικοι οφείλουν να βοηθούν για την ενέργεια της αυτοψίας και να κάνουν ό,τι είναι αναγκαίο για την διεξαγωγή της.</p>
<p>Άρθρο 362</p>	<p>Αν το αντικείμενο της αυτοψίας είναι διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να ανεχθεί την αυτοψία, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, και ιδίως αν θίγεται η υγεία ή η αξιοπρέπειά του, δεν μπορούν όμως να λάβουν εναντίον του εξαναγκαστικά μέτρα. Εκείνος που ενεργεί την αυτοψία πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα για να εξασφαλιστεί εντελώς η υγεία και η αξιοπρέπεια του προσώπου όσο γίνεται η αυτοψία.</p>
<p>Άρθρο 363</p>	<p>Άρθρο 363</p>
<p>Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να ανεχθεί την αυτοψία, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος και ιδίως αν θίγεται η υγεία ή η αξιοπρέπειά του, δεν μπορούν όμως να ληφθούν εναντίον του εξαναγκαστικά μέτρα. Εκείνος που ενεργεί την αυτοψία πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα για να εξασφαλιστεί εντελώς η υγεία και η αξιοπρέπεια του προσώπου όσο γίνεται η αυτοψία.</p>	<p>1. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι κινητό που το κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να το παρουσιάσει και να το επιδείξει σε εκείνον που ενεργεί την αυτοψία. 2. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι ακίνητο που κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός έχει υπόχρεωση να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου για να γίνει η αυτοψία. Επίσης ο διάδικος ή το τρίτο που κατέχει ακίνητο οφείλει να επιτρέψει την επίσκεψη του αν μέσα στο ακίνητο βρίσκεται κινητό που είναι αντικείμενο αυτοψίας εφόσον η μεταφορά του είναι αδύνατη ή δύσκολη.</p>
<p>Άρθρο 364</p>	<p>Άρθρο 364</p>
<p>Ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το αντικείμενο της αυτοψίας ή που είναι ο ίδιος αντικείμενο της αυτοψίας πρέπει τρείς ημέρες πρίν ενεργηθεί η αυτοψία να κληθεί να παραστεί σ' αυτήν.</p>	<p>1. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος αρνείται για λόγο σπουδαίο κατά την κρίση εκείνου που ενεργεί την αυτοψία να παρουσιάσει και να επιδείξει ένα κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη ενός ακίνητου ή να υποβάλει τον εαυτό του σε αυτοψία, η αυτοψία</p>

αντικείμενο της αυτοψίας ή που είναι ο ίδιος αντικείμενο της αυτοψίας, πρέπει τρεις ημέρες πριν ενεργηθεί η αυτοψία να κληθεί να παραστεί σ' αυτήν.

Άρθρο 365

1. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος αρνείται για λόγο σπουδαίο κατά την κρίση εκείνου που ενεργεί την αυτοψία να παρουσιάσει και να επιδείξει ένα κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλει τον εαυτό του σε αυτοψία, η αυτοψία ματαιώνεται.
2. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το κινητό ή το ακίνητο δεν παρίσταται την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την αυτοψία ή αν εκείνος που την ενεργεί κρίνει πως αρνείται αδικαιολόγητα να παρουσιάσει και να επιδείξει το κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου, μπορεί με απόφαση που εκδίδει αμέσως να διατάξει να αφαιρεθεί βίᾳ το κινητό και να του προσκομιστεί ή να ανοιχθούν βίαια οι θύρες, του ακινήτου και να γίνει η αυτοψία.
3. Η βίαιη αφαίρεση κινητού και η παρουσίασή του σ' αυτόν που ενεργεί την αυτοψία γίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση από δικαστικό επιμελητή, που αμέσως μετά την αυτοψία επιστρέφει το κινητό στον κάτοχο από τον οποίο το αφαίρεσε. Το βίαιο άνοιγμα των θυρών του ακινήτου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση.
4. Αν δεν είναι δυνατό να γίνει αμέσως η αφαίρεση του κινητού ή να ανοιχθούν οι θύρες, εκείνος που κάνει την αυτοψία μπορεί με απόφασή του που την εκδίδει αμέσως να αναβάλει την αυτοψία για ορισμένη ημέρα και ώρα στην οποία οι διάδικοι ή ο τρίτος οφείλουν να παραστούν χωρίς κλήτευση.

Άρθρο 366

Αν η αυτοψία δεν μπόρεσε να γίνει επειδή κάποιος διάδικος απουσίασε ή αρνήθηκε να φέρει και να επιδείξει το κινητό που κατέχει ή να επιτρέψει την επίσκεψη ακινήτου που βρίσκεται στην κατοχή του ή να υποβληθεί ο ίδιος σε αυτοψία, το δικαστήριο που αποφάσισε την αυτοψία κρίνει ελεύθερα αν το αντικείμενο της απόδειξης για το οποίο διατάχθηκε η αυτοψία πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο.

Άρθρο 366

ματαιώνεται.

2. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το κινητό ή το ακίνητο δεν παρίσταται την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την αυτοψία ή αν εκείνος που την ενεργεί κρίνει πως αρνείται αδικαιολόγητα να παρουσιάσει και να επιδείξει το κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου, μπορεί με απόφαση που εκδίδει αμέσως να διατάξει να αφαιρεθεί βίᾳ το κινητό και να του προσκομιστεί ή να ανοιχθούν βίαια οι θύρες, του ακινήτου και να γίνει η αυτοψία.
3. Η βίαιη αφαίρεση κινητού και η παρουσίασή του σε αυτόν που ενεργεί την αυτοψία γίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση από δικαστικό επιμελητή, που αμέσως μετά την αυτοψία επιστρέφει το κινητό στον κάτοχο, από τον οποίο το αφαίρεσε. Το βίαιο άνοιγμα των θυρών του ακινήτου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση.
4. Αν δεν είναι δυνατό να γίνει αμέσως η αφαίρεση του κινητού ή να ανοιχθούν οι θύρες, εκείνος που κάνει την αυτοψία μπορεί με απόφασή του που την εκδίδει αμέσως να αναβάλει την αυτοψία για ορισμένη ημέρα και ώρα στην οποία οι διάδικοι ή ο τρίτος οφείλουν να παραστούν χωρίς κλήτευση.

Άρθρο 367

Διάδικοι ή τρίτοι που εμποδίζουν αδικαιολόγητα την αυτοψία με την απουσία τους την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την ενέργειά της ή με την άρνησή τους να φέρουν και να επιδείξουν ένα κινητό ή να επιτρέψουν την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλουν τον εαυτό τους σε αυτοψία

<p>αποφάσισε την αυτοψία κρίνει ελέυθερα αν το αντικείμενο της Απόδειξης για το οποίο διατάχθηκε η αυτοψία πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο.</p>	<p>καταδικάζονται σε αποζημίωση, στα δικαστικά έξοδα, καθώς και σε χρηματική ποινή κατά τις διατάξεις του άρθρου 205.</p>
<p>Άρθρο 367</p>	
<p>Διάδικοι ή τρίτοι που εμποδίζουν αδικαιολόγητα την ατυοψία με την απουσία τους την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την ενέργειά της ή με την άρνησή τους να φέρουν και να επιδείξουν ένα κινητό ή να επιτρέψουν την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλουν τον εαυτό τους σε αυτοψία καταδικάζονται σε Αποζημίωση, στα δικαστικά έξοδα, καθώς και σε χρηματική ποινή κατά τις διατάξεις του άρθρου 205.</p>	<p>Τίτλος IV Πραγματογνωμοσύνη</p>
<p>ΤΙΤΛΟΣ IV ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ</p>	
<p>Άρθρον 368</p>	
<p>1. Το δικαστήριο μπορεί να διορίσει έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες, αν κρίνει πως πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν για να γίνουν αντιληπτά ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης. «2. Το δικαστήριο οφείλει να διορίσει πραγματογνώμονες, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος και κρίνει ότι χρειάζονται ιδιάζουσες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.» *** Η παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 37 παράγραφος 1 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p>	<p>1. Το δικαστήριο μπορεί να διορίσει έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες, αν κρίνει πως πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν για να γίνουν αντιληπτά ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης. 2. Το δικαστήριο οφείλει να διορίσει πραγματογνώμονες αν το ζητήσει κάποιος διάδικος και κρίνει ότι χρειάζονται ιδιάζουσες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.</p>
<p>Άρθρο 369</p>	
<p>Οι πραγματογνώμονες βοηθούν το δικαστήριο με την γνωμοδότησή τους στα ζητήματα που έθεσε. Αν είναι ανάγκη, το δικαστήριο διατάζει να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια όλων ή ορισμένων διαδικαστικών πράξεων.</p>	<p>Οι πραγματογνώμονες βοηθούν το δικαστήριο με την γνωμοδότησή τους στα ζητήματα που έθεσε. Αν είναι ανάγκη, το δικαστήριο διατάζει να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια όλων ή ορισμένων διαδικαστικών πράξεων.</p>
<p>Άρθρο 370</p>	
	<p>1. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί να αναθέσει το διορισμό των πραγματογνωμόνων ή και τον ορισμό του αριθμού τους σε άλλο δικαστήριο, που ενεργεί σύμφωνα με αίτηση ή παραγγελία, ή σε εντεταλμένο δικαστή. 2. Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία το δικαστήριο που τους διόρισε με αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.</p>

1. Οι πραγματογνώμονες διορίζονται με πράξη του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση, όπου εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 341 παράγραφος 2, πρέπει να σημειώνονται με ακρίβεια α) τα ονόματά τους και β) τα ζητήματα για τα οποία θα γνωμοδοτήσουν.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ (από 16.9.2001) με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

2. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί να αναθέσει το διορισμό των παραγματογνωμόνων ή και τον ορισμό του αριθμού τους σε άλλο δικαστήριο, που ενεργεί σύμφωνα με αίτηση ή παραγγελία, ή σε εντελελμένο δικαστή.

«3. Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία το δικαστήριο που τους διόρισε με αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επόμενα.»

*** Η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 37 παράγραφος 2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 371

Σε κάθε δικαστήριο τηρείται κατάλογος πραγματογνώμονων. Ο τρόπος που καταρτίζονται και τηρούνται οι κατάλογοι ορίζεται με διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Άρθρο 372

Το δικαστήριο ορίζει τους πραγματογνώμονες από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, αν όμως δεν υπάρχει κατάλογος ή αν το δικαστήριο το κρίνει σκόπιμο, διορίζει τα πρόσωπα που κρίνει κατάλληλα για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 371

Σε κάθε δικαστήριο τηρείται κατάλογος πραγματογνωμόνων. Ο τρόπος που καταρτίζονται και τηρούνται οι κατάλογοι ορίζεται με διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του υπουργού της δικαιοσύνης.

Άρθρο 372

Το δικαστήριο ορίζει τους πραγματογνώμονες από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, αν όμως δεν υπάρχει κατάλογος ή αν το δικαστήριο το κρίνει σκόπιμο, διορίζει τα πρόσωπα που κρίνει κατάλληλα για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 373

Δεν μπορούν να εγγράφουν στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, ούτε να διοριστούν πραγματογνώμονες

- 1) όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα ή πλημμέλημα και στερήθηκαν τα πολιτικά τους δικαιώματα κατά τα άρθρα 59 έως 63 του ποινικού κώδικα, καθώς και όσοι παραπέμφθηκαν με βούλευμα για τέτοιες πράξεις,
- 2) όσοι στερήθηκαν την άδεια να ασκούν το επάγγελμά τους για όσο καιρό διαρκεί αυτή η στέρηση,

<p>Άρθρο 373</p> <p>Δεν μπορούν να εγγραφούν στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, ούτε να διοριστούν πραγματογνώμονες,</p> <p>1) όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα ή πλημμέλημα και στερήθηκαν τα πολιτικά τους δικαιώματα κατά τα άρθρα 59 έως 63 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και όσοι παραπέμθηκαν με βούλευμα για τέτοιες πράξεις,</p> <p>2) όσοι στερήθηκαν την άδεια να ασκούν το επάγγελμά τους για όσο καιρό διαρκεί αυτή η στέρηση,</p> <p>3) όσοι έχουν στερηθεί το δικαίωμα να διαθέτουν ελεύθερα την περιουσία τους,</p> <p>4) Οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων.</p>	<p>3) όσοι έχουν στερηθεί το δικαίωμα να διαθέτουν ελεύθερα την περιουσία τους,</p> <p>4) Οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων.</p>
<p>Άρθρο 374</p> <p>Οσοι είναι γραμμένοι στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, καθώς και όσοι ασκούν νόμιμα ένα επάγγελμα στον κύκλο του οποίου περιλαμβάνεται το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, οφείλουν να εκτελέσουν τα καθήκοντα που τους αναθέτει η απόφαση, όσοι δεν ανήκουν σ' αυτές τις κατηγορίες μπορούν να αποποιηθούν το διορισμό τους, εφόσον δεν δήλωσαν πως τον δέχονται ή δεν έδωσαν το νόμιμο όρκο.</p>	<p>Άρθρο 374</p> <p>Όσοι είναι γραμμένοι στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, καθώς και όσοι ασκούν νόμιμα ένα επάγγελμα στον κύκλο του οποίου περιλαμβάνεται το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, οφείλουν να εκτελέσουν τα καθήκοντα που τους αναθέτει η απόφαση. Όσοι δεν ανήκουν σ' αυτές τις κατηγορίες μπορούν να αποποιηθούν το διορισμό τους, εφόσον δεν δήλωσαν πως τον δέχονται ή δεν έδωσαν το νόμιμο όρκο.</p>
<p>Άρθρο 375</p> <p>Οσοι είναι γραμμένοι στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, καθώς και όσοι ασκούν νόμιμα ένα επάγγελμα στον κύκλο του οποίου περιλαμβάνεται το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, οφείλουν να εκτελέσουν τα καθήκοντα που τους αναθέτει η απόφαση. Όσοι δεν ανήκουν σ' αυτές τις κατηγορίες μπορούν να αποποιηθούν το διορισμό τους, εφόσον δεν δήλωσαν πως τον δέχονται ή δεν έδωσαν το νόμιμο όρκο.</p>	<p>Άρθρο 375</p> <p>Αντίγραφο της απόφασης που διορίζει ή αντικαθιστά πραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.</p>
<p>Άρθρο 375</p> <p>Αντίγραφο της απόφασης (που διατάζει το διορισμό και εκείνης) που διορίζει ή αντικαθιστά παραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.</p> <p>*** Οι λέξεις "που διατάζει το διορισμό και εκείνης" ΔΙΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Άρθρο 376</p> <p>Οι πραγματογνώμονες μπορούν να ζητήσουν οι ίδιοι να εξαιρεθούν, ή να εξαιρεθούν από διάδικο</p> <p>1) αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους του άρθρου 52 παρ. 1 εδ. α' έως γ' και στ',</p> <p>2) αν είναι δημόσιοι υπάλληλοι και η προϊσταμένη τους αρχή τους απαγόρευσε εγγράφως να ενεργήσουν την πραγματογνωμοσύνη για λόγους που αφορούν της υπηρεσία τους.</p>

<p>Άρθρο 376</p> <p>Οι πραγματογνώμονες μπορούν να ζητήσουν οι ίδιοι να εξαιρεθούν, ή να εξαιρεθούν από διάδικο</p> <p>1) αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους του άρθρου 52 παραγρ. 1 εδ. α΄ έως γ΄ και στ΄ 2) αν είναι δημόσιοι υπάλληλοι και η προισταμένη τους αρχή τους απαγόρευσε εγγράφως να ενεργήσουν την πραγματογνωμοσύνη για λόγους που αφορούν την υπηρεσία τους,</p> <p>3) αν συντρέχει άλλος σπουδαίος λόγος.</p>	<p>3) αν συντρέχει άλλος σπουδαίος λόγος.</p> <p>Άρθρο 377</p> <p>1. Την εξαίρεση την προτείνει ο πραγματογνώμονας ή ένας από τους διαδίκους με γραπτή αίτηση που υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσα σε πέντε ημέρες αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση που διορίζει τους πραγματογνώμονες. Αργότερα η αίτηση για εξαίρεση είναι απαράδεκτη, εκτός αν ο λόγος της εξαίρεσης προέκυψε κατόπιν.</p> <p>2. Η αίτηση για εξαίρεση μπορεί να γίνει και με δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου ή στον εντεταλμένο δικαστή που διορίζει τους πραγματογνώμονες.</p> <p>3. Η αίτηση για εξαίρεση πρέπει να περιέχει τους λόγους της εξαίρεσης, αλλιώς είναι απαράδεκτη.</p>
<p>Άρθρο 377</p> <p>1. Την εξαίρεση την προτείνει ο πραγματογνώμονας ή ένας από τους διαδίκους με γραπτή αίτηση που υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσα σε πέντε ημέρες αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση που διορίζει τους πραγματογνώμονες. Αργότερα η αίτηση για εξαίρεση είναι απαράδεκτη, εκτός αν ο λόγος της εξαίρεσης προέκυψε κατόπιν.</p> <p>2. Η αίτηση για εξαίρεση μπορεί να γίνει και με δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου ή στον εντεταλμένο δικαστή που διορίζει με την ίδια απόφαση άλλον πραγματογνώμονα για να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.</p>	<p>Άρθρο 378</p> <p>1. Η αίτηση για εξαίρεση εισάγεται για να συζητηθεί στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες και δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.. Οταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.</p> <p>2. Αν η εξαίρεση γίνει δεκτή, το δικαστήριο ή ο εντεταλμένος δικαστής διορίζει με την ίδια απόφαση άλλον πραγματογνώμονα για να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.</p>
<p>Άρθρο 378</p> <p>1. Η αίτηση για εξαίρεση εισάγεται για να συζητηθεί στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες και δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.. Οταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.</p> <p>2. Αν η εξαίρεση γίνει δεκτή, το δικαστήριο ή ο εντεταλμένος δικαστής διορίζει με την ίδια απόφαση άλλον πραγματογνώμονα για να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.</p>	<p>Άρθρο 379</p> <p>1. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση δίνει στους πραγματογνώμονες τις αναγκαίες οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους και ορίζει ιδίως</p> <p>α) αν κρίνει αναγκαίο να παραστούν σε διαδικαστικές πράξεις και σε ποιές,</p> <p>β) αν η πραγματογνωμοσύνη θα ενεργηθεί ενώπιον του ή από μόνους τους</p>

να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.	πραγματογνώμονες.
Άρθρο 379	2. Τις εξουσίες της παραγράφου 1 έχει και το δικαστήριο που ύστερα από αίτηση ή παραγγελία ενεργεί διαδικαστικές πράξεις που αναφέρονται στην πραγματογνωμοσύνη ή ο εντεταλμένος δικαστής, εφόσον δεν όρισε διαφορετικά το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση.
1. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση δίνει στους πραγματογνώμονες τις αναγκαίες οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους και ορίζει ιδίως	α) αν κρίνει αναγκαίο να παραστούν σε διαδικαστικές πράξεις και σε ποιές,
β) αν η πραγματογνωμοσύνη θα ενεργηθεί ενώπιον του ή από μόνους τους πραγματογνώμονες.	2. Τις εξουσίες της παραγράφου 1 έχει και το δικαστήριο που ύστερα από αίτηση ή παραγγελία ενεργεί διαδικαστικές πράξεις που αναφέρονται στην πραγματογνωμοσύνη ή ο εντεταλμένος δικαστής, εφόσον δεν όρισε διαφορετικά το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση.
Άρθρο 380	1. Οι πραγματογνώμονες μπορούν να λάβουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας που είναι χρήσιμα για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης.
1. Οι πραγματογνώμονες μπορούν να λάβουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας που είναι χρήσιμα για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης.	2. Το δικαστήριο του άρθρου 379 ή ο δικαστής μπορούν να επιτρέψουν στους πραγματογνώμονες να ζητήσουν, πριν συντάξουν τη γνωμοδότησή τους, διευκρινίσεις από τους διαδίκους, ή πληροφορίες από τρίτους, ή να καταρτίσουν σχέδια ή ιχνογραφήματα, να πάρουν φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να κάνουν επιτόπια εφαρμογή τίτλων ή τεχνικές ενέργειες ή να εξετάσουν έγγραφα ή βιβλία εμπόρων ή επαγγελματιών.
Άρθρο 381	Τις αποφάσεις των άρθρων 379 και 380 παρ. 2 λαμβάνει το δικαστήριο ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή των πραγματογνωμόνων ή και αυτεπαγγέλτων, χωρίς να κλητευθούν προηγουμένως οι διάδικοι ή οι πραγματογνώμονες.
Τις αποφάσεις των άρθρων 379 και 380 παρ. 2 τις λαμβάνει το δικαστήριο ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή των πραγματογνωμόνων ή και αυτεπαγγέλτων, χωρίς να κλητευθούν προηγουμένως οι διάδικοι ή οι πραγματογνώμονες.	1. Αν το δικαστήριο διέταξε να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια ορισμένων διαδικαστικών πράξεων, τους κοινοποιείται πριν από τρείς ημέρες κλήση για να παραστούν σ' αυτές. 2. Οι πραγματογνώμονες, όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις, έχουν δικαίωμα με την άδεια εκείνου που διευθύνει τη συζήτηση να υποβάλουν ερωτήσεις στους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους και τους μάρτυρες και να ζητούν να διαβαστούν έγγραφα.

<p>Άρθρο 382</p> <p>1. Αν το δικαστήριο διέταξε να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια ορισμένων διαδικαστικών πράξεων, τους κοινοποιείται πριν από τρείς ημέρες κλήση για να παραστούν σ' αυτές.</p> <p>2. Οι πραγματογνώμονες όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις, έχουν δικαίωμα με την άδεια εκείνου που διευθύνει τη Συζήτηση να υποβάλουν ερωτήσεις στους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους και τους μάρτυρες και να ζητούν να διαβαστούν έγγραφα.</p>	<p>Άρθρο 383</p> <p>1. Αν διατάχθηκε έγγραφη γνωμοδότηση, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να την υποβάλουν οι πραγματογνώμονες. Ο δικαστής ή στα πολυμελή δικαστήριο ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορούν, αν το ζητήσουν οι πραγματογνώμονες, χωρίς την προηγούμενη κλήτευση των διαδίκων, να παρατείνουν την προθεσμία, άν κρίνουν ότι δεν είναι αρκετή για να καταρτίσει η γνωμοδότηση.</p> <p>2. Αν υπάρχουν περισσότεροι πραγματογνώμονες, ενεργούν όλες τις πράξεις που χρειάζονται για την πραγματογνωμοσύνη και καταρτίζουν τη γραπτή τους γνωμοδότηση από κοινού. Για το σκοπό αυτόν συνέρχονται, όταν τους καλεί οποιοσδήποτε από αυτούς.</p> <p>3. Η έγγραφη γνωμοδότηση πρέπει να αναφέρει τις ενέργειες των πραγματογνωμόνων και την γνώμη καθενός αιτιολογημένη, και να υπογράφεται από αυτούς. Αν κάποιος ή κάποιοι από τους πραγματογνώμονες δεν παρουσιάζονται όταν γίνεται η πραγματογνωμοσύνη ή αρνούνται να υπογράψουν την έγγραφη γνωμοδότηση, αυτό σημειώνεται στη γνωμοδότηση.</p> <p>4. Η έγγραφη γνωμοδότηση κατατίθεται από τους πραγματογνώμονες ή από εκείνον που εξουσιοδότησαν γι' αυτό στη γραμματεία του δικαστηρίου που τους διόρισε και συντάσσεται σχετική έκθεση. Αν η γνωμοδότηση κατατέθηκε στη γραμματεία του δικαστηρίου που ενεργεί ύστερα από αίτηση ή παραγγελία του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο εντεταλμένος δικαστής, η έκθεση στέλνεται αμέσως στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p>
<p>Άρθρο 383</p> <p>1. Αν διατάχθηκε έγγραφη γνωμοδότηση, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να την υποβάλουν οι πραγματογνώμονες. Ο δικαστής ή στα πολυμελή δικαστήριο ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορούν, αν το ζητήσουν οι πραγματογνώμονες, χωρίς την προηγούμενη κλήτευση των διαδίκων, να παρατείνουν την προθεσμία, άν κρίνουν ότι δεν είναι αρκετή για να καταρτίσει η γνωμοδότηση.</p> <p>2. Αν υπάρχουν περισσότεροι πραγματογνώμονες, ενεργούν όλες τις πράξεις που χρειάζονται για την πραγματογνωμοσύνη και καταρτίζουν τη γραπτή τους γνωμοδότηση από κοινού. Για το σκοπό αυτόν συνέρχονται, όταν τους καλεί οποιοσδήποτε από αυτούς.</p> <p>3. Η έγγραφη γνωμοδότηση πρέπει να αναφέρει τις ενέργειες των πραγματογνωμόνων και την γνώμη καθενός αιτιολογημένη, και να υπογράφεται από αυτούς. Αν κάποιος ή κάποιοι από τους πραγματογνώμονες δεν παρουσιάζονται όταν γίνεται η πραγματογνωμοσύνη ή αρνούνται να υπογράψουν την έγγραφη γνωμοδότηση, αυτό σημειώνεται στη γνωμοδότηση.</p> <p>4. Η έγγραφη γνωμοδότηση κατατίθεται από τους πραγματογνώμονες ή από εκείνον που εξουσιοδότησαν γι' αυτό στη γραμματεία του δικαστηρίου που τους διόρισε και συντάσσεται σχετική έκθεση. Αν η γνωμοδότηση κατατέθηκε στη γραμματεία του δικαστηρίου που ενεργεί ύστερα από αίτηση ή παραγγελία του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο εντεταλμένος δικαστής, η έκθεση στέλνεται αμέσως στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p>	<p>Άρθρο 384</p> <p>Το δικαστήριο ή ο δικαστής του άρθρου 379 μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν τη γνωμοδότησή τους, να διατάξουν να δοθούν γι' αυτήν διευκρινίσεις ή άλλες πληροφορίες, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 382 και 383.</p>

<p>έκθεση στέλνεται αμέσως στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p> <p>Άρθρο 384</p> <p>Το δικαστήριο ή ο δικαστής του άρθρου 379 μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν την γνωμοδότησή τους, να διατάξουν να δοθούν γι' αυτήν διευκρινίσεις ή άλλες πληροφορίες, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 382 και 383.</p>	<p>Άρθρο 385</p> <p>1. Πριν από κάθε ενέργεια οι πραγματογνώμονες ορκίζονται σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 408, ότι θα εκτελέσουν ευσυνειδήτως τα καθήκοντά τους.</p> <p>2. Η όρκιση των πραγματογνωμόνων γίνεται ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση ή του δικαστηρίου ή του δικαστή που ορίζεται από το πρώτο, και συντάσσεται έκθεση γι' αυτήν.</p> <p>Άρθρο 386</p> <p>1. Πριν από κάθε ενέργεια οι πραγματογνώμονες ορκίζονται σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 408, ότι θα εκτελέσουν ευσυνειδήτως τα καθήκοντά τους.</p> <p>2. Η όρκιση των πραγματογνωμόνων γίνεται ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση ή του δικαστηρίου ή του δικαστή που ορίζεται από το πρώτο, και συντάσσεται έκθεση γι' αυτήν.</p> <p>Άρθρο 387</p> <p>Αν ο διορισμένος πραγματογνώμονας οφείλει να εκτελέσει τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν και αρνηθεί αδικαιολόγητα ή παραλείψει οποτεδήποτε να τα εκτελέσει, εκτός από την υποχρέωσή του για Αποζημίωση, καταδικάζεται χωρίς κλήτευση ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, από το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση ή το δικαστήριο ή το δικαστή που τον διόρισε, στα Δικαστικά έξοδα με τα οποία ο διάδικος που έκανε την αίτηση επιβαρύνεται εξαιτίας της αποχής ή της άρνησης του πραγματογνώμονα. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει αυτεπαγγέλτως και χρηματική ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 205.</p> <p>Άρθρο 388</p> <p>Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τη γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων.</p> <p>Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση, άν κρίνει πως υπάρχει λόγος, μπορεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει νέα πραγματογνωμοσύνη ή την επανάληψη ή τη συμπλήρωση της πραγματογνωμοσύνης από τους ίδιους ή άλλους πραγματογνώμονες.</p>
<p>Άρθρο 387</p>	

<p>Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τη γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων.</p>	<p>Άρθρο 389</p>
<p>Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση, αν κρίνει πως υπάρχει λόγος, μπορεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει νεά πραγματογνωμοσύνη ή την επανάληψη ή τη συμπλήρωση της πραγματογνωμοσύνης από τους ίδιους ή άλλους πραγματογνώμονες.</p>	<p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>
<p>Άρθρο 389</p>	
<p>Η υπόθεση δεν μπορεί να συζητηθεί ενώπιον του δικαστηρίου που τη δικάζει πριν περάσουν πέντε ημέρες από την ημέρα που οι πραγματογνώμονες κατέθεσαν σ' αυτό την έκθεσή τους. Στην περίπτωση του άρθρου 370 παρ. 2 η προθεσμία αυτή αρχίζει αφότου η γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση λάβει την έκθεση των πραγματογνωμόνων.</p>	<p>Άρθρο 390</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>	<p>Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τις γνωμοδοτήσεις προσώπων που έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης σε ζητήματα που αφορούν εκκρεμή δίκη, οι οποίες συντάχθηκαν ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου και προσάγονται από αυτόν.</p>
<p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Άρθρο 391</p>
<p>Άρθρο 390</p>	<p>1. Αν το δικαστήριο διορίζει πραγματογνώμονες, κάθε διάδικος μπορεί να διορίσει από ένα τεχνικό σύμβουλο που έχει την ικανότητα να διοριστεί πραγματογνώμονας. 2. Ο τεχνικός σύμβουλος που διορίζεται από τους διαδίκους δεν είναι υποχρεωμένος να αποδειχτεί το διορισμό και η αμοιβή του πληρώνεται από το διάδικο που τον διόρισε.</p>
<p>Άρθρο 391</p>	<p>Άρθρο 392</p>
	<p>1. Ο διορισμός των τεχνικών συμβούλων</p>

<p>1. Αν το δικαστήριο διορίζει πραγματογνώμονες, κάθε διάδικος μπορεί να διορίσει από έναν τεχνικό σύμβουλο που έχει την ικανότητα να διοριστεί πραγματογνώμονας.</p> <p>2. Ο τεχνικός σύμβουλος που διορίζεται από τους διαδίκους δεν είναι υποχρεωμένος να αποδεχτεί το διορισμό και η αμοιβή του πληρώνεται από το διάδικο που τον διόρισε.</p> <p>Άρθρο 392</p> <p>1. Ο διορισμός των τεχνικών συμβούλων γίνεται εγγράφως ή προφορικώς με δήλωση, είτε ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση, είτε ενώπιον της γραμματείας του δικαστηρίου και συντάσσεται έκθεση.</p> <p>2. Οι τεχνικοί σύμβουλοι των διαδίκων βοηθούν με τις τεχνικές γνώσεις τους, μπορούν να παρίστανται σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις όπου παρίστανται οι πραγματογνώμονες, και έχουν τις εξουσίες των άρθρων 380 παρ. 1 και 382 παρ. 2.</p> <p>3. Οι Τεχνικοί Σύμβουλοι των διαδίκων μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν τη γνωμοδότησή τους και πριν συζητηθεί η υπόθεση, να αναπτύξουν τις γνώμες τους για την γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου ή να τις υποβάλλουν εγγράφως, καθώς και να υποβάλουν ερωτήσεις και στους πραγματογνώμονες.</p> <p>ΤΙΤΛΟΣ V ΜΑΡΤΥΡΕΣ</p> <p>Άρθρο 393</p> <p>1. Συμβάσεις και συλλογικές πράξεις δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες εφόσον η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.</p> <p>2. Δεν επιτρέπεται η Απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου.</p> <p>3. Η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη.</p>	<p>γίνεται εγγράφως ή προφορικώς με δήλωση, είτε ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση, είτε ενώπιον της γραμματείας του δικαστηρίου και συντάσσεται έκθεση.</p> <p>2. Οι τεχνικοί σύμβουλοι των διαδίκων βοηθούν με τις τεχνικές γνώσεις τους, μπορούν να παρίστανται σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις όπου παρίστανται οι πραγματογνώμονες, και έχουν τις εξουσίες των άρθρων 380 παρ. 1 και 382 παρ. 2.</p> <p>3. Οι τεχνικοί σύμβουλοι των διαδίκων μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν τη γνωμοδότησή τους και πριν συζητηθεί η υπόθεση, να αναπτύξουν τις γνώμες τους για την γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου ή να τις υποβάλλουν εγγράφως, καθώς και να υποβάλουν ερωτήσεις και στους πραγματογνώμονες.</p> <p>Τίτλος V Μάρτυρες</p> <p>Άρθρο 393</p> <p>1. Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες συμβάσεις ή συλλογικές πράξεις, καθώς και πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως όταν η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, έστω και αν δεν είναι αντίθετα προς το περιεχόμενο του εγγράφου.</p> <p>2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου.</p> <p>3. Η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη.</p> <p>Άρθρο 394</p>
--	---

<p>δικαιοπραξίας είναι μικρότερη από τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.»</p> <p>*** Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 38 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>3. Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως έστω και αν δεν είναι αντίθετα προς το περιεχόμενο του εγγράφου.</p>	<p>1. Εξαιρετικά επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες:</p> <ul style="list-style-type: none">α) αν υπάρχει αρχή έγγραφης απόδειξης που πηγάζει από έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη,β) αν υπήρχε φυσική ή ηθική αδυναμία να αποκτηθεί έγγραφο,γ) αν αποδεικνύεται ότι το έγγραφο που είχε συνταχθεί χάθηκε τυχαία, καιδ) αν από την φύση της δικαιοπραξίας ή τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε, και ιδίως αν πρόκειται για εμπορικές συναλλαγές, δικαιολογείται η απόδειξη με μάρτυρες.
<p>Άρθρο 394</p> <p>1. Η Απόδειξη με μάρτυρες επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση</p> <ul style="list-style-type: none">α) αν υπάρχει αρχή έγγραφης Απόδειξης που πηγάζει από έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη,β) αν υπήρχε φυσική ή ηθική αδυναμία να αποκτηθεί έγγραφο,γ) αν αποδεικνύεται ότι το έγγραφο που είχε συνταχθεί χάθηκε τυχαία,δ) αν από τη φύση της δικαιοπραξίας ή τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε, και ιδίως αν πρόκειται για εμπορικές συναλλαγές δικαιολογείται η Απόδειξη με μάρτυρες. <p>2. Οταν ο νόμος ή τα μέρη ορίζουν ότι για τη δικαιοπραξία χρειάζεται έγγραφο, είτε ως συστατικός είτε ως αποδεικτικός τύπος, η Απόδειξη της δικαιοπραξίας με μάρτυρες επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση της παραγράφου 1 εδαφ.γ`.</p>	<p>Άρθρο 395</p> <p>Οταν η απόδειξη με μάρτυρες αποκλείεται, δεν επιτρέπεται ούτε και η απόδειξη με δικαστικά τεκμήρια.</p>
<p>Άρθρο 395</p> <p>Οταν η Απόδειξη με μάρτυρες αποκλείεται, δεν επιτρέπεται ούτε και η Απόδειξη με δικαστικά τεκμήρια.</p>	<p>Άρθρο 396</p> <p>Με την επιφύλαξη των άρθρων 237 και 238, το δικαστήριο οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κριθεί απαραίτητο λόγω διαφορετικών συμφερόντων.</p>
<p>Άρθρο 396</p> <p>Οπου ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά η Απόδειξη με μάρτυρες διεξάγεται έπειτα από</p>	

έκδοση πράξης, η οποία εκτός από τα αναφερόμενα στο άρθρο 341 παρ. 2 πρέπει να ορίζει και τον αριθμό των μαρτύρων που μπορεί να εξετάσει ο κάθε διάδικος. "Ο αριθμός των μαρτύρων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο για κάθε πλευρά. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς στην απόφασή του, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει τρεις μάρτυρες για κάθε πλευρά. Στις περιπτώσεις ομοδικίας μπορεί να ορίζεται ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο".

***Τα εδάφια β' και γ' αντικαταστάθηκαν ως άνω με την παρ.10 του άρθρου 8 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88)

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 41 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ (από 16.9.2001) με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 397

Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001

Άρθρο 397

1. Ο διάδικος που διεξάγει Απόδειξη με μάρτυρες οφείλει είκοσι τέσσερις ώρες πριν από την ημέρα που ορίστηκε για την εξέταση των μαρτύρων να γνωστοποιήσει στον αντίδικο τα ονόματα των μαρτύρων που θα εξεταστούν. Η γνωστοποίηση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία του άρθρου 118, καθώς και το όνομα, το επώνυμο το επάγγελμα, την κατοικία και την ακριβή διεύθυνση των μαρτύρων.

2. Αφού αρχίσει η εξέταση των μαρτύρων, κανένας από τους διαδίκους δεν μπορεί να γνωστοποιήσει μάρτυρες.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 398

<p style="text-align: center;">Άρθρο 398</p> <p>(1. Οι διάδικοι κλητεύουν τους μάρτυρες τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την εξέτασή τους ημέρα. Η κλήση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που ορίζει το άρθρο 118, καθώς και το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου θα εξεταστεί ο μάρτυρας, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα εξεταστεί). *** ΠΡΟΣΟΧΗ Η παράγραφος 1 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. ** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002. 2. Οποιος καλείται να εξεταστεί ως μάρτυρας οφείλει να προσέλθει και να καταθέσει για τα πραγματικά γεγονότα που γνωρίζει. 3. Αν εκείνος που κλητεύθηκε να εξεταστεί μάρτυρας δεν προσέλθει αδικαιολόγητα, το δικαστήριο ή ο δικαστής με απόφασή του που καταχωρίζεται στα Πρακτικά ή στην έκθεση των καταδικάζουν να πληρώσει τα έξοδα που προξενήθηκαν από την απουσία του και μπορεί να τον καταδικάσουν και σε χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 205. Αν η απουσία του μάρτυρα πιθανολογείται ως δικαιολογημένη, το ίδιο δικαστήριο ή ο ίδιος δικαστής μπορούν να ανακαλέσουν την απόφαση αυτή, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας μέσα σε είκοσι ημέρες αφότου του επιδόθηκε η απόφαση.</p>	<p>1. Όποιος καλείται να εξεταστεί ως μάρτυρας οφείλει να προσέλθει και να καταθέσει για τα πραγματικά γεγονότα που γνωρίζει. 2. Αν εκείνος που κλητεύτηκε να εξεταστεί μάρτυρας δεν προσέλθει αδικαιολόγητα, το δικαστήριο ή ο δικαστής με απόφασή του που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση των καταδικάζουν να πληρώσει τα έξοδα που προξενήθηκαν από την απουσία του και μπορεί να τον καταδικάσουν και σε χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 205. Αν η απουσία του μάρτυρα πιθανολογείται ως δικαιολογημένη, το ίδιο δικαστήριο ή ο ίδιος δικαστής μπορούν να ανακαλέσουν την απόφαση αυτή, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας μέσα σε είκοσι ημέρες αφότου του επιδόθηκε η απόφαση.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 399</p> <p>Δεν εξετάζονται ως μάρτυρες</p> <p>1) οι κληρικοί για όσα έμαθαν κατά την εξομολόγηση, 2) πρόσωπα τα οποία όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί δεν είχαν το αισθητήριο για να το αντιληφθούν ή δεν έχουν ικανότητα να ανακοινώσουν αυτό που αντιλήφθηκαν, "3) πρόσωπα που, όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί, βρίσκονταν σε κατάσταση ψυχικής ή</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 399</p> <p>Δεν εξετάζονται ως μάρτυρες</p> <p>1) οι κληρικοί για όσα έμαθαν κατά την εξομολόγηση, 2) πρόσωπα τα οποία όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί δεν είχαν το αισθητήριο για να το αντιληφθούν ή δεν έχουν ικανότητα να ανακοινώσουν αυτό που αντιλήφθηκαν, 3) πρόσωπα που, όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί, βρίσκονται σε κατάσταση ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της κρίσης και της βιοληστής τους ή που βρίσκονται σε μια τέτοια κατάσταση, όταν πρόκειται να εξετασθούν.</p>

διανοητικής διαταραχής που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της κρίσης και της βούλησης τους ή που βρίσκονται σε μία τέτοια κατάσταση, όταν πρόκειται να εξετασθούν".

*** Η περ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 34 N.2447/1996 (A 278).

Άρθρο 400

Δεν εξετάζονται, όταν κληθούν ως μάρτυρες, 1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και οι σύμβουλοι των διαδίκων, για τα πραγματικά γεγονότα που τους εμπιστεύτηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύθηκε και εκείνος τον οποίο αφορά το απόρρητο, 2) δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί εν ενεργεία ή όχι, για πραγματικά γεγονότα για τα οποία υπάρχει καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός επιτρέψει να εξεταστούν, 3) πρόσωπα που μπορεί να έχουν συμφέρον από τη δίκη.

Άρθρο 401

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες

- 1) οι κληρικοί, δικηγόροι συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- 2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή νιοθεσίας έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγενείας με όλους τους διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.

1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και οι σύμβουλοι των διαδίκων, για τα πραγματικά γεγονότα που τους εμπιστεύτηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύτηκε και εκείνος τον οποίο αφορά το απόρρητο,

2) δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί εν ενεργεία ή όχι, για πραγματικά γεγονότα για τα οποία υπάρχει καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός επιτρέψει να εξεταστούν.

Άρθρο 401

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες

- 1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- 2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή νιοθεσίας έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγενείας με όλους τους διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.

Άρθρο 402

Ο μάρτυρας δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει

- 1) περιστατικά που μπορούν να δικαιολογήσουν τη δίωξη για αξιόποινη πράξη είτε του ίδιου είτε κάποιου προσώπου που συνδέεται μαζί του κατά το άρθρο 401 αριθ. 2, ή που θίγουν την τιμή του ή την τιμή των προσώπων αυτών,
- 2) περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό απόρρητο.

Άρθρο 402	Άρθρο 403
<p>Ο μάρτυρας δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει</p> <p>1) περιστατικά που μπορούν να δικαιολογήσουν τη δίωξη για αξιόποινη πράξη είτε του ίδιου, είτε κάποιου προσώπου που συνδέεται μαζί του κατά το άρθρο 401 αριθ. 2, ή που θίγουν την τιμή του ή την τιμή των προσώπων αυτών,</p> <p>2) περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό απόρρητο.</p> <p>Άρθρο 403</p> <p>1. Στην περίπτωση του άρθρου 399 η απαγόρευση να εξεταστεί ο μάρτυρας λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή αφού το ζητήσει κάποιος από τους διαδίκους.</p> <p>2. Ο διάδικος οφείλει να προτείνει το λόγο της μη εξέτασης του μάρτυρα κατά το άρθρο 400 πριν ορκιστεί.</p> <p>3. Ο μάρτυρας οφείλει να προτείνει το λόγο του άρθρου 401 για τον οποίο έχει δικαίωμα να αρνηθεί να μαρτυρήσει, καθώς και το λόγο του άρθρου 402 για τον οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει.</p> <p>4. Το δικαστήριο ή ο δικαστής ενώπιον του οποίου διεξάγεται η μαρτυρική Απόδειξη αποφασίζουν για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 και αρκεί γι' αυτό η Πιθανολόγηση.</p> <p>(5. Οταν περατωθεί η εξέταση του μάρτυρα, ο λόγος του άρθρου 400 για τη μη εξέτασή του μπορεί να προταθεί μόνο κατά τη μετ' Απόδειξη Συζήτηση εφόσον αποδεικνύεται εγγράφως).</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Η παράγραφος 5 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001,ΦΕΚ Α 203,ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>1. Στην περίπτωση του άρθρου 399, η απαγόρευση να εξεταστεί ο μάρτυρας λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή αφού το ζητήσει κάποιος από τους διαδίκους.</p> <p>2. Ο διάδικος οφείλει να προτείνει το λόγο της μη εξέτασης του μάρτυρα κατά το άρθρο 400 πριν ορκιστεί.</p> <p>3. Ο μάρτυρας οφείλει να προτείνει το λόγο του άρθρου 401 για τον οποίο έχει δικαίωμα να αρνηθεί να μαρτυρήσει, καθώς και το λόγο του άρθρου 402 για τον οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει.</p> <p>4. Το δικαστήριο ή ο δικαστής ενώπιον του οποίου διεξάγεται η μαρτυρική Απόδειξη αποφασίζουν για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 και αρκεί για αυτό η πιθανολόγηση.</p> <p>Άρθρο 404</p> <p>Μάρτυρας που εμφανίζεται και αρνείται να καταθέσει, άν και υποχρεούται, μπορεί να καταδικαστεί από το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου διεξάγεται η απόδειξη, σε χρηματική ποινή κατά το άρθρο 205.</p> <p>Άρθρο 405</p> <p>Av επιβάλλεται για ειδικούς λόγους να</p>

<p>Άρθρο 404</p> <p>Μάρτυρας που εμφανίζεται και αρνείται να καταθέσει αν και υποχρεούται, μπορεί να καταδικαστεί από το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου διεξάγεται η Απόδειξη, σε χρηματική ποινή κατά το άρθρο 205.</p>	<p>εξεταστούν ως μάρτυρες πρόσωπα που δεν συμπλήρωσαν το δέκατο τέταρτο έτους της ηλικίας τους ή που έχασαν τα πολιτικά τους δικαιώματα επειδή έχουν καταδικαστεί, τα πρόσωπα αυτά εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν.</p>
<p>Άρθρο 405</p> <p>Αν επιβάλλεται για ειδικούς λόγους να εξεταστούν ως μάρτυρες πρόσωπα που δεν συμπλήρωσαν το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας τους ή που έχασαν τα πολιτικά τους δικαιώματα επειδή έχουν καταδικαστεί, τα πρόσωπα αυτά εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν.</p>	<p>Υπουργοί, αρχιερείς, πρεσβευτές και άλλοι διπλωματικοί υπάλληλοι ξένου κράτους επιφορτισμένοι με διπλωματική αποστολή εξετάζονται στην κατοικία τους, εκτός αν προτιμούν να προσέλθουν στο δικαστήριο. Στην κατοικία τους εξετάζονται επίσης και οι μάρτυρες που εμποδίζονται από αρρώστια ή γεράματα να εμφανιστούν.</p>
<p>Άρθρο 406</p> <p>("1. Στην περίπτωση του άρθρου 341 η εξέταση των μαρτύρων γίνεται ενώπιον του δικαστηρίου, το οποίο με την απόφαση για τις αποδείξεις ορίζει την ημέρα και την ώρα της εξέτασης. Αν η εξέταση απαιτεί πολύ χρόνο, ιδίως αν δεν μπορεί να περατωθεί σε μια συνεδρίαση, και το δικαστήριο διέταξε να διεξαχθεί από εισηγητή ή από εντεταλμένο δικαστή ή πρόξενο, αυτός ορίζει τόπο και χρόνο για την εξέταση των μαρτύρων, καθώς και τον αριθμό των μαρτύρων που θα εξετασθούν κάθε φορά. Σε περίπτωση αναβολής ο δικαστής οφείλει να ορίσει, μέσα στην προθεσμία που έχει ταχθεί, ημέρα και ώρα για την εξέταση των υπόλοιπων μαρτύρων. Αν η κατάθεση του μάρτυρα διακοπεί, η ημερομηνία για τη συνέχισή της ορίζεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα, χωρίς να υπολογίζεται ο χρόνος των δικαστικών διακοπών. Στην περίπτωση αυτή η συνέχιση της εξέτασης μπορεί να γίνει και πέρα από την προθεσμία. Όταν η εξέταση των μαρτύρων γίνεται ενώπιον του ειρηνοδίκη ως εντεταλμένου δικαστή, η παράσταση δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική, αν είναι τοποθετημένοι στην έδρα του ειρηνοδικείου δύο τουλάχιστον</p>	

δικηγόροι".)	
*** Η παρ.1,η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ.11 του άρθρ.8 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88) και στη συνέχεια από την παρ.14 του άρθρου 3 του Ν. 2207/1994 (Α 65) ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.	
*** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001,ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.	
*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Κατά την παρ.30 άρθρου 3 του Ν.2207/1994 (Α 65) " Οι διατάξεις των άρθρων 149, 341 και 406 παρ.1 του Κ.Πολ.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το νόμο αυτόν, εφαρμόζονται και στη διεξαγωγή αποδείξεων που διατάχθηκαν υπό την ισχύ του ν.2145/1993. Διαδικαστικές πράξεις που έγιναν όσο ίσχυε η καταργούμενη ρύθμιση διατηρούν την ισχύ τους. Αποδείξεις για τις οποίες ορίστηκε δικάσιμος σε ρητή ημέρα, αν έχουν ματαιωθεί ή δεν έχουν ακόμη διεξαχθεί, μπορεί να επισπευσθούν από οποιονδήποτε διάδικο μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα σε έξι το πολύ μήνες από την επίσπευση".	<p style="text-align: right;">Άρθρο 407</p> <p>Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας ερωτάται για το όνομα και το επώνυμο, τον τόπο που γεννήθηκε, την ηλικία, την κατοικία και το επάγγελμά του. Επίσης ερωτάται για την τυχόν συγγένειά του με τους διαδίκους και για κάθε άλλο περιστατικό που μπορεί να αποτελέσει λόγο για να μην εξεταστεί, ή να διαφωτίσει για τις σχέσεις του με τους διαδίκους και για την αξιοπιστία του.</p>

Άρθρο 407

Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας ερωτάται για το όνομα και το επώνυμο, τον τόπο που γεννήθηκε, την ηλικία, (τη θρησκεία), την κατοικία και το επάγγελμά του. Επίσης ερωτάται για την τυχόν συγγένειά του με τους διαδίκους και για κάθε άλλο περιστατικό που μπορεί να αποτελέσει λόγο για να μη εξεταστεί, ή να διαφωτίσει για τις

Άρθρο 408

σχέσεις του με τους διαδίκους και για την αξιοπιστία του.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι λέξεις "τη θρησκεία" διαγράφονται από 16.9.2001, με την παρ.7 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 408

"1. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας οφείλει να ορκισθεί. Προς τούτο ερωτάται, αν προτιμά να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.

2. Ο τύπος του χριστιανικού όρκου είναι "Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω ευσυνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε". Αν ο μάρτυρας πιστεύει σε γνωστή θρησκεία ή δόγμα, που ορίζει άλλο τύπο όρκου, δίνει τον όρκο σύμφωνα με αυτόν τον τύπο.

3. Ο πολιτικός όρκος δίνεται ως διαβεβαίωση με τον εξής τύπο "Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου πως θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε"."

*** Οι παρ. 1, 2 και 3 αντικαθίστανται ως άνω (από 16.9.2001), με την παρ.8 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001 Έναρξη ισχύος από 1.1.2002 (Ν.2943/2001,άρθρ.15)

4. Οι κληρικοί κάθε Θρησκεύματος ορκίζονται διαβεβαιώνοντας στην ιεροσύνη τους.

5. Αν ο μάρτυρας δεν έχει χέρια, επαναλαμβάνει τον όρκο που διαβάζει ο δικαστής.

6. Κουφοί, άλαλοι και κωφάλαλοι ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 253.

Άρθρο 409

1. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας οφείλει να ορκισθεί. Προς τούτο ερωτάται, αν πρόκειται να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.

2. Ο τύπος του θρησκευτικού όρκου είναι <<Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω ευσυνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτα>>. Αν ο μάρτυρας πιστεύει σε γνωστή θρησκεία ή δόγμα, που ορίζει ιδιαίτερο τύπο όρκου, δίνει τον όρκο σύμφωνα με αυτόν τον τύπο.

3. Ο πολιτικός όρκος δίνεται ως διαβεβαίωση με τον εξής τύπο «Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου πως θα πω όλη την αλήθεια και μόνον την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψει τίποτε».

4. Οι κληρικοί κάθε Θρησκεύματος ορκίζονται διαβεβαιώνοντας στην ιεροσύνη τους.

5. Αν ο μάρτυρας δεν έχει χέρια, επαναλαμβάνει τον όρκο που διαβάζει ο δικαστής,

6. Κουφοί, άλαλοι και κωφάλαλοι ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 253.

Άρθρο 409

1. Οι μάρτυρες εξετάζονται χωριστά και μόνο αν κριθεί απαραίτητο μπορούν να εξεταστούν σε αντιπαράσταση με άλλους μάρτυρες ή και με τους διαδίκους. Οι μάρτυρες καταθέτουν προφορικά και μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή, να χρησιμοποιούν σημείωμα για να βοηθήσουν τη μνήμη τους.

2. Ο μάρτυρας οφείλει να δηλώσει πώς έμαθε αυτά που καταθέτει, και αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν έχει άμεση αντίληψη, οφείλει να δηλώνει και το

<p>1. Οι μάρτυρες εξετάζονται χωριστά και μόνο αν κριθεί απαραίτητο μπορούν να εξεταστούν σε αντιπαράσταση με άλλους μάρτυρες ή και με τους διαδίκους. Οι μάρτυρες καταθέτουν προφορικά και μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή, να χρησιμοποιούν σημείωμα για να βοηθήσουν τη μνήμη τους.</p> <p>2. Ο μάρτυρας οφείλει να δηλώσει πως έμαθε αυτά που καταθέτει και αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν έχει άμεση αντίληψη οφείλει να δηλώνει και το πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκε όσα καταθέτει.</p> <p>3. (Ο εισηγητής ή ο εντεταλμένος δικαστής) Το δικαστήριο μπορεί να απαγορεύει τις ερωτήσεις των διαδίκων ή των πληρεξουσίων τους προς το μάρτυρα, αν είναι έκδηλα άσκοπες ή έξω από το θέμα, και κηρύσσουν περατωμένη την εξέταση του μάρτυρα, όταν κρίνουν ότι κατέθεσε όλα όσα γνωρίζει για τα αποδεικτέα.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Στην παράγραφο 3 οι λέξεις "Ο εισηγητής ή ο εντεταλμένος δικαστής" αντικαθίστανται με τις λέξεις "Το δικαστήριο" με την παρ.8 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001. Έναρξη ισχύος από 1.1.2002 (N.2943/2001,άρθρ.15)</p>	<p>πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκε όσα καταθέτει.</p> <p>3. Το δικαστήριο μπορεί να απογορεύει τις ερωτήσεις των διαδίκων ή των πληρεξουσίων τους προς το μάρτυρα, αν είναι έκδηλα άσκοπες ή έξω από το θέμα, και κηρύσσει περατωμένη την εξέταση του μάρτυρα όταν κρίνουν ότι κατέθεσε όλα όσα γνωρίζει για τα αποδεικτέα.</p>
<p>Άρθρο 410</p>	<p>Άρθρο 410</p> <p>Οι καταθέσεις μαρτύρων καταχωρίζονται στα Πρακτικά, στα οποία πρέπει να αναφέρονται η όρκιση του μάρτυρα και οι τυχόν ενστάσεις των διαδίκων."</p> <p>*** Το άρθρο 410 αντικαταστάθηκε ως άνω από 16.9.2001, με την παρ.9 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001. Έναρξη ισχύος από 1.1.2002 (N.2943/2002,άρθρ.15)</p>
<p>Άρθρο 411</p>	<p>Άρθρο 411</p> <p>Το δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει να εξεταστεί και πάλι ένας μάρτυρας, αν αυτό χρειάζεται για να συμπληρωθεί, ή να διευκρινιστεί η κατάθεση ή αν το δικαστήριο κρίνει πως ο μάρτυρας αρνήθηκε αδικαιολόγητα να καταθέσει επάνω σε ορισμένο θέμα. Στις περιπτώσεις αυτές ο μάρτυρας δεν ορκίζεται και πάλι.</p> <p>Άρθρο 412</p>

Το δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει να εξεταστεί και πάλι ένας μάρτυρας αν αυτό χρειάζεται για να συμπληρωθεί ή να διευκρινιστεί η κατάθεση ή αν το δικαστήριο κρίνει πως ο μάρτυρας αρνήθηκε αδικαιολόγητα να καταθέσει σε ορισμένο θέμα. Στις περιπτώσεις αυτές ο μάρτυρας δεν ορκίζεται και πάλι.

Άρθρο 412

Κάθε διάδικος μπορεί να παραιτηθεί από την εξέταση ενός μάρτυρα που αυτός γνωστοποίησε, εφόσον δεν άρχισε η εξέτασή του.

*** Το άρθρο 412 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 1.1.2002 με την παρ.1 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001 και Ν.2943/2002,άρθρ.15.

Άρθρο 413

Οι σχετικές διατάξεις με τους μάρτυρες εφαρμόζονται και όταν, για να αποδειχθούν περασμένα πραγματικά γεγονότα, εξετάζονται πρόσωπα που τα αντιλήφθηκαν με βάση τις ειδικές γνώσεις τους.

Άρθρο 414

Αν οι μάρτυρες εξετάστηκαν στο δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση, η Συζήτηση της υπόθεσης αρχίζει αμέσως μετά την εξέταση.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις του άρθρου 414 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

**ΤΙΤΛΟΣ VI
ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ**

Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001

Άρθρο 413

Οι σχετικές διατάξεις με τους μάρτυρες εφαρμόζονται και όταν, για να αποδειχθούν περασμένα πραγματικά γεγονότα, εξετάζονται πρόσωπα που τα αντιλήφθηκαν με βάση τις ειδικές γνώσεις τους.

Άρθρο 414

Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001

**Τίτλος VI
ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ**

Άρθρο 415

1. Το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει έναν ή περισσότερους διαδίκους για την αλήθεια των πραγματικών γεγονότων.
2. Αν ο διάδικος είναι πρόσωπο ανίκανο να παρίστανται στο δικαστήριο, μπορεί κατά την κρίση του δικαστηρίου να εξεταστεί είτε εκείνος που τελεί υπό επιμέλεια, εκτός αν

<p>Άρθρο 415</p> <p>«1. Το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει έναν ή περισσότερους διαδίκους για την αλήθεια των πραγματικών γεγονότων.»</p> <p>*** Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 39 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>2. Αν ο διάδικος είναι πρόσωπο ανίκανο να παρίσταται στο δικαστήριο, μπορεί κατά την κρίση του δικαστηρίου να εξεταστεί είτε εκείνος που τελεί υπό επιμέλεια, εκτός αν δεν έχει συνείδηση των πράξεών του ή αν δεν συμπλήρωσε το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας του, είτε ο νόμιμος αντιπρόσωπός του είτε και οι δύο.</p> <p>3. Αν ο διάδικος είναι νομικό πρόσωπο, μπορεί να εξεταστεί όποιος το εκπροσωπεί στο δικαστήριο ή κάποιο μέλος της διοίκησής του.</p> <p>4. Αν διεξάγει τη δίκη ο σύνδικος πτώχευσης, μπορούν να εξεταστούν είτε ο σύνδικος είτε ο πτωχός είτε και οι δύο.</p>	<p>δεν έχει συνείδηση των πράξεών του ή αν δεν συμπλήρωσε το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας του, είτε ο νόμιμος αντιπρόσωπός του είτε και οι δύο.</p> <p>3. Αν ο διάδικος είναι νομικό πρόσωπο, μπορεί να εξεταστεί όποιος το εκπροσωπεί στο δικαστήριο ή κάποιο άλλο μέλος της διοίκησής του.</p> <p>4. Αν διεξάγει τη δίκη ο σύνδικος πτώχευσης, μπορούν να εξεταστούν είτε ο σύνδικος είτε ο πτωχός είτε και οι δύο.</p>
<p>Άρθρο 416</p> <p>Η εξέταση των διαδίκων διατάσσεται ύστερα από αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ή αυτεπαγγέλτως και διεξάγεται κατά τις διατάξεις για την εξέταση μαρτύρων.</p>	<p>Άρθρο 416</p> <p>Η εξέταση των διαδίκων διατάσσεται ύστερα από αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ή αυτεπαγγέλτως και διεξάγεται κατά τις διατάξεις για την εξέταση μαρτύρων.</p>
<p>Άρθρο 417</p> <p>1. Οι διάδικοι εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να διατάξει να εξεταστεί με όρκο ο διάδικος για όλα ή μερικά από τα αμφισβητούμενα γεγονότα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να καλέσει το διάδικο που εξετάστηκε ήδη χωρίς όρκο να βεβαιώσει με όρκο την κατάθεσή του ολόκληρη ή μέρος της. Ο δικαστής επισημαίνει τη δυνατότητα αυτήν στο διάδικο που εξετάζεται πρίν να αρχίσει η εξέτασή του. Η ένορκη εξέταση δεν επιτρέπεται σχετικά με γεγονότα που αποτελούν για εκείνον που ορκίζεται πράξη αξιόποινη ή ανήθικη.</p> <p>2. Δεν μπορούν να εξεταστούν με όρκο για τό ίδιο γεγονός οι διάδικοι που αντιδικούν.</p>	<p>Άρθρο 417</p> <p>1. Οι διάδικοι εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να διατάξει να εξεταστεί με όρκο ο διάδικος για όλα ή μερικά από τα αμφισβητούμενα γεγονότα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να καλέσει το διάδικο που εξετάστηκε ήδη χωρίς όρκο να βεβαιώσει με όρκο την κατάθεσή του ολόκληρη ή μέρος της. Ο δικαστής επισημαίνει τη δυνατότητα αυτήν στο διάδικο που εξετάζεται πρίν να αρχίσει η εξέτασή του. Η ένορκη εξέταση δεν επιτρέπεται σχετικά με γεγονότα που αποτελούν για εκείνον που ορκίζεται πράξη αξιόποινη ή ανήθικη.</p> <p>2. Δεν μπορούν να εξεταστούν με όρκο για τό ίδιο γεγονός οι διάδικοι που αντιδικούν.</p>
<p>Άρθρο 418</p> <p>Δεν εξετάζονται με όρκο όσοι έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για ψευδορκία ή για ψευδομαρτυρία.</p>	<p>Άρθρο 418</p> <p>Δεν εξετάζονται με όρκο όσοι έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για ψευδορκία ή για ψευδομαρτυρία.</p>
<p>Άρθρο 419</p>	<p>Άρθρο 419</p>

γεγονότα που αποτελούν για εκείνον που ορκίζεται πράξη αξιόποινη ή ανήθικη.

2. Δεν μπορούν να εξεταστούν με όρκο για το ίδιο γεγονός οι διάδικοι που αντιδικούν.

Άρθρο 418

Δεν εξετάζονται με όρκο όσοι έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για ψευδορκία ή για ψευδομαρτυρία.

Άρθρο 419

1. Η μη εμφάνιση κάποιου διαδίκου στη δικάσιμο που ορίστηκε για την εξέτασή του ή η άρνησή του να καταθέσει δεν εμποδίζει να εξεταστεί άλλος διάδικος που εμφανίστηκε.

2. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν εξαναγκαστικά μέτρα για να υποχρεωθεί ο διάδικος να προσέλθει και να εξεταστεί.

Άρθρο 420

Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την κατάθεση των διαδίκων, ένορκη ή χωρίς όρκο, την αδικαιολόγητη μη εμφάνιση του διαδίκου που κλητεύθηκε να εξεταστεί, με όρκο ή χωρίς όρκο, την άρνησή του να καταθέσει ή να απαντήσει στις ερωτήσεις που του υπέβαλαν, καθώς και τη διαφορά ανάμεσα στην ένορκη και τη χωρίς όρκο προηγούμενη κατάθεσή του.

ΤΙΤΛΟΣ VII ΟΡΚΟΣ

Άρθρο 421

1. Κάθε διάδικος μπορεί σε κάθε στάση της

1. Η μη εμφάνιση κάποιου διαδίκου στη δικάσιμο που ορίστηκε για την εξέταση του ή η άρνησή του να καταθέσει δεν εμποδίζει να εξεταστεί άλλος διάδικος που εμφανίστηκε.

2. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν εξαναγκαστικά μέτρα για να υποχρεωθεί ο διάδικος να προσέλθει και να εξεταστεί.

Άρθρο 420

Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την κατάθεση των διαδίκων, ένορκη ή χωρίς όρκο, την αδικαιολόγητη μη εμφάνιση του διαδίκου που κλητεύθηκε να εξεταστεί, με όρκο ή χωρίς όρκο, την άρνησή του να καταθέσει ή να απαντήσει στις ερωτήσεις που του υπέβαλαν, καθώς και τη διαφορά ανάμεσα στην ένορκη και τη χωρίς όρκο προηγούμενη κατάθεσή του.

Καταργήθηκαν τα άρθρα 421-431 με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001 περί όρκου

Τίτλος VII Ένορκες βεβαιώσεις

Άρθρο 421

Οι διάδικοι μπορούν να προσάγουν προαποδεικτικώς ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον αυτές λαμβάνονται ενώπιον του ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου της έδρας του δικαστηρίου ή της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα ή ενώπιον του προξένου της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα κατά τη διαδικασία των επόμενων άρθρων.

δίκης να επάγει όρκο στον αντίδικό του για πραγματικό γεγονός που δεν αποτελεί για εκείνον που ορκίζεται πράξη αξιόποινη ή ανήθικη, το οποίο θα μπορούσε να γνωρίζει από άμεση αντίληψη ο αντίδικος, ο δικαιοπάροχος ή ο αντιπρόσωπός του.

2. Επαγωγή όρκου που γίνεται με την επίκληση και άλλων αποδεικτικών μέσων τεκμαιρεται ότι γίνεται επικουρικά.

3. Το δικαστήριο επιβάλλει τον όρκο μόνο αν δεν υπάρχουν αρκετές άλλες αποδείξεις.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

Άρθρο 422

Η απόφαση που επιβάλλει τον όρκο πρέπει να προσδιορίζει το πραγματικό γεγονός για το οποίο επάγεται ο όρκος, την προθεσμία δήλωσης αποδοχής ή αντεπαγωγής, τον τόπο και το χρόνο που θα δοθεί ο όρκος που επάγεται ή αντεπάγεται και τις συνέπειες που θα έχει η δόση του, αν με αυτή λύνεται η διαφορά. Μπορεί επίσης να ορίζει και τις συνέπειες της μη δόσης του όρκου.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

Άρθρο 423

1. Ο όρκος αρχίζει με τις λέξεις "Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού ότι..."

2. Οι διατάξεις του άρθρου 408 παρ. 2 έως 6 εφαρμόζονται και εδώ.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

Άρθρο 422

1. Ο διάδικος που επιδιώκει τη λήψη ένορκης βεβαίωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, επιδίδει δυο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την βεβαίωση στον αντίδικο κλήση, η οποία αναφέρει την αγωγή, το ένδικο βοήθημα ή μέσο, που αφορά η βεβαίωση, τόπο, ημέρα και ώρα που θα δοθεί, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση της κατοικίας του μάρτυρα.

2. Κατά τη βεβαίωση παρίστανται, εφόσον το επιθυμούν, οι διάδικοι.

3. Δεν επιτρέπεται η λήψη ένορκων βεβαίωσεων πάνω από πέντε (5) για κάθε διάδικο και τρεις (3) για την αντίκρουση.

Άρθρο 423

1. Οι διατάξεις των άρθρων 393, 394, 398 παρ. 2, 399, 400, 402, 405, 407, 408, 409 παρ. 2, 411 και 413 εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Ενστάσεις και αιτήσεις εξαίρεσης εκείνου, που δίδει τη βεβαίωση, καταχωρίζονται στο προοίμιο της ένορκης βεβαίωσης κρίνονται όμως από το Δικαστήριο.

Άρθρο 424

Ένορκη βεβαίωση, που δίδεται κατά παράβαση των προηγούμενων διατάξεων, δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη στο πλαίσιο της δίκης για την οποία δόθηκε, ούτε για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων.

<p>Αρθρο 424</p> <p>1. Μέσα στην προθεσμία που έταξε η απόφαση οφείλει εκείνος στον οποίο έχει επιβληθεί ο όρκος να δηλώσει αν τον δέχεται ή τον αντεπάγει και, αν τον δέχεται, να τον δώσει.</p> <p>2. Ο όρκος που έχει αντεπαχθεί δίνεται στον τόπο και το χρόνο που όρισε η απόφαση.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>	<p>Αρθρο 425</p> <p>Η επαγωγή ή αντεπαγωγή του όρκου μπορεί να ανακληθεί μόνο εφόσον δεν κοινοποιήθηκε η δήλωση αποδοχής του. Η ανάκληση δεν επιτρέπεται να ανακληθεί.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>
<p>Αρθρο 426</p> <p>Ανίκανοι να δώσουν όρκο είναι 1) όσοι δεν συμπλήρωσαν το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας τους, 2) όσοι το χρόνο που δίνεται ο όρκος δεν έχουν συνειδηση των πράξεών τους, 3) όσοι καταδικάστηκαν για ψευδορκία ή ψευδομαρτυρία, 4) όσοι βρίσκονται υπό δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>	<p>Αρθρο 427</p>

<p>1. Όταν πρόκειται για αχειράφετους ανηλίκους και για δικαστικά ή νόμιμα απαγορευμένους, τον όρκο δίνει εκείνος που ασκεί την πατρική εξουσία ή ο επίτροπός τους.</p> <p>2. Όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, τον όρκο δίνει εκείνος που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, τα εκπροσωπεί στο δικαστήριο. Με διάταξη του καταστατικού ή με πράξη της διοίκησης του νομικού προσώπου μπορεί η δόση του όρκου να ανατεθεί σε ειδικά ορισμένα πρόσωπα.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>Άρθρο 428</p> <p>Αν εκείνος στον οποίο είχε επιβληθεί ο όρκος πέθανε πριν από τη δήλωση αποδοχής ή αντεπαγωγής ή πριν από τη δόση του όρκου, τάσσεται νέα προθεσμία στους κληρονόμους ή και άλλους δικαιοιδόχους του.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>Άρθρο 429</p> <p>1. Τον όρκο δίνει αυτοπροσώπως εκείνος που ορκίζεται.</p> <p>2. Εφαρμόζονται και εδώ οι διατάξεις των άρθρων 252,253,406και 410.</p> <p>3. Πριν δοθεί ο όρκος το δικαστήριο ή ο δικαστής επισημαίνει σε εκείνον που ορκίζεται τη σημασία και τις συνέπειες του όρκου.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>	
---	--

<p>Άρθρο 430</p> <p>1. Ο όρκος που δόθηκε αποτελεί πλήρη Απόδειξη και αποκλείεται η αντΑπόδειξη. Αν εκείνος που ορκίστηκε καταδικαστεί αμετάκλητα για ψευδορκία, η Αποδεικτική δύναμη του όρκου ανατρέπεται.</p> <p>2. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τη σημασία που έχει ο όρκος που έδωσε ένας ομόδικος για τους άλλους ομοδίκους, εκτός αν πρόκειται για δικαιώματα αδιαιρέτα.</p> <p>3. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τη μη δήλωση, τη μη εμπρόθεσμη δήλωση αποδοχής ή αντεπαγωγής, τη μη δόση, τη μη εμπρόθεσμη ή τη μη κανονική δόση του όρκου.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>	<p>Άρθρο 431</p> <p>1. Αν αποδειχθεί πλήρως ότι η απαίτηση υπάρχει και είναι αδύνατο να διαπιστωθεί με άλλα Αποδεικτικά μέσα το μέγεθός της, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στο δικαιούχο της απαίτησης όρκο εκτιμητικό, καθορίζοντας το ανώτατο όριο, που δεν μπορεί να υπερβεί εκείνος που ορκίζεται.</p> <p>2. Ως προς τη διαδικασία για την επιβολή, τη δήλωση αποδοχής και τη δόση του εκτιμητικού όρκου, την ικανότητα Ορκοδοσίας και τις συνέπειες που έχει η δόση, η μη δήλωση ή η μη εμπρόθεσμη δήλωση, η μη δόση ή η μη εμπρόθεσμη δόση, εφαρμόζονται τα άρθρα 422, 423, 424 παράγραφος 1 και 426 έως 430. Δεν επιτρέπεται η αντεπαγωγή του εκτιμητικού όρκου που έχει επιβληθεί.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p>
--	---

**Τίτλος VIII
Έγγραφα**

Άρθρο 432

Τα έγγραφα έχουν αποδεικτική δύναμη όταν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, έχουν τα στοιχεία τα απαραίτητα για το κύρος τους, δεν είναι τεμαχισμένα, τρυπημένα ή διαγραμμένα, δεν έχουν

<p style="text-align: center;">ΤΙΤΛΟΣ VIII ΕΓΓΡΑΦΑ</p> <p>Άρθρο 432</p> <p>Τα έγγραφα έχουν αποδεικτική δύναμη όταν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, έχουν τα στοιχεία τα απαραίτητα για το κύρος τους, δεν είναι τεμαχισμένα, τρυπημένα ή διαγραμμένα, δεν έχουν ξυσίματα ή εξαλείψεις ή δεν είναι με άλλον τρόπο αλλαγμένα σε ουσιώδη μέρη τους, και μπορούν να διαβαστούν.</p>	<p>ξύσιματα ή δεν είναι με άλλον τρόπο αλλαγμένα σε ουσιώδη μέρη τους, και μπορούν να διαβαστούν.</p>
<p>Άρθρο 433</p> <p>Ο τεμαχισμός, η διάτρηση ή η διαγραφή ενός εγγράφου τεκμαίρεται ότι έγινε για να εκμηδενιστεί η αποδεικτική του δύναμη, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο.</p>	<p>Ο τεμαχισμός, η διάτρηση ή η διαγραφή ενός εγγράφου τεκμαίρεται ότι έγινε για να εκμηδενιστεί η αποδεικτική του δύναμη, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο.</p>
<p>Άρθρο 434</p> <p>Αν σε ένα έγγραφο υπάρχουν μεταβολές, όποιος το χρησιμοποιεί ως αποδεικτικό μέσο πρέπει να αποδείξει πως οι μεταβολές έγιναν από εκείνον που έχει εκδώσει το έγγραφο ή από εκείνον κατά του οποίου πρόκειται να χρησιμεύσει ως Απόδειξη ή από εκείνον στον οποίο περιήλθε το δικαίωμα ή ότι έγιναν με τη συγκατάθεσή τους.</p>	<p>Αν σε ένα έγγραφο υπάρχουν μεταβολές, όποιος το χρησιμοποιεί ως αποδεικτικό μέσο πρέπει να αποδείξει πως οι μεταβολές έγιναν από εκείνον που έχει εκδώσει το έγγραφο ή από εκείνον κατά του οποίου πρόκειται να χρησιμεύσει ως Απόδειξη ή από εκείνον στον οποίο περιήλθε το δικαίωμα ή ότι έγιναν με τη συγκατάθεση τους.</p>
<p>Άρθρο 435</p> <p>Αν ένα έγγραφο χαθεί ή γίνει δυσανάγνωστο ή άχρηστο, εκείνος που διεξάγει την απόδειξη μπορεί να αποδείξει ήτοι το έγγραφο υπάρχει νόμιμα συνταγμένο ή το περιεχόμενό του ή και δύο, με κάθε αποδεικτικό μέσο και αν ακόμη πρόκειται για σχέση που για να συσταθεί επιβάλλεται από το νόμο ή από τα μέρη να συνταχθεί έγγραφο.</p>	<p>Αν ένα έγγραφο χαθεί ή γίνει δυσανάγνωστο ή άχρηστο, εκείνος που διεξάγει την απόδειξη μπορεί να αποδείξει ήτοι το έγγραφο υπάρχει νόμιμα συνταγμένο ή το περιεχόμενό του ή και δύο, με κάθε αποδεικτικό μέσο και αν ακόμη πρόκειται για σχέση που για να συσταθεί επιβάλλεται από το νόμο ή από τα μέρη να συνταχθεί έγγραφο.</p>

<p>ακόμη πρόκειται για σχέση που για να συσταθεί επιβάλλεται από το νόμο ή από τα μέρη να συνταχθεί έγγραφο.</p>	<p>ουσιώδες περιεχόμενό του. 2. Αν το έγγραφο που προσκομίστηκε έχει περιεχόμενο διαφορετικό από το αναφερόμενο έγγραφο, προτιμάται το περιεχόμενο του τελευταίου.</p>
<p>Άρθρο 436</p>	
<p>1. Αν το έγγραφο που προσκομίστηκε αναφέρεται σε άλλο έγγραφο, προσάγεται και αυτό, εκτός αν εκείνο που προσκομίστηκε αντικατέστησε το έγγραφο που αναφέρεται ή περιλαμβάνει όλο το ουσιώδες περιεχόμενό του.</p> <p>2. Αν το έγγραφο που προσκομίστηκε έχει περιεχόμενο διαφορετικό από το αναφερόμενο έγγραφο, προτιμάται το περιεχόμενο του τελευταίου.</p>	<p>Άρθρο 437</p> <p>Σε περίπτωση συντηρητικής απόδειξης με έγγραφο το δικαστήριο μπορεί, εκτός από τα άλλα μέτρα, να επιτρέψει να ληφθεί επικυρωμένο αντίγραφο που ισχύει σαν πρωτότυπο αν το πρωτότυπο χαθεί, ή να διατάξει να προσκομιστεί το έγγραφο για να αποδειχθεί η γνησιότητά του.</p>
<p>Άρθρο 437</p>	
<p>Σε περίπτωση συντηρητικής Απόδειξης με έγγραφο το δικαστήριο μπορεί, εκτός από τα άλλα μέτρα, να επιτρέψει να ληφθεί επικυρωμένο αντίγραφο που ισχύει σαν πρωτότυπο αν το πρωτότυπο χαθεί, ή να διατάξει να προσκομιστεί το έγγραφο για να αποδειχθεί η γνησιότητά του.</p>	<p>Άρθρο 438</p>
<p>Άρθρο 438</p>	<p>Έγγραφα που έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους από δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία αποτελούν πλήρη απόδειξη για όλους ως προς όσα βεβαιώνονται στο έγγραφο ότι έγιναν από το πρόσωπο που συνέταξε το έγγραφο ή ότι έγιναν ενώπιον του άν το πρόσωπο αυτό είναι καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο να κάνει αυτή τη βεβαίωση. Ανταπόδειξη επιτρέπεται μόνο με προσβολή του εγγράφου ως πλαστού.</p>
<p>Έγγραφα που έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους από δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία αποτελούν πλήρη Απόδειξη για όλους ως προς όσα βεβαιώνονται στο έγγραφο ότι έγιναν από το πρόσωπο που συνέταξε το έγγραφο ή ότι έγιναν ενώπιον του, αν το πρόσωπο αυτό είναι καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο να κάνει αυτή τη βεβαίωση. Ανταπόδειξη επιτρέπεται μόνον με προσβολή του εγγράφου ως πλαστού.</p>	<p>Άρθρο 439</p> <p>Έγγραφα συνταγμένα από αλλοδαπό δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο, τα οποία θεωρούνται ως δημόσια έγγραφα στον τόπο όπου εκδόθηκαν, έχουν την αποδεικτική δύναμη που ορίζει το άρθρο 438.</p>
	<p>Άρθρο 440</p>

Αρθρο 439

Έγγραφα συνταγμένα από αλλοδαπό δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο, τα οποία θεωρούνται ως δημόσια έγγραφα στον τόπο όπου εκδόθηκαν, έχουν την αποδεικτική δύναμη που ορίζει το άρθρο 438.

Τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα 438 και 439 αποτελούν πλήρη απόδειξη για όλους ως προς όσα βεβαιώνονται σε αυτά, την αλήθεια των οποίων όφειλε να διαπιστώσει εκείνος που έχει συντάξει το έγγραφο, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.

Αρθρο 440

Τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα 438 και 439 αποτελούν πλήρη Απόδειξη για όλους ως προς όσα βεβαιώνονται σ' αυτά, την αλήθεια των οποίων όφειλε να διαπιστώσει εκείνος που έχει συντάξει το έγγραφο. Επιτρέπεται όμως αντΑπόδειξη.

Αρθρο 441

1. Τα έγγραφα που συντάσσονται σύμφωνα με τα άρθρα 438 και 439 για τη σύνταξη ή τη βεβαίωση δικαιοπραξίας αποτελούν πλήρη Απόδειξη για όλους ως προς το περιεχόμενο των δικαιοπρακτικών δηλώσεων των μερών, επιτρέπεται όμως αντΑπόδειξη.

2. Όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 ισχύουν και για όσα αναφέρονται αφηγηματικά στο έγγραφο, εφόσον έχουν άμεση σχέση με το κύριο αντικείμενο του εγγράφου. Όσα δεν έχουν άμεση σχέση θεωρούνται ως αρχή έγγραφης Απόδειξης.

Αρθρο 442

Το έγγραφο που δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις των άρθρων 438 και 439 δεν έχει την αποδεικτική δύναμη δημόσιου εγγράφου, αλλά μπορεί να ισχύσει σαν ιδιωτικό έγγραφο με τους όρους του άρθρου

Αρθρο 441

1. Τα έγγραφα συντάσσονται σύμφωνα με τα άρθρα 438 και 439 για τη σύνταξη ή τη βεβαίωση δικαιοπραξίας αποτελούν πλήρη απόδειξη για όλους ως προς το περιεχόμενο των δικαιοπρακτικών δηλώσεων των μερών, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.

2. Όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 ισχύουν και για όσα αναφέρονται αφηγηματικά στο έγγραφο, εφόσον έχουν άμεση σχέση με το κύριο αντικείμενο του εγγράφου. Όσα δεν έχουν άμεση σχέση θεωρούνται ως αρχή έγγραφης απόδειξης.

Αρθρο 442

Το έγγραφο που δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις των άρθρων 438 και 439 δεν έχει την αποδεικτική δύναμη δημόσιου εγγράφου, αλλά μπορεί να ισχύσει σαν ιδιωτικό έγγραφο με τους όρους του άρθρου 443.

Αρθρο 443

Για να έχει αποδεικτική δύναμη ιδιωτικό έγγραφο πρέπει να έχει την ιδιόχειρη υπογραφή του εκδότη ή αντί για υπογραφή ένα σημάδι που αυτός έβαλε και επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο ή άλλη δημόσια αρχή, που επιβεβαιώνει πως το σημάδι έχει τεθεί αντί για την υπογραφή και ότι ο εκδότης δήλωσε ότι δεν μπορεί να

443.	υπογράψει.
Άρθρο 443	Άρθρο 444
<p>Για να έχει αποδεικτική δύναμη ιδιωτικό έγγραφο πρέπει να έχει την ιδιόχειρη υπογραφή του εκδότη ή αντί για υπογραφή ένα σημάδι που αυτός έβαλε και επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο ή άλλη δημόσια αρχή, που βεβαιώνει πως το σημάδι έχει τεθεί αντί για την υπογραφή και ότι ο εκδότης δήλωσε ότι δεν μπορεί να υπογράψει.</p>	<p>1.- Ιδιωτικά έγγραφα θεωρούνται και α) τα βιβλία που έμποροι και επαγγελματίες τηρούν κατά τον εμπορικό νόμο ή άλλες διατάξεις, β) τα βιβλία που δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, δικαστικοί επιμελητές, γιατροί, φαρμακοποιοί και μαίες τηρούν κατά τις ισχύουσες διατάξεις, γ) φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση.</p> <p>2. Μηχανική απεικόνιση, κατά την έννοια της παραγράφου 1, είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία.»</p>

Άρθρο 445

«Εγγραφα ιδιωτικά, συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, εφόσον η γνησιότητα τους αναγνωρίσθηκε ή αποδείχθηκε, αποτελούν πλήρη Απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον εκδότη του εγγράφου, επιτρέπεται όμως αντΑπόδειξη. Με τους ίδιους όρους αυτά αποτελούν πλήρη Απόδειξη και ως προς το περιεχόμενο των δικαιοπρακτικών δηλώσεων.»

*** Το άρθρο 445 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 40 παρ.2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 446

Το ιδιωτικό έγγραφο αποκτά βέβαιη χρονολογία ως προς τους τρίτους μόνον όταν το θεωρήσει συμβολαιογράφος ή άλλος δημόσιος υπάλληλος, αρμόδιος κατά το νόμο ή όταν πεθάνει ένας από εκείνους που το υπέγραψαν ή όταν το ουσιώδες περιεχόμενό του αναφερθεί σε δημόσιο έγγραφο ή όταν υπάρξει άλλο γεγονός που κάνει με ανάλογο τρόπο βέβαιη τη χρονολογία. Η θεώρηση γίνεται με σημείωση επάνω στο έγγραφο της λέξης "θεωρήθηκε" και της χρονολογίας.

Άρθρο 447

«Το ιδιωτικό έγγραφο αποτελεί Απόδειξη υπέρ του εκδότη μόνο αν το προσκόμισε ο αντίδικος ή αν πρόκειται για τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 444.»

*** Το άρθρο 447 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 41 παρ.1 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 446

Το ιδιωτικό έγγραφο αποκτά βέβαιη χρονολογία ως προς τους τρίτους μόνο όταν θεωρήσει συμβολαιογράφος ή άλλος δημόσιος υπάλληλος αρμόδιος κατά το νόμο ή όταν πεθάνει ένας από εκείνους που το υπέγραψαν ή όταν το ουσιώδες περιεχόμενό του αναφερθεί σε δημόσιο έγγραφο ή όταν υπάρξει άλλο γεγονός που κάνει με ανάλογο τρόπο βέβαιη τη χρονολογία. Η θεώρηση γίνεται με σημείωση επάνω στο έγγραφο της λέξης <<θεωρήθηκε>> και της χρονολογίας.

Άρθρο 447

Το ιδιωτικό έγγραφο αποτελεί απόδειξη υπέρ του εκδότη μόνο αν το προσκόμισε ο αντίδικος ή αν πρόκειται για τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 444.

Άρθρο 448

1. Τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 444, εφόσον είναι συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους αποτελούν μεταξύ εμπόρων ή άλλων προσώπων υποχρεωμένων να τηρούν όμοια βιβλία πλήρη απόδειξη για όσα αναφέρονται σ' αυτά, αλλά επιτρέπεται η ανταπόδειξη. Κατά προσώπων όμως που δεν έχουν υποχρέωση να τηρούν αυτά τα βιβλία αποτελούν πλήρη απόδειξη για το μέγεθος της απαίτησης, όταν η ύπαρξή της είναι

<p>Άρθρο 448</p> <p>«1. Τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 444, εφόσον είναι συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, αποτελούν μεταξύ εμπόρων ή άλλων προσώπων υποχρεωμένων να τηρούν όμοια βιβλία πλήρη Απόδειξη για όσα αναφέρονται σε αυτά, αλλά επιτρέπεται η αντΑπόδειξη. Κατά προσώπων όμως που δεν έχουν υποχρέωση να τηρούν αυτά τα βιβλία αποτελούν πλήρη Απόδειξη για το μέγεθος της απαίτησης, όταν η ύπαρξη της είναι αποδειγμένη με άλλο τρόπο, και μόνο για ένα έτος αφότου γίνει η εγγραφή, εκτός αν ο υπόχρεος αναγνώρισε με την υπογραφή του το περιεχόμενο.</p> <p>2. Τα έγγραφα που αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη Απόδειξη για τα γεγονότα ή πράγματα που αναγράφουν, επιτρέπεται όμως αντΑπόδειξη.</p> <p>3. Οι απεικονίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη Απόδειξη με την επιφύλαξη του άρθρου 445.»</p> <p>*** Το άρθρο 448 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 41 παρ.2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p>	<p>αποδειγμένη με άλλο τρόπο, και μόνο για ένα έτος αφότου γίνει η εγγραφή, εκτός αν ο υπόχρεος αναγνώρισε με την υπογραφή του το περιεχόμενο.</p> <p>2. Τα έγγραφα που αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα ή πράγματα που αναγράφουν, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.</p> <p>3. Οι απεικονίσεις της παρ. 2 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη απόδειξη με την επιφύλαξη του άρθρου 445.</p>
<p>Άρθρο 449</p> <p>1. Αντίγραφα των οποίων η ακρίβεια βεβαιώνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο έχουν αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο.</p> <p>2. Φωτογραφίες ή φωτοτυπίες εγγράφων έχουν αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο, εφόσον η ακρίβειά τους βεβαιώνεται από πρόσωπο που είναι κατά το νόμο αρμόδιο να εκδίδει αντίγραφα.</p>	<p>Άρθρο 449</p> <p>1. Αντίγραφα των οποίων η ακρίβεια βεβαιώνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο έχουν αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο.</p> <p>2. Φωτογραφίες ή φωτοτυπίες εγγράφων έχουν αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο, εφόσον η ακρίβειά τους βεβαιώνεται από πρόσωπο που είναι κατά το νόμο αρμόδιο να εκδίδει αντίγραφα.</p>
<p>Άρθρο 450</p> <p>1. Κάθε διάδικος οφείλει να επιδείξει τα έγγραφα που χρησιμοποίησε ή επικαλέστηκε στη δίκη.</p> <p>2. Κάθε διάδικος ή τρίτος έχει υποχρέωση να επιδείξει τα έγγραφα που κατέχει και που μπορούν να χρησιμεύσουν για απόδειξη, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που δικαιολογεί τη μή επίδειξή τους. Σπουδαίος λόγος συντρέχει ιδίως στις περιπτώσεις που επιτρέπεται να αρνηθεί κανείς να μαρτυρήσει.</p>	<p>Άρθρο 450</p> <p>1. Κάθε διάδικος οφείλει να επιδείξει τα έγγραφα που χρησιμοποίησε ή επικαλέστηκε στη δίκη.</p> <p>2. Κάθε διάδικος ή τρίτος έχει υποχρέωση να επιδείξει τα έγγραφα που κατέχει και που μπορούν να χρησιμεύσουν για απόδειξη, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που δικαιολογεί τη μή επίδειξή τους. Σπουδαίος λόγος συντρέχει ιδίως στις περιπτώσεις που επιτρέπεται να αρνηθεί κανείς να μαρτυρήσει.</p>

1. Κάθε διάδικος οφείλει να επιδείξει τα

Άρθρο 451

<p>έγγραφα που χρησιμοποίησε ή επικαλέστηκε στη δίκη.</p> <p>2. Κάθε διάδικος ή τρίτος έχει υποχρέωση να επιδείξει τα έγγραφα που κατέχει και που μπορούν να χρησιμεύσουν για Απόδειξη, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που δικαιολογεί τη μη επίδειξή τους. Σπουδαίος λόγος συντρέχει ιδίως στις περιπτώσεις που επιτρέπεται να αρνηθεί κανείς να μαρτυρήσει.</p>	<p>1. Η επίδειξη μπορεί να ζητηθεί, εφόσον έχει την υποχρέωση αυτή ένας τρίτος, με παρεμπίπτουσα αγωγή, ενώ αν έχει την υποχρέωση διάδικος, και με τις προτάσεις. Αν δεν είναι υποχρεωτική η κατάθεση προτάσεων, η αίτηση για την επίδειξη υποβάλλεται με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά.</p> <p>2. Η συζήτηση και η απόδειξη γίνονται κατά τις γενικές διατάξεις.</p> <p>3. Αν είναι δύσκολη για σπουδαίος λόγους η προσαγωγή του εγγράφου στο ακροατήριο ή από τη σπουδαιότητα ή τη φύση του υπάρχει κίνδυνος να χαθεί η να υποστεί βλάβη, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει να προσαχθεί το έγγραφο ενώπιον ενός από τα μέλη του δικαστηρίου ή να εξεταστεί από εντεταλμένο δικαστή, που πηγαίνει στον τόπο όπου βρίσκεται το έγγραφο, ή να επιτρέψει να προσαχθεί επικυρωμένη φωτοτυπία ή φωτογραφία ή επικυρωμένο αντίγραφό του.</p>
<p>Άρθρο 451</p> <p>1. Η επίδειξη μπορεί να ζητηθεί, εφόσον έχει την υποχρέωση αυτή ένας τρίτος, με παρεμπίπτουσα αγωγή, ενώ αν έχει την υποχρέωση διάδικος, και με τις προτάσεις. Αν δεν είναι υποχρεωτική η κατάθεση προτάσεων, η αίτηση για την επίδειξη υποβάλλεται με δήλωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά.</p> <p>2. Η Συζήτηση και η Απόδειξη γίνονται κατά τις γενικές διατάξεις.</p> <p>3. Αν είναι δύσκολη για σπουδαίους λόγους η προσαγωγή του εγγράφου στο ακροατήριο ή από τη σπουδαιότητα ή τη φύση του υπάρχει κίνδυνος να χαθεί η να υποστεί βλάβη, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει να προσαχθεί το έγγραφο ενώπιον ενός από τα μέλη του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση ή ενώπιον άλλου δικαστηρίου ή να εξεταστεί από εντεταλμένο δικαστή, που πηγαίνει στον τόπο όπου βρίσκεται το έγγραφο, ή να επιτρέψει να προσαχθεί επικυρωμένη φωτοτυπία ή φωτογραφία ή επικυρωμένο αντίγραφό του.</p>	<p>Άρθρο 452</p> <p>1. Η εκτέλεση της απόφασης που διατάζει την επίδειξη γίνεται κατά τις διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση για την ικανοποίηση απαιτήσεων που συνίστανται στην απόδοση και στην παράδοση πράγματος ή την ενέργεια πράξης.</p> <p>2. Το άρθρο 366 εφαρμόζεται και εδώ.</p> <p>3. Τα άρθρα 450 και 451 εφαρμόζονται και όταν το έγγραφο βρίσκεται σε δημόσια αρχή ή δημόσιο όργανο ή άλλο υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα που ανάγονται σε απόρρητα του κράτους σχετικά με την ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις του.</p>
<p>Άρθρο 452</p> <p>1. Η εκτέλεση της απόφασης που διατάζει την επίδειξη γίνεται κατά τις διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση για την ικανοποίηση απαιτήσεων που συνίστανται στην απόδοση και στην παράδοση πράγματος ή την ενέργεια πράξης.</p>	<p>Άρθρο 453</p>

2. Το άρθρο 366 εφαρμόζεται και εδώ.

3. Τα άρθρα 450 και 451 εφαρμόζονται και όταν το έγγραφο βρίσκεται σε δημόσια αρχή ή δημόσιο όργανο ή άλλο υπάλληλο νομικού προσώπου δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα που ανάγονται σε απόρρητα του κράτους σχετικά με την ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις του.

Άρθρο 453

1. Ιδιωτικό έγγραφο το οποίο θέλει να μεταχειριστεί ο διάδικος για Απόδειξη πρέπει να υποβάλλεται στο πρωτότυπο με όλο το περιεχόμενό του. Το δικαστήριο κατά την κρίση του μπορεί να λάβει υπόψη επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου ή τηλεγράφημα που έχει επιδοθεί.

2. Αν πρόκειται να διεξαχθεί Απόδειξη με βιβλίο ή άλλο εκτενές έγγραφο που περιέχει περισσότερα θέματα τα οποία δεν έχουν συνάφεια με τη δίκη, μπορεί να υποβληθεί επικυρωμένο απόσπασμα που περιέχει τα μέρη του εγγράφου τα οποία έχουν συνάφεια με τη δίκη.

Άρθρο 454

1. Αν το έγγραφο που προσάγεται έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, υποβάλλεται μαζί και επίσημη μετάφρασή του επικυρωμένη από το υπουργείο εξωτερικών ή άλλο αρμόδιο κατά το νόμο πρόσωπο ή από την πρεσβεία ή το προξενείο της Ελλάδας στη χώρα, στην περιοχή της οποίας έχει συνταχθεί το έγγραφο ή από την πρεσβεία ή το προξενείο της Ελλάδας στη χώρα, στην περιοχή της οποίας έχει συνταχθεί το έγγραφο ή από την πρεσβεία στην Ελλάδα ή το προξενείο της ίδιας χώρας. Σε οποιαδήποτε περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να μεταφραστεί το έγγραφο στα ελληνικά από πραγματογνώμονα.

1. Ιδιωτικό έγγραφο το οποίο θέλει να μεταχειριστεί ο διάδικος για απόδειξη πρέπει να υποβάλλεται στο πρωτότυπο με όλο το περιεχόμενό του. Το δικαστήριο κατά την κρίση του μπορεί να λάβει υπόψη επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου η τηλεγράφημα που έχει επιδοθεί.

2. Αν πρόκειται να διεξαχθεί απόδειξη με βιβλίο ή άλλο εκτενές έγγραφο που περιέχει περισσότερα θέματα τα οποία δεν έχουν συνάφεια με τη δίκη, μπορεί να υποβληθεί επικυρωμένο απόσπασμα που περιέχει τα μέρη του εγγράφου τα οποία έχουν συνάφεια με τη δίκη.

Άρθρο 454

Αν το έγγραφο που προσάγεται έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, υποβάλλεται μαζί και επίσημη μετάφρασή του επικυρωμένη από το υπουργείο εξωτερικών ή άλλο αρμόδιο κατά το νόμο πρόσωπο ή από την πρεσβεία ή το προξενείο της Ελλάδας στη χώρα, στην περιοχή της οποίας έχει συνταχθεί το έγγραφο ή από την πρεσβεία στην Ελλάδα ή το προξενείο της ίδιας χώρας. Σε οποιαδήποτε περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να μεταφραστεί το έγγραφο στα ελληνικά από πραγματογνώμονα.

Άρθρο 455

Τα δημόσια έγγραφα θεωρούνται γνήσια και επιτρέπεται μόνο να προσβληθούν ως πλαστά. Το δικαστήριο μπορεί, άν έχει αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα του εγγράφου, να ζητήσει αυτεπαγγέλτως εξηγήσεις από εκείνον που φέρεται ως εκδότης του εγγράφου.

Αρθρο 455	Αρθρο 456
<p>Τα δημόσια έγγραφα θεωρούνται γνήσια και επιτρέπεται μόνο να προσβληθούν ως πλαστά. Το δικαστήριο μπορεί, αν έχει αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα του εγγράφου, να ζητήσει αυτεπαγγέλτως εξηγήσεις από εκείνον που φέρεται ως εκδότης του εγγράφου.</p>	<p>Το δικαστήριο μπορεί με βάση τις συντρέχουσες περιστάσεις να θεωρήσει γνήσιο χωρίς απόδειξη ξένο δημόσιο έγγραφο. Για το σκοπό αυτό μπορεί να θεωρήσει επαρκή την επικύρωσή του από το υπουργείο εξωτερικών ή από πρεσβευτή ή πρόξενο της Ελλάδας.</p>
<p>Αρθρο 456</p>	<p>Αρθρο 457</p>
<p>Το δικαστήριο μπορεί με βάση τις συντρέχουσες περιστάσεις να θεωρήσει γνήσιο χωρίς Απόδειξη ξένο δημόσιο έγγραφο. Για το σκοπό αυτό μπορεί να θεωρήσει επαρκή την επικύρωσή του από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από πρεσβευτή ή πρόξενο της Ελλάδας.</p>	<p>1. Τη γνησιότητα ιδιωτικού εγγράφου, εφόσον αμφισβητείται, πρέπει να την αποδείξει εκείνος που το επικαλείται και το προσάγει, εκτός αν είναι τόσο φανερά αλλαγμένο ώστε το δικαστήριο να μπορεί να διαπιστώσει αμέσως και ασφαλώς οτι δεν είναι γνήσιο. 2. Εκείνος κατά του οποίου προσάγεται ιδιωτικό έγγραφο οφείλει να δηλώσει αμέσως αν αναγνωρίζει ή αρνείται τη γνησιότητα της υπογραφής, διαφορετικά το έγγραφο θεωρείται αναγνωρισμένο.</p>
<p>Αρθρο 457</p>	<p>3. Αν αναγνωριστεί ή αποδειχθεί η γνησιότητα της υπογραφής, θεωρείται ότι έχει διαπιστωθεί η γνησιότητα του περιεχομένου με την επιφύλαξη της προβολής του ως πλαστού.</p>
<p>1. Τη γνησιότητα ιδιωτικού εγγράφου, εφόσον αμφισβητείται, πρέπει να την αποδείξει εκείνος που το επικαλείται και το προσάγει, εκτός αν είναι τόσο φανερά αλλαγμένο ώστε το δικαστήριο να μπορεί να διαπιστώσει αμέσως και ασφαλώς ότι δεν είναι γνήσιο.</p>	<p>4. Σε φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση τη γνησιότητά τους, εφόσον αμφισβητείται, οφείλει να την αποδείξει εκείνος που τις επικαλείται και τις προσάγει.</p>
<p>2. Εκείνος κατά του οποίου προσάγεται ιδιωτικό έγγραφο οφείλει να δηλώσει αμέσως αν αναγνωρίζει ή αρνείται τη γνησιότητα της υπογραφής, διαφορετικά το έγγραφο θεωρείται αναγνωρισμένο.</p>	<p>3. Αν αναγνωριστεί ή αποδειχθεί η γνησιότητα της υπογραφής, θεωρείται ότι έχει διαπιστωθεί η γνησιότητα του περιεχομένου με την επιφύλαξη της προβολής του ως πλαστού.</p>
<p>3. Αν αναγνωριστεί ή αποδειχθεί η γνησιότητα της υπογραφής, θεωρείται ότι έχει διαπιστωθεί η γνησιότητα του περιεχομένου με την επιφύλαξη της προσβολής του ως πλαστού.</p>	<p>4. Σε φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση τη γνησιότητά τους, εφόσον αμφισβητείται, οφείλει να την αποδείξει εκείνος που τις επικαλείται και τις προσάγει.</p>
<p>4. Σε φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση τη γνησιότητά τους, εφόσον αμφισβητείται, οφείλει να την</p>	<p>Η απόδειξη της γνησιότητας ιδιωτικού έγγραφου μπορεί να γίνει με κάθε αποδεικτικό μέσο.</p>

<p>αποδείξει εκείνος που τις επικαλείται και τις προσάγει.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Αν πρόκειται να γίνει παραβολή εγγράφων, εκείνος που διεξάγει την απόδειξη οφείλει πέντε ημέρες πρίν από την ορισμένη για την παραβολή ημέρα να κοινοποιήσει στον αντίδικο κατάλογο των εγγράφων προς τα οποία θα γίνει η παραβολή ή να καταθέσει τα πρωτότυπα στη γραμματεία του δικαστηρίου.2. Αν δεν υπάρχουν ή δεν είναι δυνατό να προσαχθούν εύκολα αναμφισβητήτως γνήσια έγγραφα, μπορεί ο διάδικος ή τρίτος, του οποίου αμφισβητείται η γνησιότητα της γραφής ή της υπογραφής, να υποχρεωθεί να γράψει ενώπιον του δικαστηρίου ή ενταταλμένου δικαστή με υπαγόρευσή τους ορισμένο κείμενο προς το οποίο θα γίνει η παραβολή. Το κείμενο αυτό επισυνάπτεται στα πρακτικά ή στης έκθεση. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την άρνηση του διάδικου ή του τρίτου να γράψει ή την προσπάθειά του να αλλοιώσει τη γραφή του.3. Αν τα έγγραφα που πρόκειται αν παραβληθούν τα κατέχει ο αντίδικος ή τρίτος, μπορεί να ζητηθεί η επίδειξή τους. Για την παραβολή εφαρμόζονται οι διατάξεις οι σχετικές με την αυτοψία και την πραγματογνωμοσύνη.
<p>Άρθρο 458</p> <p>Η Απόδειξη της γνησιότητας ιδιωτικού εγγράφου μπορεί να γίνει με κάθε αποδεικτικό μέσο.</p>	
<p>Άρθρο 459</p>	
<p>1. Αν πρόκειται να γίνει Παραβολή εγγράφων, εκείνος που διεξάγει την Απόδειξη οφείλει πέντε ημέρες πρίν από την ορισμένη για την παραβολή ημέρα να κοινοποιήσει στον αντίδικο κατάλογο των εγγράφων προς τα οποία θα γίνει η παραβολή ή να καταθέσει τα πρωτότυπα στη γραμματεία του δικαστηρίου.</p>	
<p>2. Αν δεν υπάρχουν ή δεν είναι δυνατό να προσαχθούν εύκολα αναμφισβητήτως γνήσια έγγραφα, μπορεί ο διάδικος ή τρίτος, του οποίου αμφισβητείται η γνησιότητα της γραφής ή της υπογραφής, να υποχρεωθεί να γράψει ενώπιον του δικαστηρίου ή ενταταλμένου δικαστή με υπαγόρευσή τους ορισμένο κείμενο προς το οποίο θα γίνει η παραβολή. Το κείμενο αυτό επισυνάπτεται στα Πρακτικά ή στην έκθεση. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την άρνηση του διάδικου ή του τρίτου να γράψει ή την προσπάθειά του να αλλοιώσει τη γραφή του.</p>	
<p>3. Αν τα έγγραφα που πρόκειται να παραβληθούν τα κατέχει ο αντίδικος ή τρίτος, μπορεί να ζητηθεί η επίδειξή τους. Για την παραβολή εφαρμόζονται οι διατάξεις οι σχετικές με την αυτοψία και την πραγματογνωμοσύνη.</p>	
<p>Άρθρο 460</p>	
<p>Κάθε έγγραφο μπορεί να προσβληθεί ως πλαστό, τα ιδιωτικά και όταν με παραβολή προς άλλα αποδείχθηκαν γνήσια.</p>	<p>Άρθρο 460</p>
<p>Άρθρο 461</p>	
<p>Κάθε έγγραφο μπορεί να προσβληθεί ως</p>	<p>Αν η πλαστογραφία αποδίδεται σε ορισμένο πρόσωπο, μπορεί να προταθεί σε οποιαδήποτε στάση της δίκης με κύρια ή παρεμπίπτουσα αγωγή ή με τις προτάσεις, όπως και με τους τρόπους που προβλέπει ο κώδικας ποινικής δικονομίας.</p>

πλαστό. Τα ιδιωτικά και όταν με παραβολή προς άλλα αποδείχθηκαν γνήσια.	
Άρθρο 461	Άρθρο 462
Αν η πλαστογραφία αποδίδεται σε ορισμένο πρόσωπο, μπορεί να προταθεί σε οποιαδήποτε στάση της δίκης με κύρια ή παρεμπίπτουσα αγωγή ή με τις προτάσεις ή και προφορικά, όταν η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, όπως και με τους τρόπους που προβλέπει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.	Αν δημιουργούνται σοβαρές υπόνοιες πλαστογραφίας εναντίον ορισμένου προσώπου, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το έγγραφο που προσβάλλεται ως πλαστό είναι κατά την κρίση του ουσιώδες για τη διάγνωση της υπόθεσης, είτε να αναβάλει τη δίκη έως το τέλος της ποινικής δίκης, είτε να διατάξει αποδείξεις για την πλαστότητα.
Άρθρο 462	Άρθρο 463
Αν δημιουργούνται σοβαρές υπόνοιες πλαστογραφίας εναντίον ορισμένου προσώπου, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το έγγραφο που προσβάλλεται ως πλαστό είναι κατά την κρίση του ουσιώδες για τη διάγνωση της υπόθεσης, είτε να αναβάλει τη δίκη έως το τέλος της ποινικής δίκης, είτε να διατάξει αποδείξεις για την πλαστότητα.	Οποιος προβάλλει ισχυρισμούς για την πλαστότητα εγγράφου είναι ταυτόχρονα υποχρεωμένος να προσκομίσει τα έγγραφα που αποδεικνύουν την πλαστότητα και να αναφέρει ονομαστικά τους μάρτυρες και τα άλλα αποδεικτικά μέσα, αλλιώς οι ισχυρισμοί του είναι απαράδεκτοι.
Άρθρο 463	Άρθρο 464
Οποιος προβάλλει ισχυρισμούς για την πλαστότητα εγγράφου είναι ταυτόχρονα υποχρεωμένος να προσκομίσει τα έγγραφα που αποδεικνύουν την πλαστότητα και να αναφέρει ονομαστικά τους μάρτυρες και τα άλλα αποδεικτικά μέσα, αλλιώς οι ισχυρισμοί του είναι απαράδεκτοι.	Αν έγγραφο προσβάλλεται παρεμπιπτόντως ως πλαστό χωρίς να αποδίδεται η πλαστογραφία σε ορισμένο πρόσωπο, το δικαστήριο διατάξει αποδείξεις μόνο αν εκείνος που προσκόμισε το έγγραφο επιμένει να το χρησιμοποιήσει και το έγγραφο είναι κατά την κρίση του δικαστηρίου ουσιώδες για τη διάγνωση της υπόθεσης.
Άρθρο 464	Άρθρο 465
Αν έγγραφο προσβάλλεται παρεμπιπτόντως	

ως πλαστό χωρίς να αποδίδεται η πλαστογραφία σε ορισμένο πρόσωπο, το δικαστήριο διατάξει αποδείξεις μόνο αν εκείνος που προσκόμισε το έγγραφο επιμένει να το χρησιμοποιήσει και το έγγραφο είναι κατά την κρίση του δικαστηρίου ουσιώδες για τη διάγνωση της υπόθεσης.

Άρθρο 465

1. Η γραμματεία του δικαστηρίου στέλνει αμέσως αντίγραφο κάθε απόφασης που κηρύσσει έγγραφο πλαστό ή ανακαλεί ή μεταρρυθμίζει την απόφαση αυτή στον εισαγγελέα του δικαστηρίου και στη δημόσια αρχή που το έχει εκδώσει.
2. Το έγγραφο που κηρύχθηκε πλαστό δεν αποδίδεται στο διάδικο αλλά παραμένει στο αρχείο του δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή ο γραμματέας σημειώνει επάνω στο έγγραφο ή σε πρόσθεμα ότι κηρύχθηκε πλαστό, καθώς και την απόφαση που κήρυξε την πλαστότητα.
3. Στην περίπτωση που θα εκδοθεί αντίγραφο, το αντίγραφο περιλαμβάνει και τη σημείωση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΔΙΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 466

«1. Αν το αντικείμενο της διαφοράς υπάγεται στο ειρηνοδικείο και αφορά απαιτήσεις, καθώς και δικαιώματα επάνω σε κινητά πράγματα ή τη νομή τους και η αξία του δεν είναι μεγαλύτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, εφαρμόζονται τα άρθρα 467 έως 471.

2. Τα άρθρα 467 έως 472 εφαρμόζονται και όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι μεγαλύτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δέχεται προς ικανοποίηση του, αντί για το αντικείμενο που ζητεί με την αγωγή χρηματικό ποσό όχι μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος καταδικάζεται διαζευκτικά να καταβάλει είτε το αντικείμενο που ζητείται με την αγωγή είτε την αποτίμηση του σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδώσει ο ειρηνοδίκης.

1. Η γραμματεία του δικαστηρίου στέλνει αμέσως αντίγραφο κάθε απόφασης που κηρύσσει έγγραφο πλαστό η ανακαλεί ή μεταρρυθμίζει την απόφαση αυτή στον εισαγγελέα του δικαστηρίου και στη δημόσια αρχή που το έχει εκδώσει.
2. Το έγγραφο που κηρύχθηκε πλαστό δεν αποδίδεται στο διάδικο αλλά παραμένει στο αρχείο του δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή ο γραμματέας σημειώνει επάνω στο έγγραφο ή σε πρόσθεμα ότι κηρύχθηκε πλαστό, καθώς και την απόφαση που κήρυξε την πλαστότητα.
3. Στην περίπτωση που θα εκδοθεί αντίγραφο, το αντίγραφο περιλαμβάνει και τη σημείωση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΔΙΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 466

1. Αν το αντικείμενο της διαφοράς υπάγεται στο ειρηνοδικείο και αφορά απαιτήσεις, καθώς και δικαιώματα επάνω σε κινητά πράγματα ή τη νομή τους και η αξία του δεν είναι μεγαλύτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, εφαρμόζονται τα άρθρα 467 έως 471.
2. Τα άρθρα 467 έως 472 εφαρμόζονται και όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι μεγαλύτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δέχεται προς ικανοποίηση του, αντί για το αντικείμενο που ζητεί με την αγωγή χρηματικό ποσό όχι μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος καταδικάζεται διαζευκτικά να καταβάλει είτε το αντικείμενο που ζητείται με την αγωγή είτε την αποτίμηση του σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδώσει ο ειρηνοδίκης.

(5.000) ευρώ, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δέχεται προς ικανοποίηση του, αντί για το αντικείμενο που ζητεί με την αγωγή χρηματικό ποσό όχι μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος καταδικάζεται διαζευκτικά να καταβάλει είτε το αντικείμενο που ζητείται με την αγωγή είτε την αποτίμηση του σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδώσει ο ειρηνοδίκης.»

*** Το άρθρο 466 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 42 παρ.1 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 467

Ο ενάγων είναι υποχρεωμένος να ασκήσει με την ίδια αγωγή όλες τις απαιτήσεις του κατά του εναγομένου, οι οποίες δεν εξαρτώνται από αίρεση ή προθεσμία, εφόσον το σύνολο τους δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Αν τις ασκήσει χωριστά, οι αγωγές δεν απορρίπτονται, αλλά οι σχετικές δαπάνες, εκτός της πρώτης, βαρύνουν τον ενάγοντα.

Άρθρο 467

Άρθρο 468

«Ο ενάγων είναι υποχρεωμένος να ασκήσει με την ίδια αγωγή όλες τις απαιτήσεις του κατά του εναγομένου, οι οποίες δεν εξαρτώνται από αίρεση ή προθεσμία, εφόσον το σύνολο τους δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Αν τις ασκήσει χωριστά, οι αγωγές δεν απορρίπτονται, αλλά οι σχετικές δαπάνες, εκτός της πρώτης, βαρύνουν τον ενάγοντα..»

*** Το άρθρο 467 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 42 παρ.2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 468

1. Η αγωγή πρέπει να κατατεθεί στη γραμματεία του ειρηνοδικείου ή να ασκηθεί προφορικά ενώπιον του ειρηνοδίκη και να συνταχθεί έκθεση. Στην αγωγή αναφέρονται, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 216 παρ. 1, και τα μέσα για την απόδειξή τους.

2. Ο ειρηνοδίκης γράφει επάνω στην αγωγή ή την έκθεση ημέρα και ώρα για τη Συζήτηση και διατάζει να επιδοθεί αντίγραφο στον εναγόμενο δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη δικάσιμο, και αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, πριν από τριάντα τουλάχιστον ημέρες. Η υπόθεση δεν χρειάζεται να εγγραφεί στο πινάκιο.

1. **Η αγωγή κατατίθεται στη γραμματεία του ειρηνοδικείου.** Στην αγωγή αναφέρονται, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 216 παρ. 1, και τα μέσα για την απόδειξή τους. **Οι προτάσεις κατατίθενται το αργότερο κατά τη συζήτηση.**

2. Ο ειρηνοδίκης γράφει επάνω στην αγωγή ή την έκθεση ημέρα και ώρα για τη Συζήτηση και διατάζει να επιδοθεί αντίγραφο στον εναγόμενο δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, και αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, πριν από τριάντα τουλάχιστον ημέρες. Η υπόθεση δεν χρειάζεται να εγγραφεί στο πινάκιο.

3. Οι διάδικοι καταθέτουν κατά τη συζήτηση τα αποδεικτικά τους έγγραφα, τα οποία αναλαμβάνουν μετά την έκδοση της απόφασης. Ο ειρηνοδίκης καλεί τους μάρτυρες του ενάγοντος τρεις ημέρες πριν από τη δικάσιμο, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δεν αναλαμβάνει να τους προσαγάγει αυτός και ζητεί να κλητευθούν. Με προφορική αίτηση του εναγομένου καλεί και τους δικούς του μάρτυρες πριν από την ίδια

<p>από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, πριν από τριάντα τουλάχιστον ημέρες. Η υπόθεση δεν χρειάζεται να εγγραφεί στο Πινάκιο.</p>	<p>προθεσμία.</p>
<p>3. Οι διάδικοι καταθέτουν κατά τη Συζήτηση τα αποδεικτικά τους έγγραφα, τα οποία αναλαμβάνουν μετά την έκδοση της απόφασης. Ο ειρηνοδίκης καλεί τους μάρτυρες του ενάγοντος τρεις ημέρες πριν από τη δικαίη, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δεν αναλαμβάνει να τους προσαγάγει αυτός και ζητεί να κλητευθούν. Με προφορική αίτηση του εναγομένου καλεί και τους δικούς του μάρτυρες πριν από την ίδια προθεσμία.</p>	<p>4. Οι επιδόσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους γίνονται από κάποιο όργανο από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 122 παρ. 3, με επιμέλεια της γραμματείας, και η δαπάνη τους, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, προκαταβάλλεται στη γραμματεία του ειρηνοδίκειου από εκείνον που ζητεί την επίδοση και αποδίδεται στο όργανο το οποίο κάνει τις επιδόσεις.</p>
<p>4. Οι επιδόσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους γίνονται από κάποιο όργανο από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 122 παρ. 3, με επιμέλεια της γραμματείας, και η δαπάνη τους, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, προκαταβάλλεται στη γραμματεία του ειρηνοδίκειου από εκείνον που ζητεί την επίδοση και αποδίδεται στο όργανο το οποίο κάνει τις επιδόσεις.</p>	<p>Αρθρο 469</p>
<p>1. Αν κανείς από τους διαδίκους δεν εμφανιστεί όταν εκφωνηθεί η υπόθεση, η Συζήτηση ματαιώνεται. «Αν απουσιάζει κάποιος διάδικος, η συζήτηση γίνεται και χωρίς αυτόν και οι διατάξεις των άρθρων 271 παράγραφος 3 και 272 παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται. Αν κάποιος διάδικος δικαστεί ερήμην κατά τη διαδικασία των άρθρων 466 έως 471, η απόφαση μπορεί να προσβληθεί με ανακοπή, μόνον αν εκείνος που δικάστηκε ερήμην δεν κλητεύθηκε καθόλου ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα ή δεν κλητεύθηκε εμπρόθεσμα για τη συζήτηση "ή αν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας"</p>	<p>Αρθρο 469</p>
<p>*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.1,όπως αυτή είχε τροποποιηθεί με την παρ.10 άρθρ.14 N.2915/2001 (ΦΕΚ Α 106) αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 12 παρ.1 N. 4055/2012,ΦΕΚ Α 51/12.3.2012. Έναρξη ισχύος από 2 Απριλίου 2012.</p>	<p>2. Ο ειρηνοδίκης δικάζοντας τις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 466 μπορεί να αποκλίνει από τις δικονομικές διατάξεις, να λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και να ακολουθεί κάθε φορά κατά την ελεύθερη κρίση του τη μέθοδο εκείνη που ασφαλεστέρα, γρηγορότερα και με λιγότερες δαπάνες μπορεί να οδηγήσει στην ανεύρεση της αλήθειας.</p>

*** Η φράση "ή αν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας" της παρ.1 προστέθηκε με την παρ.7 άρθρου 9 Ν.2145/1993,ΦΕΚ Α 88 /28.5.1993.

2. Ο ειρηνοδίκης δικάζοντας τις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 466 μπορεί να αποκλίνει από τις δικονομικές διατάξεις, να λαμβάνει υπόψη και Αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και να ακολουθεί κάθε φορά κατά την ελεύθερη κρίση του τη μέθοδο εκείνη που ασφαλεστέρα, γρηγορότερα και με λιγότερες δαπάνες μπορεί να οδηγήσει στην ανεύρεση της αλήθειας.

Άρθρο 470

Η συζήτηση έως την οριστική απόφαση θεωρείται ένα σύνολο. Οτιδήποτε προταθεί ή αποδειχθεί έως το τέλος της συζήτησης θεωρείται ότι έχει προταθεί και αποδειχθεί εμπρόθεσμα.

Άρθρο 471

Άρθρο 470

Η Συζήτηση έως την οριστική απόφαση θεωρείται ένα σύνολο. Οτιδήποτε προταθεί ή αποδειχθεί έως το τέλος της Συζήτησης θεωρείται ότι έχει προταθεί και αποδειχθεί εμπρόθεσμα.

Άρθρο 471

1. Οι αποφάσεις δημοσιεύονται προφορικά σε δημόσια συνεδρίαση, κατά κανόνα, αμέσως μετά τη συζήτηση και ενώ διαρκεί η συνεδρίαση, πριν ο ειρηνοδίκης ασχοληθεί με την εξέταση άλλης υπόθεσης.

2. Οι αποφάσεις δεν επιδίδονται αν βεβαιώνεται από τα πρακτικά ότι δημοσιεύθηκαν ενώ ήταν παρόντες οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους, που διεξάγουν τη δίκη, ή οι δικαστικοί τους πληρεξούσιοι.

Άρθρο 472

Το άρθρο 472 καταργείται

1. Οι αποφάσεις δημοσιεύονται προφορικά σε δημόσια συνεδρίαση, κατά κανόνα, αμέσως μετά τη Συζήτηση και ενώ διαρκεί η συνεδρίαση, πριν ο ειρηνοδίκης ασχοληθεί με την εξέταση άλλης υπόθεσης.
2. Οι αποφάσεις δεν επιδίδονται αν βεβαιώνεται από τα Πρακτικά ότι δημοσιεύθηκαν ενώ ήταν παρόντες οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους, που διεξάγουν τη δίκη, ή οι δικαστικοί τους πληρεξούσιοι.

Άρθρο 472

1. Το διάδικο που δεν παρίσταται ο ίδιος

μπορούν να αντιπροσωπεύσουν και ο σύζυγος, οι ανιόντες και οι κατιόντες, οι συγγενείς δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας και οι έμμισθοι υπάλληλοι του. Ο σύζυγος θεωρείται πάντοτε πληρεξούσιος και έχει τη δυνατότητα να διορίσει και άλλους πληρεξουσίους.

2. Αν ο εντολέας είναι αγράμματος, το έγγραφο της πληρεξουσιότητας υπογράφεται με εντολή του από τον iερέα ή το δάσκαλο ή τον αστυνόμο ή το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας.

3. Οι αντιπρόσωποι των διαδίκων που αναφέρονται στην παρ. 1 δεν δικαιούνται καμιά αμοιβή για την εκτέλεση της εντολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 473

1. Όποιος ασκεί αγωγή για λογοδοσία ή για την παράδοση καταλόγου με τα στοιχεία ομάδας αντικειμένων μπορεί και να περιλάβει στην αγωγή αίτημα για την καταβολή του καταλοίπου του λογαριασμού ή για την απόδοση των αντικειμένων της ομάδας, χωρίς να προσδιοριστούν τα αντικείμενα στο δικόγραφο της αγωγής ή για την καταβολή ορισμένου ελλείμματος, στην περίπτωση που δεν θα κατατεθεί ο λογαριασμός ή ο κατάλογος με τα δικαιολογητικά. Τα ίδια αιτήματα μπορούν να υποβληθούν και με παρεμπίπτουσα αγωγή.

Άρθρο 474

Η απόφαση που διατάζει λογοδοσία ή παράδοση καταλόγου των στοιχείων ομάδας αντικειμένων ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία ο λογαριασμός ή ο κατάλογος πρέπει να κατατεθεί με τα δικαιολογητικά στη γραμματεία του δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 473

Όποιος ασκεί αγωγή για λογοδοσία ή για την παράδοση καταλόγου με τα στοιχεία ομάδας αντικειμένων μπορεί και να περιλάβει στην αγωγή αίτημα για την καταβολή του καταλοίπου του λογαριασμού ή για την απόδοση των αντικειμένων της ομάδας, χωρίς να προσδιοριστούν τα δικόγραφο της αγωγής ή για την καταβολή ορισμένου ελλείμματος, στην περίπτωση που δεν θα κατατεθεί ο λογαριασμός ή ο κατάλογος με τα δικαιολογητικά. Τα ίδια αιτήματα μπορούν να υποβληθούν και με παρεμπίπτουσα αγωγή.

Άρθρο 474

Η απόφαση που διατάζει λογοδοσία ή παράδοση καταλόγου των στοιχείων ομάδας αντικειμένων ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία ο λογαριασμός ή ο κατάλογος πρέπει να κατατεθεί με τα δικαιολογητικά στη γραμματεία του δικαστηρίου.

Άρθρο 475

1. Για την κατάθεση του λογαριασμού ή του καταλόγου συντάσσεται έκθεση. Τα έγγραφα αυτά και τα δικαιολογητικά αποτελούν στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας.
2. Μετά την κατάθεση του λογαριασμού ή του καταλόγου η υπόθεση εισάγεται για Συζήτηση, κατά την οποία οι διάδικοι υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους,

<p>δικαστηρίου.</p> <p>Άρθρο 475</p> <p>1. Για την κατάθεση του λογαριασμού ή του καταλόγου συντάσσεται έκθεση. Τα έγγραφα αυτά και τα δικαιολογητικά αποτελούν στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας.</p> <p>2. Μετά την κατάθεση του λογαριασμού ή του καταλόγου η υπόθεση εισάγεται για Συζήτηση, κατά την οποία οι διάδικοι υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους, προσδιορίζουν σαφώς τα κονδύλια του λογαριασμού ή τα στοιχεία του καταλόγου, τα οποία αμφισβητούν τις ελλείψεις ή τις παραλήψεις τους και γενικά προβάλλουν όλα τα μέσα επίθεσης και άμυνας που αφορούν το λογαριασμό ή τον κατάλογο.</p>	<p>προσδιορίζουν σαφώς τα κονδύλια του λογαριασμού ή τα στοιχεία του καταλόγου, τα οποία αμφισβητούν τις ελλείψεις ή τις παραλήψεις τους και γενικά προβάλλουν όλα τα μέσα επίθεσης και άμυνας που αφορούν το λογαριασμό ή τον κατάλογο.</p> <p>Άρθρο 476</p> <p>Αν με το λογαριασμό ή τον κατάλογο που έχει κατατεθεί ομολογείται υποχρέωση για καταβολή ορισμένου ποσού ή για απόδοση ορισμένων αντικειμένων, το δικαστήριο ύστερα από σχετική αίτηση καταδικάζει τον εναγόμενο να καταβάλει το ποσό ή να αποδώσει τα αντικείμενα με βάση την ομολογία που περιέχεται στο λογαριασμό ή τον κατάλογο, επιφυλάσσεται όμως για όσα επιπλέον πρέπει να καταβληθούν ή να αποδοθούν.</p>
<p>Άρθρο 476</p> <p>Αν με το λογαριασμό ή τον κατάλογο που έχει κατατεθεί ομολογείται υποχρέωση για καταβολή ορισμένου ποσού ή για απόδοση ορισμένων αντικειμένων, το δικαστήριο ύστερα από σχετική αίτηση καταδικάζει τον εναγόμενο να καταβάλει το ποσό ή να αποδώσει τα αντικείμενα με βάση την ομολογία που περιέχεται στο λογαριασμό ή τον κατάλογο, επιφυλάσσεται όμως για όσα επιπλέον πρέπει να καταβληθούν ή να αποδοθούν.</p> <p>Άρθρο 477</p> <p>1. Αν δεν κατατεθούν μέσα στην προθεσμία που όρισε η απόφαση ο λογαριασμός ή ο κατάλογος, η απόφαση γίνεται οριστική ως προς την υποχρέωση λογοδοσίας ή την υποβολή του καταλόγου.</p> <p>2. Αν ζητήθηκε κατά το άρθρο 473 να καταβληθεί ορισμένο έλλειμμα και το έλλειμμα πιθανολογείται, το δικαστήριο με την απόφαση που διατάξει τη λογοδοσία μπορεί να καταδικάσει τον εναγόμενο, για την περίπτωση που δεν θα καταθέσει εμπρόθεσμα το λογαριασμό ή τον κατάλογο με τα δικαιολογητικά, να καταβάλει το κατά την κρίση του έλλειμμα. Το δικαστήριο μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάξει απόδειξη για το πιθανό έλλειμμα.</p>	<p>Άρθρο 477</p> <p>1. Αν δεν κατατεθούν μέσα στην προθεσμία που όρισε η απόφαση ο λογαριασμός ή ο κατάλογος, η απόφαση γίνεται οριστική ως προς την υποχρέωση λογοδοσίας ή την υποβολή του καταλόγου.</p> <p>2. Αν ζητήθηκε κατά το άρθρο 473 να καταβληθεί ορισμένο έλλειμμα και το</p> <p style="text-align: center;">ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ</p>

<p>έλλειμμα πιθανολογείται, το δικαστήριο με την απόφαση που διατάξει τη λογοδοσία μπορεί να καταδικάσει τον εναγόμενο, για την περίπτωση που δεν θα καταθέσει εμπρόθεσμα το λογαριασμό ή τον κατάλογο με τα δικαιολογητικά, να καταβάλει το κατά την κρίση του έλλειμμα. Το δικαστήριο μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάξει Απόδειξη για το πιθανό έλλειμμα.</p>	Άρθρο 478
<p style="text-align: center;">ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΝΟΜΗ</p>	Άρθρο 479
Άρθρο 478	<p>Στην αγωγή διανομής το δικαστήριο προσδιορίζει τη μερίδα κάθε κοινωνού, τα αντικείμενα που πρέπει να διανεμηθούν και τις απαιτήσεις κάθε κοινωνού από την κοινωνία, καθώς και από τη συνεισφορά.</p>
Άρθρο 479	Άρθρο 480
<p>Στην αγωγή διανομής το δικαστήριο προσδιορίζει τη μερίδα κάθε κοινωνού, τα αντικείμενα που πρέπει να διανεμηθούν και τις απαιτήσεις κάθε κοινωνού από την κοινωνία, καθώς και από τη συνεισφορά.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Το δικαστήριο αποφασίζει την Αυτούσια διανομή, αν είναι δυνατή η διάρεση του διανεμητέου σε μέρη ανάλογα προς τις μερίδες των κοινωνών, δίχως να μειώνεται η αξία του.2. Αν τα διανεμητέα αντικείμενα είναι περισσότερα και η αυτούσια διανομή όλων ή μερικών από αυτά είναι αδύνατη ή ασύμφορη, είναι όμως δυνατή η κατανομή τους σε μέρη ανάλογα προς τις μερίδες των κοινωνών, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την αυτούσια διανομή με τον τρόπο αυτόν.3. Αν ορισμένοι κοινωνοί ζήτησαν να λάβουν κοινή μερίδα, η μερίδα αυτή λογίζεται ως ενιαία. Στο μέρος που περιέχεται σ' αυτούς με την αυτούσια διανομή συνιστάται κοινωνία κατά το λόγο των μεριδών τους.
Άρθρο 480	Άρθρο 480 A
<ol style="list-style-type: none">1. Το δικαστήριο αποφασίζει την Αυτούσια διανομή, αν είναι δυνατή η διάρεση του διανεμητέου σε μέρη ανάλογα προς τις μερίδες των κοινωνών, δίχως να μειώνεται η αξία του.	
<ol style="list-style-type: none">2. Αν τα διανεμητέα αντικείμενα είναι περισσότερα και η αυτούσια διανομή όλων ή μερικών από αυτά είναι αδύνατη ή ασύμφορη, είναι όμως δυνατή η κατανομή τους σε μέρη ανάλογα προς τις μερίδες των κοινωνών, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την Αυτούσια διανομή με τον τρόπο αυτόν.	

3. Αν ορισμένοι κοινωνοί ζήτησαν να λάβουν κοινή μερίδα, η μερίδα αυτή λογίζεται ως ενιαία. Στο μέρος που περιέρχεται σ' αυτούς με την Αυτούσια διανομή συνιστάται κοινωνία κατά το λόγο των μερίδων τους.

Άρθρο 480 Α

Διανομή με σύσταση οριζόντιας ή χωριστής ιδιοκτησίας

1."Κάθε συγκύριος οικοπέδου στο οποίο υπάρχει οικοδομή ή χωριστές οικοδομές, έχει το δικαίωμα να ζητήσει την Αυτούσια διανομή του οικοπέδου με σύσταση χωριστής ιδιοκτησίας κατ' ορόφους ή μέρη ορόφων ή με σύσταση χωριστής ιδιοκτησίας σε διακεκριμένα μέρη του ενιαίου οικοπέδου, στα οποία έχουν ανεγερθεί οι χωριστές οικοδομές με την επιφύλαξη των πολεοδομικών διατάξεων". Το δικαστήριο αποφασίζει τη διανομή κατά τον τρόπο αυτόν, προσδιορίζει τα χωριστά μέρη της οικοδομής που αναλογούν στις μερίδες των συγκυρίων και τα επιδικάζει σ' αυτούς. Αν με τη διανομή αυτή περιέρχονται σε κάποιον συγκύριο περισσότερες αυτοτελείς ιδιοκτησίες, η απόφαση καθορίζει το ποσοστό της συγκυριότητας που αναλογεί σε κάθε μία από τις ιδιοκτησίες αυτές.

*** Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 12 του Ν.2207/1994 (Α 65)

2. Αν πρόκειται για οικόπεδο ακάλυπτο και οικοδομήσιμο και η αυτούσια διαίρεσή του είναι ανέφικτη ή ασύμφορη, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την Αυτούσια διανομή του με σύσταση χωριστής ιδιοκτησίας σε διακεκριμένα μέρη του ενιαίου οικοπέδου στα οποία θα είναι δυνατή η ανέγερση χωριστών οικοδομημάτων, με την επιφύλαξη των πολεοδομικών διατάξεων. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

1. Κάθε συγκύριος οικοπέδου στο οποίο υπάρχει οικοδομή ή χωριστές οικοδομές, έχει το δικαίωμα να ζητήσει την αυτούσια διανομή του οικοπέδου με σύσταση χωριστής ιδιοκτησίας κατ' ορόφους ή μέρη ορόφων ή με σύσταση χωριστής ιδιοκτησίας σε διακεκριμένα μέρη του ενιαίου οικοπέδου, στα οποία έχουν ανεγερθεί οι χωριστές οικοδομές με την επιφύλαξη των πολεοδομικών διατάξεων. Το δικαστήριο αποφασίζει τη διανομή με τον τρόπο αυτόν, αν είναι εφικτή και δεν αντιβαίνει στο συμφέρον των λοιπών συγκυρίων. Η απόφαση που διατάξει τη διανομή κατά τον τρόπο αυτόν, προσδιορίζει τα χωριστά μέρη της οικοδομής που αναλογούν στις μερίδες των συγκυρίων και τα επιδικάζει σ' αυτούς. Αν με τη διανομή αυτή περιέρχονται σε κάποιον συγκύριο περισσότερες αυτοτελείς ιδιοκτησίες, η απόφαση καθορίζει το ποσοστό της συγκυριότητας που αναλογεί σε κάθε μία από τις ιδιοκτησίες αυτές.

2. Αν πρόκειται για οικόπεδο ακάλυπτο και οικοδομήσιμο και η αυτούσια διαίρεσή του είναι ανέφικτη ή ασύμφορη, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την αυτούσια διανομή του με σύσταση χωριστής ιδιοκτησίας σε διακεκριμένα μέρη του ενιαίου οικοπέδου στα οποία θα είναι δυνατή η ανέγερση χωριστών οικοδομημάτων, με την επιφύλαξη των πολεοδομικών διατάξεων. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Η παράγραφος 3 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση της διανομής με σύσταση χωριστών ιδιοκτησιών.

Άρθρο 481

Στις περιπτώσεις των άρθρων 480 και 480Α το δικαστήριο

1) δεν είναι υποχρεωμένο να διατάξει απόδειξη, αν κρίνει ότι η αυτούσια διανομή

<p>αναλόγως.</p> <p>3. Η παράγραφος 3 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση της διανομής με σύσταση χωριστών ιδιοκτησιών.</p>	<p>είναι προδήλως δυνατή, αδύνατη ή ασύμφορη και</p> <p>2) μπορεί για την εξίσωση άνισων μερών να αποφασίσει ότι οι κοινωνοί που λαμβάνουν ορισμένα μέρη θα καταβάλουν σε άλλους κοινωνούς ορισμένο χρηματικό ποσό ή να συστήσει δουλεία σε ορισμένα μέρη υπέρ άλλων κοινωνών.</p>
<p>Άρθρο 481</p> <p>Στις περιπτώσεις των άρθρων 480 και 480 Α το δικαστήριο</p> <p>1) δεν είναι υποχρεωμένο να διατάξει Απόδειξη, αν κρίνει ότι η αυτούσια διανομή είναι προδήλως δυνατή, αδύνατη ή ασύμφορη και</p> <p>2) μπορεί για την εξίσωση άνισων μερών να αποφασίσει ότι οι κοινωνοί που λαμβάνουν ορισμένα μέρη θα καταβάλουν σε άλλους κοινωνούς ορισμένο χρηματικό ποσό ή να συστήσει δουλεία σε ορισμένα μέρη υπέρ άλλων κοινωνών.</p>	<p>Άρθρο 482</p> <p>1. Κατά το σχηματισμό των μερών πρέπει, όσο είναι δυνατό, να αποφεύγεται η κατάτμηση των ακινήτων και η διανομή των επιχειρήσεων.</p> <p>2. Για να σχηματιστούν τα μέρη λαμβάνεται υπόψη η αξία των αντικειμένων που πρέπει να διανεμηθούν κατά το χρόνο του σχηματισμού τους. Το δικαστήριο καθορίζει την αξία με βάση τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί χωρίς να διατάξει γι' αυτό νέες αποδείξεις στην περίπτωση που έχει κατόπιν μεταβληθεί η αξία.</p>
<p>Άρθρο 482</p> <p>1. Κατά το σχηματισμό των μερών πρέπει, όσο είναι δυνατό, να αποφεύγεται η κατάτμηση των ακινήτων και η διανομή των επιχειρήσεων.</p> <p>2. Για να σχηματιστούν τα μέρη λαμβάνεται υπόψη η αξία των αντικειμένων που πρέπει να διανεμηθούν κατά το χρόνο του σχηματισμού τους. Το δικαστήριο καθορίζει την αξία με βάση τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί χωρίς να διατάξει γι' αυτό νέες αποδείξεις στην περίπτωση που έχει κατόπιν μεταβληθεί η αξία.</p>	<p>Άρθρο 483</p> <p>1. Αν στην κοινωνία υπάρχει εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική, μεταλλευτική, γεωργική, κτηνοτροφική ή άλλη επιχείρηση που αποτελεί οικονομικό σύνολο, το δικαστήριο μπορεί με αίτηση κάποιου από τους κοινωνούς να επιδικάσει ολόκληρη την επιχείρηση που πρέπει να διανεμηθεί σε εκείνον που το ζητεί έναντι καταβολής χρηματικού ποσού ίσου προς την αγοραία αξία της επιχείρησης. Για να καθοριστεί η αξία εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 482. Αν περισσότεροι κοινωνοί ζητήσουν να επιδικαστεί σ' αυτούς η επιχείρηση, το δικαστήριο την επιδικάζει σε εκείνον, που κατά την κρίση του, είναι πιο ικανός να τη συνεχίσει κατά τρόπο επωφελή.</p> <p>2. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται μέχρι την συζήτηση στο ακροατήριο.</p> <p>3. Η αίτηση ενός ή περισσοτέρων κοινωνών</p>
<p>Άρθρο 483</p> <p>1. Αν στην κοινωνία υπάρχει εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική, μεταλλευτική, γεωργική, κτηνοτροφική ή άλλη επιχείρηση που αποτελεί οικονομικό σύνολο, το</p>	

δικαστήριο μπορεί με αίτηση κάποιου από τους κοινωνούς να επιδικάσει ολόκληρη την επιχείρηση που πρέπει να διανεμηθεί σε εκείνον που το ζητεί έναντι καταβολής χρηματικού ποσού ίσου προς την αγοραία αξία της επιχείρησης. Για να καθοριστεί η αξία εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 482. Αν περισσότεροι κοινωνοί ζητήσουν να επιδικαστεί σ' αυτούς η επιχείρηση, το δικαστήριο την επιδικάζει σε εκείνον, που κατά την κρίση του, είναι πιο ικανός να τη συνεχίσει κατά τρόπο επωφελή.

2. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται μέχρι την Συζήτηση στο ακροατήριο.

3. Η αίτηση ενός ή περισσοτέρων κοινωνών για επιδίκαση ολόκληρης της επιχείρησης ως οικονομικού συνόλου, είτε η επιχείρηση αποτελεί το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο της κοινωνίας, είτε ένα από τα στοιχεία που την αποτελούν, μπορεί, αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι για τους οποίους δικαιολογείται να μη γίνει η διανομή της, να υποβληθεί στο δικαστήριο της διανομής και πριν από κάθε εκκαθάριση ή άσκηση της αγωγής για διανομή της κοινής περιουσίας και να δικαστεί από το ίδιο το δικαστήριο αυτοτελώς. Το άρθρο 220 εφαρμόζεται και εδώ.

*** Οι λέξεις " πρώτη Συζήτηση" αντικαταστάθηκαν με την λέξη "Συζήτηση" με την παρ.1 άρθρ.1 Ν.2915/2001.

Άρθρο 484

1. Αν η κατά τα άρθρα 480 και 480 Α διανομή είναι ανέφικτη ή ασύμφορη, το δικαστήριο διατάζει την πώληση με πλειστηριασμό.

2. Η διαδικασία του πλειστηριασμού αρχίζει με την περιγραφή των επικοίνων κατά το άρθρο 954 και διεξάγεται όπως ορίζουν τα άρθρα 959 επ. Εφαρμόζεται επίσης το άρθρο 955 παρ. 2 εδ. β', η προθεσμία των οποίου αρχίζει από την κατάρτιση της έκθεσης περιγραφής. Στην έκθεση περιγραφής αναφέρονται το όνομα και το επώνυμο, το επάγγελμα και η κατοικία όλων των κοινωνών. Με την καταβολή του πλειστηριασμάτος επέρχεται απόσβεση της υποθήκης ή του ενεχύρου που υπάρχει στα πράγματα τα οποία πλειστηριάστηκαν.

Άρθρο 484

1. Αν η κατά τα άρθρα 480 και 480 Α διανομή είναι ανέφικτη ή ασύμφορη, το δικαστήριο διατάζει την πώληση με πλειστηριασμό.

2. Η διαδικασία του πλειστηριασμού αρχίζει με την περιγραφή των επικοίνων κατά το άρθρο 954 και διεξάγεται όπως ορίζουν τα άρθρα 959 επ. Οι προθεσμίες του άρθρου 960 παρ. 1 και 2 αρχίζουν από την κατάρτιση της έκθεσης περιγραφής. «Στην έκθεση περιγραφής» αναφέρονται το όνομα και το επώνυμο, το επάγγελμα και η κατοικία όλων των κοινωνών. Με την καταβολή του πλειστηριασμάτος επέρχεται απόσβεση της υποθήκης ή του ενεχύρου που υπάρχει στα πράγματα τα οποία πλειστηριάστηκαν.

Άρθρο 485

Αν η αυτούσια διανομή είναι κατά ένα μόνο μέρος δυνατή, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει κατά ένα μέρος την Αυτούσια διανομή και κατά ένα μέρος την πώληση με

που υπάρχει στα πράγματα τα οποία πλειστηριάστηκαν.	πλειστηριασμό.
*** Οι λέξεις «Στο πρόγραμμα» του τρίτου εδαφίου της παρ.2 αντικαταστάθηκαν με τις λέξεις «Στην έκθεση περιγραφής» με το άρθρο 43 παρ.1 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.	Αρθρο 486
Αρθρο 485	1. Αν τα μέρη που σχηματίστηκαν κατά τα άρθρα 480 ή 480Α είναι ίσα, η αυτούσια διανομή τους μεταξύ των κοινωνών γίνεται με κλήρωση. Αν όμως η διανομή με κλήρωση μπορεί να οδηγήσει σε τεμαχισμό της ιδιοκτησίας κάποιου από τους κοινωνούς ή είναι προδήλως αντίθετη προς το συμφέρον του, το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από σχετική αίτηση, να επιδικάσει σε κάθε κοινωνό ή στις ομάδες των κοινωνών που ζήτησαν να λάβουν κοινή μερίδα, ό,τι τους αναλογεί, δίχως κλήρωση. 2. Αν τα μέρη που σχηματίστηκαν κατά τα άρθρα 480 ή 480Α είναι άνισα, η αυτούσια διανομή γίνεται με επιδίκασή τους στους συγκυρίους ή στις ομάδες εκείνων που ζήτησαν κοινή μερίδα, κατά το λόγο των μερίδων τους.
Αρθρο 486	Αρθρο 487
1. Αν τα μέρη που σχηματίστηκαν κατά τα άρθρα 480 ή 480 Α είναι ίσα, η Αυτούσια διανομή τους μεταξύ των κοινωνών γίνεται με κλήρωση. Αν όμως η διανομή με κλήρωση μπορεί να οδηγήσει σε τεμαχισμό της ιδιοκτησίας κάποιου από τους κοινωνούς ή είναι προδήλως αντίθετη προς το συμφέρον του, το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από σχετική αίτηση, να επιδικάσει σε κάθε κοινωνό ή στις ομάδες των κοινωνών που ζήτησαν να λάβουν κοινή μερίδα, ό,τι τους αναλογεί, δίχως κλήρωση. 2. Αν τα μέρη που σχηματίστηκαν κατά τα άρθρα 480 ή 480 Α είναι άνισα, η Αυτούσια διανομή γίνεται με επιδίκασή τους στους συγκυρίους ή στις ομάδες εκείνων που ζήτησαν κοινή μερίδα, κατά το λόγο των μερίδων τους.	
Αρθρο 487	1. Η απόφαση του πολυμελούς δικαστηρίου, με την οποία διατάζεται αυτούσια διανομή με κλήρωση και σχηματίζονται τα μέρη, παραπέμπει την υπόθεση σε εντεταλμένο δικαστή για να γίνει η κλήρωση ενώπιον του. Αν η απόφαση παρέλειψε την παραπομπή, μπορεί να ζητηθεί η συμπλήρωσή της. 2. Ο ειρηνοδίκης ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο εντεταλμένος δικαστής ορίζει, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους, ημέρα και ώρα κατά την οποία γίνεται ενώπιον του η κλήρωση, αφού κληθούν όλοι οι διάδικοι. 3. Ο δικαστής ενώπιον του οποίου γίνεται η κλήρωση ορίζει κατά την κρίση του την προθεσμία που πρέπει να περάσει από την κοινοποίηση της κλήσης έως την ημέρα της κλήρωσης, καθώς και τον τρόπο της κλήρωσης. 4. Κατά την ημέρα και την ώρα που έχει οριστεί καταρτίζονται τόσοι κλήροι όσα